

๐๐๐๐

รายงาน

สถานการณ์ขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

ลพบุรี สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

ในปี พ.ศ. 2568 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ได้ดำเนินโครงการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ และสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. 2564 - 2573 สาขาการจัดการของเสียชุมชน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) กรมควบคุมมลพิษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานสถานการณ์ฯ ฉบับนี้ จะเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่สถานการณ์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) รวมทั้งเป็นแหล่งสืบค้นฐานข้อมูลด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเป็นเครื่องมือให้แก่จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ประกอบการพิจารณาวางแผน และนำสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

กรมควบคุมมลพิษ

เมษายน 2569

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญรูป	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน	1
1.1 สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน	1
1.2 การจัดการของเสียอันตรายชุมชน	6
บทที่ 2 สถานการณ์ และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี	12
บทที่ 3 สถานการณ์ และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี	16
บทที่ 4 สถานการณ์ และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก	20
บทที่ 5 สถานการณ์ และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี	23
บทที่ 6 สถานการณ์ และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว	26
บทที่ 7 การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย	29
บทที่ 8 การจัดการอาหารส่วนเกิน (Food Surplus) และขยะอาหาร (Food Waste)	39
บทที่ 9 การขับเคลื่อนการจัดการซากผลิตภัณฑ์พลาสติกด้วยหลักความรับผิดชอบต่อ ของผู้ประกอบการ (Extended Producer Responsibility: EPR)	42
ภาคผนวก ก ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568	45
ภาคผนวก ข ผลการประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดลพบุรี	50
ภาคผนวก ค ผลการประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระบุรี	71
ภาคผนวก ง ผลการประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดนครนายก	102
ภาคผนวก จ ผลการประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระแก้ว	122
คณะผู้จัดทำ	145

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1.1 ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด พ.ศ. 2567	1
รูปที่ 1.2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2563 – 2568	2
รูปที่ 1.3 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น การกำจัดและนำไปใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. 2568 รายจังหวัด	2
รูปที่ 1.4 สัดส่วนองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนและไม่มีเก็บขนขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568	3
รูปที่ 1.5 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568	4
รูปที่ 1.6 จำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ปี พ.ศ. 2568 จำแนกตามเทคโนโลยี	5
รูปที่ 1.7 ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2564 – 2568	5
รูปที่ 1.8 สัดส่วนขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568	6
รูปที่ 1.9 สัดส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2568	7
รูปที่ 1.10 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2568	7
รูปที่ 1.11 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดสระบุรี ปี พ.ศ. 2568	8
รูปที่ 1.12 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2568	8
รูปที่ 1.13 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2568	8
รูปที่ 1.14 สัดส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ. 2568	9
รูปที่ 1.15 ประเภทและปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2568	9
รูปที่ 2.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2568	12
รูปที่ 2.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามบันทึกข้อตกลง	13
รูปที่ 2.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามสถานการณ์จริง	14
รูปที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี	15
รูปที่ 3.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ปี พ.ศ. 2568	16
รูปที่ 3.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามบันทึกข้อตกลง	17
รูปที่ 3.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามสถานการณ์จริง	18
รูปที่ 3.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี	19
รูปที่ 4.1 ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2568	20
รูปที่ 4.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามบันทึกข้อตกลง	21
รูปที่ 4.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามสถานการณ์จริง	21
รูปที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก	22
รูปที่ 5.1 ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2568	23
รูปที่ 5.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี ตามบันทึกข้อตกลง	24
รูปที่ 5.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี ตามสถานการณ์จริง	24
รูปที่ 5.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี	25
รูปที่ 6.1 ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2568	26
รูปที่ 6.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามบันทึกข้อตกลง	27
รูปที่ 6.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามสถานการณ์จริง	27
รูปที่ 6.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว	28

รูปที่ 7.1	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จำแนกตามกลุ่มวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย	31
รูปที่ 7.2	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จำแนกตามระบบกำจัดขยะมูลฝอย	31
รูปที่ 7.3	สัดส่วนการปล่อยการเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จำแนกรายกลุ่มวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย	32
รูปที่ 7.4	สัดส่วนการปล่อยการเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จำแนกตามระบบกำจัดขยะมูลฝอย	32
รูปที่ 7.5	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามประเภทของก๊าซเรือนกระจก	32
รูปที่ 7.6	สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด	33
รูปที่ 7.7	สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด	34
รูปที่ 7.8	แผนที่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยรายพื้นที่ ปี พ.ศ. 2568	36
รูปที่ 7.9	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2565 – 2568 รายจังหวัด	37
รูปที่ 8.1	แผนที่แสดงที่ตั้งหน่วยงานรับ – มอบอาหารส่วนเกิน	39
รูปที่ 8.2	การประชุมหารือแนวทางการจัดการอาหารส่วนเกินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	40
รูปที่ 8.3	รูปแบบการจัดการอาหารส่วนเกิน	40
รูปที่ 8.4	ภาพการส่งต่ออาหารส่วนเกิน	41
รูปที่ 9.1	การประชุมเชิงปฏิบัติการ “สร้างการรับรู้การลดและคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อเพิ่มมูลค่า และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก”	42
รูปที่ 9.2	ภาพกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล/ธนาคารขยะรีไซเคิล	43

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีและไม่มีบริการเก็บขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568	3
ตารางที่ 1.2 ภาพรวมการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568	4
ตารางที่ 1.3 ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เก็บรวบรวมและส่งกำจัด ปี พ.ศ. 2568	7
ตารางที่ 1.4 รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ปี พ.ศ. 2568	10
ตารางที่ 1.5 รายชื่อโรงงานรับบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน	10
ตารางที่ 7.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568	30
ตารางที่ 7.2 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด	33
ตารางที่ 7.3 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบและเทกอง (4A)	34
ตารางที่ 7.4 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยการบำบัดทางชีวภาพ (4B)	35
ตารางที่ 7.5 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด 10 อันดับแรก	35
ตารางที่ 7.6 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2565 –2568 รายจังหวัด	36
ตารางที่ 7.7 ประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้ 6 เทคโนโลยี คาร์บอนต่ำ ปี พ.ศ. 2568	38
ตารางที่ ก-1 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดลพบุรี	46
ตารางที่ ก-2 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระบุรี	47
ตารางที่ ก-3 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดนครนายก	47
ตารางที่ ก-4 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดปราจีนบุรี	48
ตารางที่ ก-5 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระแก้ว	49

บทที่ 1

สถานการณ์ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน

1.1 สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน

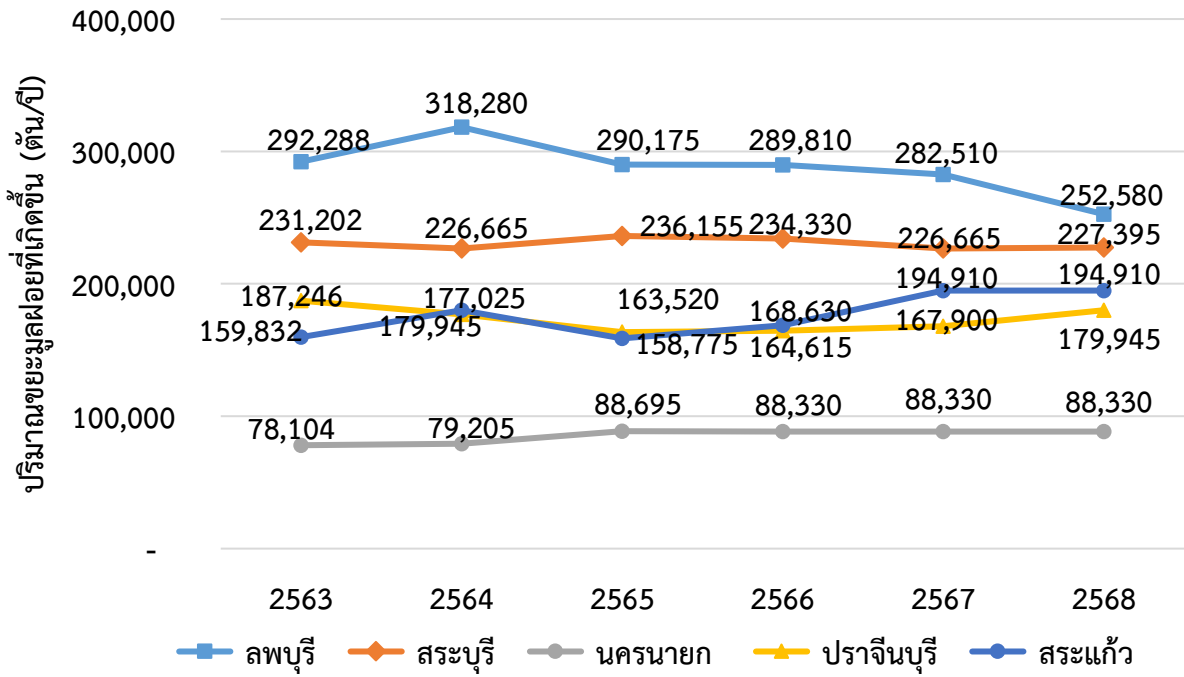
1.1.1 ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ในปี พ.ศ. 2568 พื้นที่ 5 จังหวัดรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นทั้งหมดประมาณ 2,584 ตันต่อวัน หรือ 943,160 ตันต่อปี โดยเป็นขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 1,267 ตันต่อวัน หรือ 462,455 ตันต่อปี (ร้อยละ 47.55) และขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างไม่ถูกต้อง 1,317 ตันต่อวัน หรือ 480,705 ตันต่อปี (ร้อยละ 50.97) โดยในส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง สามารถแบ่งเป็น ขยะมูลฝอยที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 873 ตันต่อวัน หรือ 318,645 ตันต่อปี (ร้อยละ 33.78) และขยะมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 394 ตันต่อวัน หรือ 143,810 ตันต่อปี (ร้อยละ 15.25) รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1.1

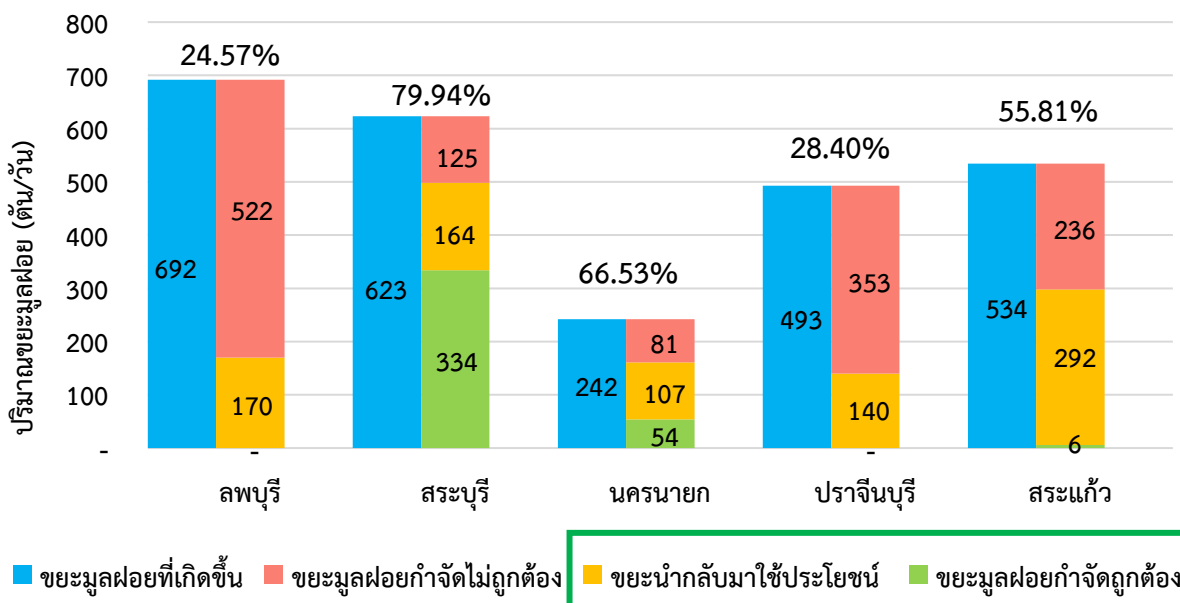
รูปที่ 1.1 ภาพรวมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568

เมื่อเปรียบเทียบปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นรายจังหวัดในปี พ.ศ. 2568 โดยคำนวณจากจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรพบว่าส่วนใหญ่แนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ยกเว้นจังหวัดลพบุรี มีปริมาณขยะเกิดขึ้นลดลง โดยจังหวัดที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี ประมาณ 252,580 ตันต่อปี รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสระบุรี (227,395 ตันต่อปี) สระแก้ว (194,910 ตันต่อปี) ปราจีนบุรี (179,945 ตันต่อปี) และนครนายก (88,330 ตันต่อปี) (ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, 2569) รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1.2

รูปที่ 1.2 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2563 – 2568

ในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ซึ่งหมายถึงการกำจัดอย่างถูกต้องและการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่ พบว่าในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระบุรีมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการมากที่สุด คือ เท่ากับร้อยละ 79.94 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น รองลงมา ได้แก่ นครนายก (ร้อยละ 66.53) สระแก้ว (ร้อยละ 55.81) ปราจีนบุรี (ร้อยละ 28.40) และจังหวัดลพบุรี (ร้อยละ 24.57) ตามลำดับ (ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด, 2568) รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1.3

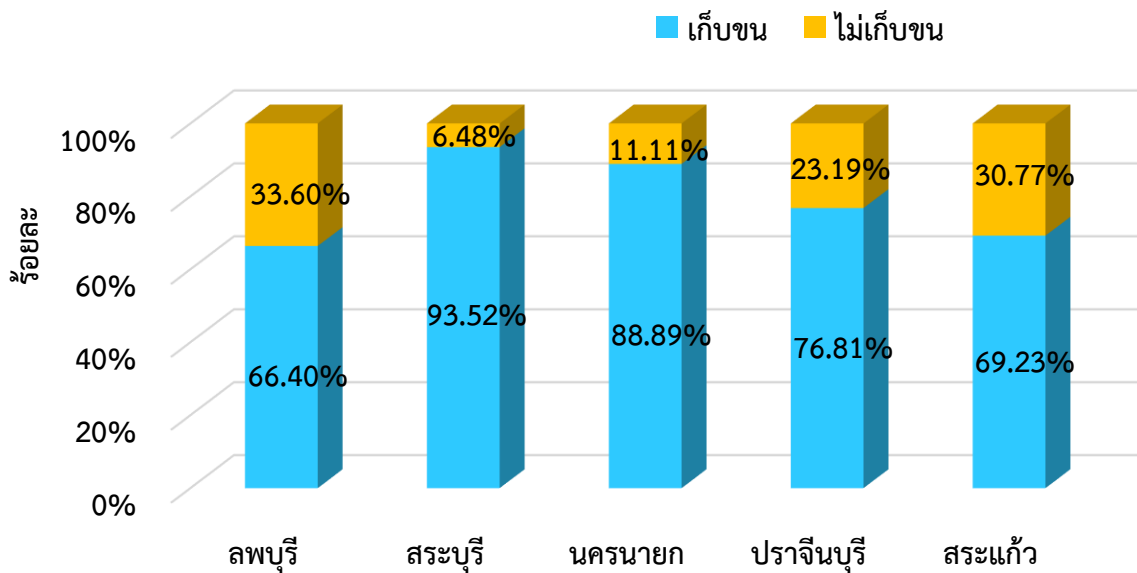
รูปที่ 1.3 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น การกำจัดและนำไปใช้ประโยชน์ ปี พ.ศ. 2568 รายจังหวัด

1.1.2 การเก็บขนขยะมูลฝอย

จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 412 แห่ง พบว่ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 322 แห่ง (ร้อยละ 78.16) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 90 แห่ง (ร้อยละ 21.84) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1.1 และรูปที่ 1.4

ตารางที่ 1.1 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีและไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

จังหวัด	อปท. ทั้งหมด (แห่ง)	อปท.ที่มีบริการเก็บขน ขยะมูลฝอย		อปท.ที่ไม่มีบริการ เก็บขนขยะมูลฝอย (แห่ง)
		(แห่ง)	(ร้อยละ)	
ลพบุรี	125	83	66.4	42
สระบุรี	108	101	93.52	7
นครนายก	45	40	88.89	5
ปราจีนบุรี	69	53	76.81	16
สระแก้ว	65	45	69.23	20
รวม 5 จังหวัด	412	322	78.16	90 (ร้อยละ 21.84)

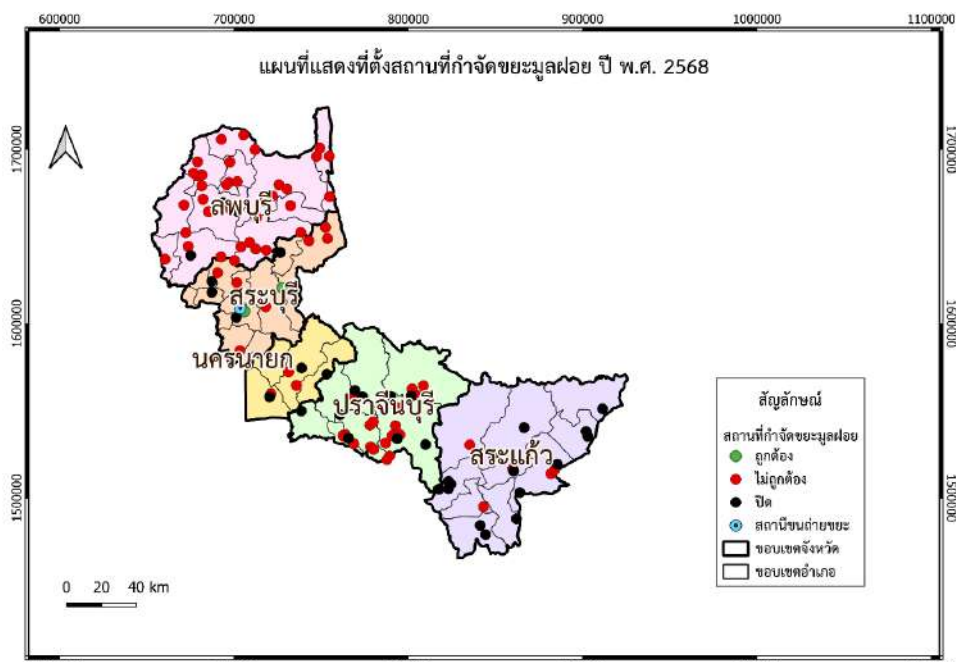
รูปที่ 1.4 สัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขนและไม่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

1.1.3 การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ในพื้นที่ 5 จังหวัด มีจำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 75 แห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นแบบเทกอง จำนวน 71 แห่ง รองลงมา คือ ฝังกลบเชิงวิศวกรรม 1 แห่ง (เทศบาลเมืองสระบุรี) การผลิตพลังงานจากขยะ (Waste to Energy) 1 แห่ง (บริษัท ทีพีไอโพลีน จำกัด (มหาชน)) เทกองควบคุม 1 แห่ง (เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น) และการบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ (MBT) ร่วมกับเทกอง 1 แห่ง (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี) นอกจากนี้ยังมีสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย จำนวน 1 แห่ง (เทศบาลเมืองสระบุรี) โดยเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่าจังหวัดลพบุรีมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจำนวนมากที่สุด คือ 37 แห่ง รองลงมา ได้แก่ ปราจีนบุรี (21 แห่ง) สระบุรี (12 แห่ง) สระแก้ว (6 แห่ง) และนครนายก (3 แห่ง) โดยในปี พ.ศ. 2568 มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ปิดดำเนินการและนำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (Cluster) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารตำบลชิดชนิ จังหวัดสระบุรี องค์การบริหารตำบลนนทรี จังหวัดปราจีนบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ จังหวัดสระแก้ว รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1.2 และรูปที่ 1.5 – 1.6

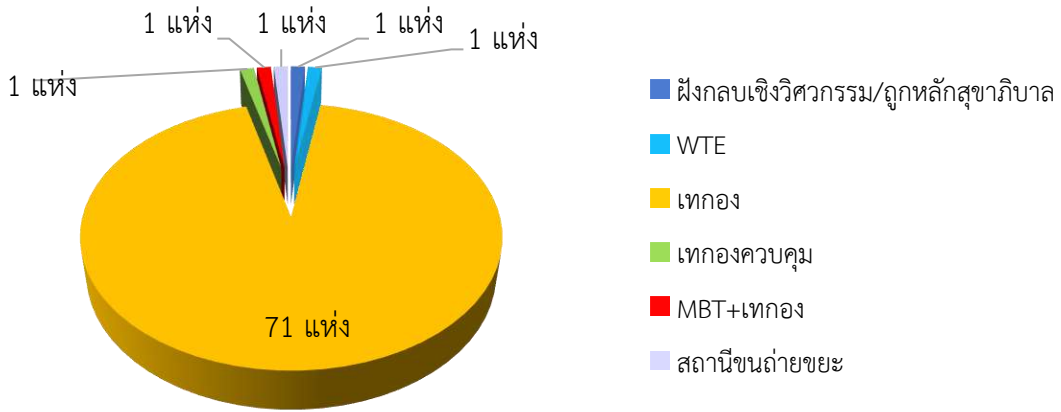
ตารางที่ 1.2 ภาพรวมการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

จังหวัด	จำนวน (แห่ง)			การบริหารจัดการ (แห่ง)				จำนวนสถานี ขนถ่ายขยะ (แห่ง)	
	เปิด	ปิด	รวม	ถูกต้อง		ไม่ถูกต้อง			รวม
				รัฐ	เอกชน	รัฐ	เอกชน		
ลพบุรี	37	-	37	-	-	37	-	37	-
สระบุรี	10	1	11	1	1	7	1	10	1
นครนายก	3	-	3	-	-	3	-	3	-
ปราจีนบุรี	20	1	21	-	-	20	-	20	-
สระแก้ว	5	1	6	-	-	3	2	5	-
รวม	75	3	78	0	1	71	3	74	1

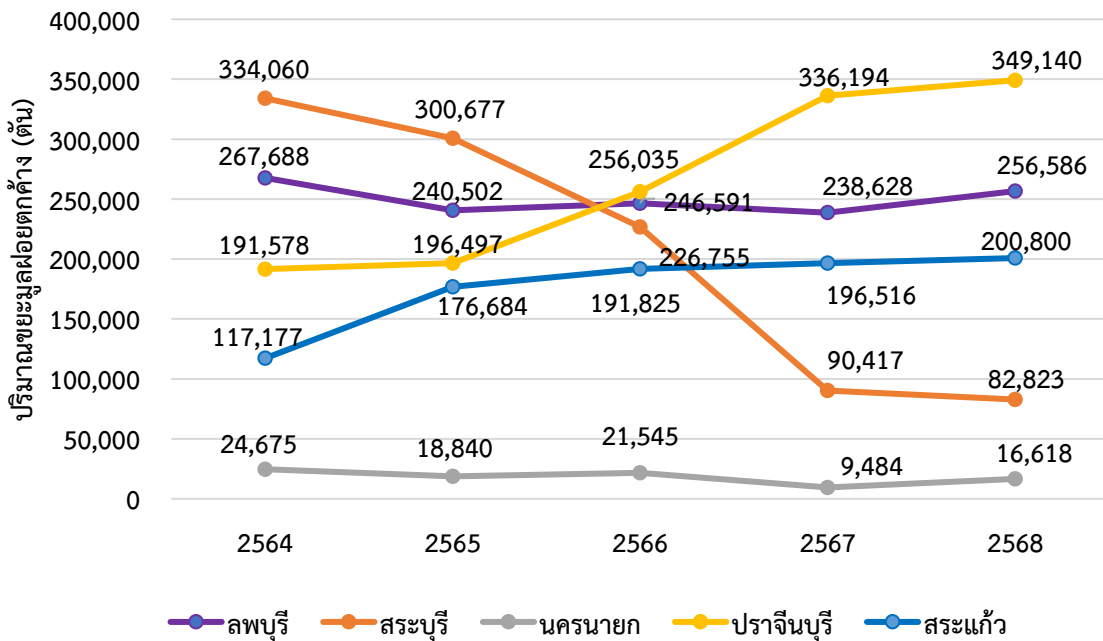
รูปที่ 1.5 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568

รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน พ.ศ. 2568 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

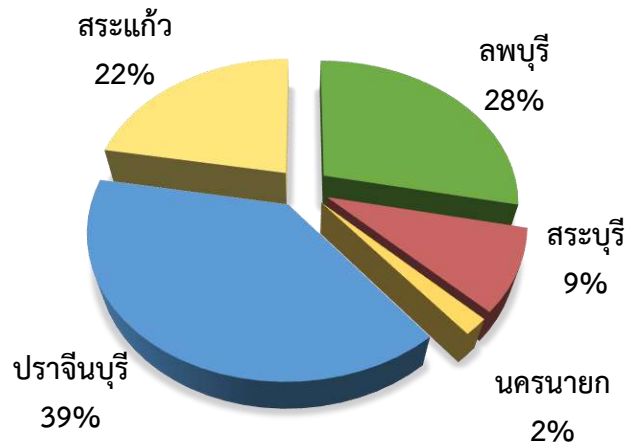

รูปที่ 1.6 จำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ปี พ.ศ. 2568 จำแนกตามเทคโนโลยี

ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ.2568 มีปริมาณรวม 905,967.58 ตัน (ข้อมูล ณ 29 กันยายน 2568) ส่วนใหญ่มีปริมาณเพิ่มขึ้น จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดนครนายก มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างเพิ่มขึ้นเป็น 349,140 ตัน 256,586 ตัน 200,800 ตัน และ 16,618 ตัน ตามลำดับ ส่วนจังหวัดสระบุรี มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างลดลงเหลือประมาณ 82,823 ตัน โดยมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 - ปัจจุบัน ทั้งนี้ เนื่องจากจังหวัดสระบุรี สามารถปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง และมีการรื้อถอนเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง ปริมาณและสัดส่วนขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568 แสดงดังรูปที่ 1.7 - 1.8

รูปที่ 1.7 ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2564 - 2568

รูปที่ 1.8 สัดส่วนขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2568

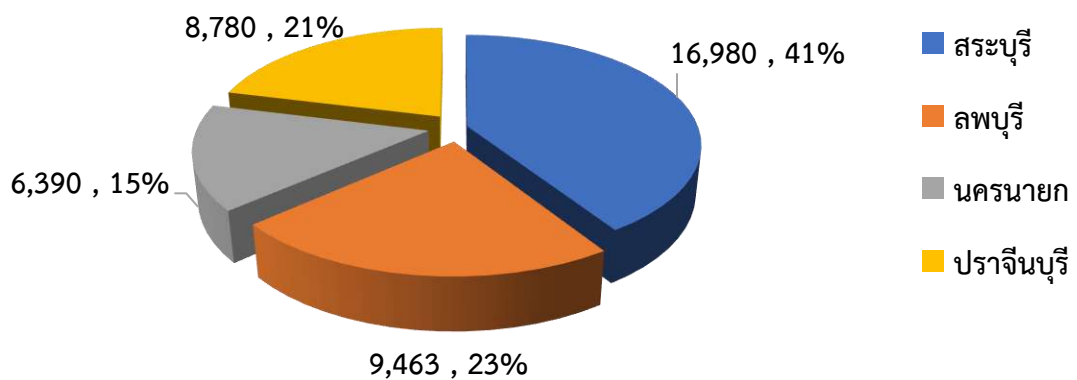
ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 5 จังหวัด สามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ผ่านแผนปฏิบัติการจังหวัดสะอาด ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้แผนปฏิบัติการระดับต่างๆ โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565-2570) ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ โดยมีบทวิเคราะห์แนวทางการยกระดับ ดังต่อไปนี้

1.2 การจัดการของเสียอันตรายชุมชน

ข้อมูลรายงานผลการเก็บรวบรวมและส่งกำจัดของเสียอันตรายชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 5 จังหวัด ระหว่างเดือนตุลาคม 2567 - กันยายน 2568 จากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด พบว่า มีปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมและส่งกำจัด จำนวน 41.613 ตัน โดยจังหวัดที่มีการรวบรวมและส่งกำจัดของเสียอันตรายชุมชนมากที่สุด คือ จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ปราจีนบุรี และนครนายก ตามลำดับ ในส่วนของจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ.2568 ไม่มีการรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนเพื่อส่งกำจัด ยังบริษัท โปรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999) จำกัด (มหาชน) ตามที่เคยให้บริการรับกำจัดแบบไม่คิดค่าใช้จ่าย เนื่องจากบริษัทฯ มีกรณีร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม และคำสั่งหยุดประกอบกิจการโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตามมาตรา 39 วรรคหนึ่ง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1.3 และรูปที่ 1.9

ตารางที่ 1.3 ปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เก็บรวบรวมและส่งกำจัด ปี พ.ศ. 2568

จังหวัด	ปริมาณของเสียอันตรายชุมชน (กิโลกรัม)		บริษัทรับกำจัดของเสียอันตรายชุมชน/จังหวัด
	เก็บรวบรวม	ส่งกำจัด	
สระบุรี	16,980	16,980	บริษัท บางปู เอนไวรอนเมนทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด/ จังหวัดสมุทรปราการ
ลพบุรี	9,463	9,463	บริษัท ซี.แอล.คอนเนคชั่น จำกัด/จังหวัดชลบุรี
นครนายก	6,390	6,390	บริษัท เอเค เมคานิคอล แอน์ รีไซเคิลิง จำกัด / กรุงเทพมหานคร
ปราจีนบุรี	8,780	8,780	บริษัท บางปู เอนไวรอนเมนทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด/ จังหวัดสมุทรปราการ
สระแก้ว	-	-	-
รวม	41,613	41,613	

รูปที่ 1.9 สัดส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2568

รูปที่ 1.10 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2568

รูปที่ 1.11 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายชุมชนจังหวัดสระบุรี ปี พ.ศ. 2568

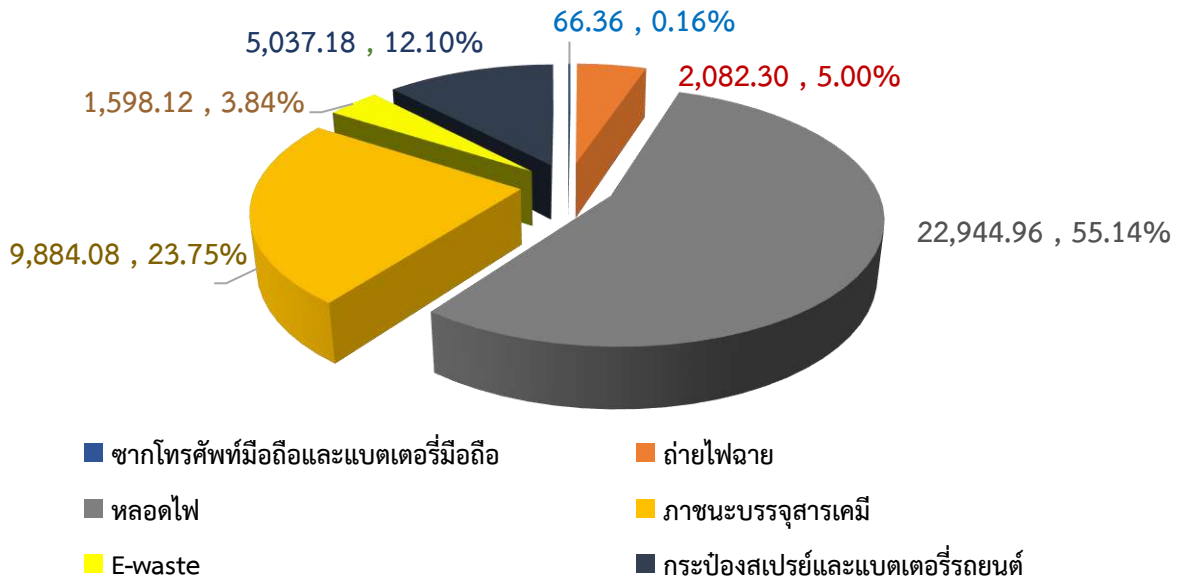

รูปที่ 1.12 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายจังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2568

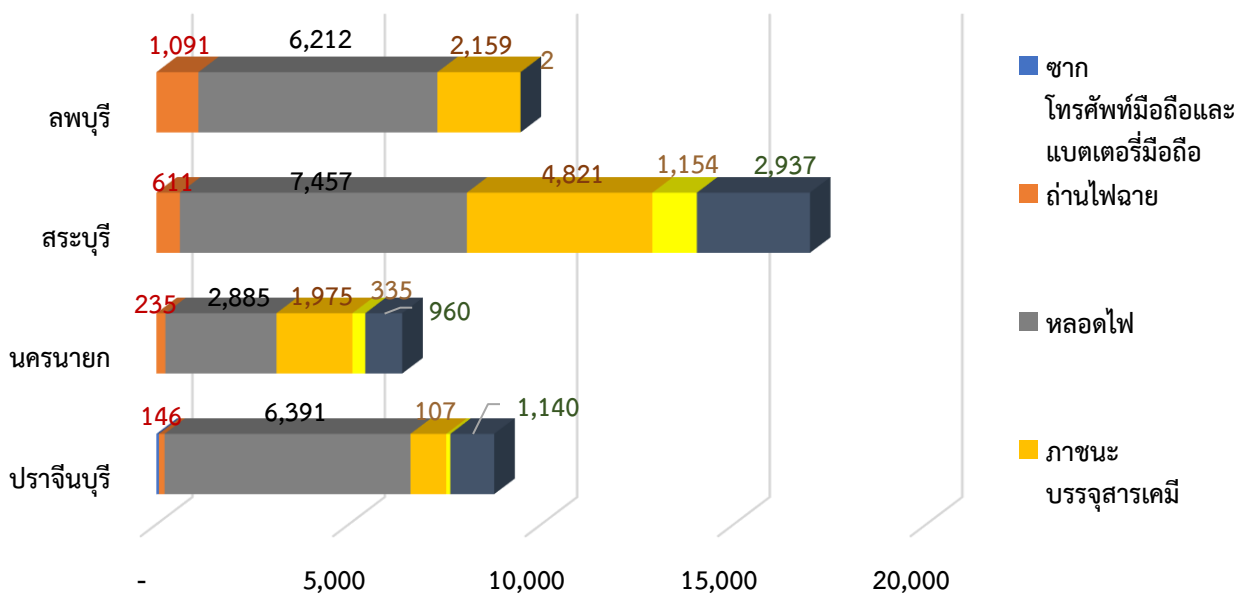

รูปที่ 1.13 การรวบรวมและส่งกำจัดขยะอันตรายจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2568

โดยเมื่อพิจารณาประเภทของของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมและส่งกำจัดได้ในปี พ.ศ. 2568 พบว่ามีหลอดไฟมากที่สุด จำนวน 22,944.96 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 55.14 ของปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมและส่งกำจัดทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ภาชนะบรรจุสารเคมี 9,884.08 กิโลกรัม (ร้อยละ 23.75) กระป๋องสเปรย์และแบตเตอรี่รถยนต์ 5,037.18 กิโลกรัม (ร้อยละ 12.10) ถ่านไฟฉาย 2,082.30 กิโลกรัม (ร้อยละ 5.00) ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (E-waste) 1,598.12 กิโลกรัม (ร้อยละ 3.84) และซากโทรศัพท์มือถือและแบตเตอรี่มือถือ มีปริมาณน้อยที่สุด คือ 66.36 กิโลกรัม (ร้อยละ 0.16) รายละเอียดแสดงรูปที่ 1.14 - 1.15

รูปที่ 1.14 สัดส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ. 2568

รูปที่ 1.15 ประเภทและปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2568

สำหรับรูปแบบการเก็บรวบรวมและส่งกำจัดของเสียอันตรายชุมชน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นศูนย์รวมของเสียอันตรายชุมชนของจังหวัด มีจำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สระบุรี และปราจีนบุรี 2) องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดวันรวบรวมและส่งกำจัด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนไว้เอง และนำมารวบรวมยังจุดนัดหมายเพื่อส่งกำจัด มีจำนวน 1 จังหวัด คือ นครนายก และ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรวบรวมไว้เอง และอยู่ระหว่างกำหนดรูปแบบการส่งกำจัด จำนวน 1 จังหวัด คือสระแก้ว รายละเอียดดังตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายชุมชน ปี พ.ศ. 2568

ที่	รูปแบบการดำเนินงาน	จำนวน (จังหวัด)	เจ้าภาพหลัก
1	องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นศูนย์รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของจังหวัด	3	องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี องค์การบริหารส่วนสระบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรวบรวมไว้เองและองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดวันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาส่งกำจัดยังจุดนัดหมาย	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก
3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรวบรวมไว้เองและอยู่ระหว่างกำหนดรูปแบบการส่งกำจัด	1	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบของจังหวัดสระแก้ว

ที่มา: - องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก และปราจีนบุรี, 2568
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว, 2568

สำหรับพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) มีบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นผู้รับบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน ตั้งอยู่จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์กรีน จำกัด (มหาชน) อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี และบริษัท โพรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ส่วนอีก 3 บริษัทที่รับกำจัดของเสียอันตรายชุมชนตามตารางที่ 1.3 แสดงดังตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 รายชื่อโรงงานรับบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน

ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
*โรงงานประเภท 101 บำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน (กลุ่มหลอดไฟ กลุ่มถ่านไฟฉาย และกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี)				
บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์กรีน จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 140 หมู่ที่ 8 ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี 18110	สำนักงานใหญ่ เลขที่ 488 ซ.ลาดพร้าว 130 (มหาไทย 2) ถ.ลาดพร้าว แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 โทร : 02 012 7888 โทร : 036 237 540 - 2 E-mail: admin@bwg.co.th	ขึ้นอยู่กับประเภทของเสียอันตราย	คิดตามระยะทางและราคาน้ำมัน /ประเภทรถที่ใช้บรรทุก
บริษัท โพรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999) จำกัด (มหาชน)	159 หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยโจด อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว 27160	สำนักงานใหญ่ เลขที่ 1184/38-39 ซอยพหลโยธิน 32 ถนนพหลโยธิน แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร : 02 942 9480 - 86 โทร : 037 609 755	ขึ้นอยู่กับประเภทของเสียอันตราย	คิดตามระยะทางและราคาน้ำมัน /ประเภทรถที่ใช้บรรทุก

ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
บริษัท บางปู เอนไวรอน เมนทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด	นิคมอุตสาหกรรมบาง ปู เลขที่ 965 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ 10280	นิคมอุตสาหกรรมบางปู เลขที่ 965 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ 10280 โทร : 02 709 2546	ขึ้นอยู่กับ ประเภทของ ของเสีย อันตราย	คิดตาม ระยะทาง และราคาน้ำมัน /ประเภทรถ ที่ใช้บรรทุก
บริษัท ซี.แอล. คอนเนคชั่น จำกัด	เลขที่ 108/12 ซอยสุวินทวงศ์ 38 แขวงลำผักชี เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530 โทร : 09 256 07363	เลขที่ 108/12 ซอยสุวินทวงศ์ 38 แขวงลำผักชี เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร 10530 โทร : 09 256 07363	ขึ้นอยู่กับ ประเภทของ ของเสีย อันตราย	คิดตาม ระยะทาง และราคาน้ำมัน /ประเภทรถ ที่ใช้บรรทุก
บริษัท เอเค เมคานิคอล แอน์ รีไซเคิล จำกัด	เลขที่ 98 หมู่ที่ 6 ตำบลสระสี่เหลี่ยม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 20140	เลขที่ 98 หมู่ที่ 6 ตำบลสระสี่เหลี่ยม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี 20140 โทร 08 1933 8071	ขึ้นอยู่กับ ประเภทของ ของเสีย อันตราย	คิดตาม ระยะทาง และราคาน้ำมัน /ประเภทรถ ที่ใช้บรรทุก

*ที่มา: คู่มือปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมควบคุมมลพิษ, 2567

บทที่ 2

แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดลพบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 252,580 ตัน หรือ 692 ตันต่อวัน โดยเป็นขยะที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 62,050 ตัน หรือ 170 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 24.57 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ส่วนที่เหลือ 190,530 ตัน (522 ตันต่อวัน) หรือร้อยละ 75.43 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย 83 แห่ง จากทั้งหมด 125 แห่ง หรือร้อยละ 66.40

จังหวัดลพบุรี มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 37 แห่ง มากที่สุดใน 5 จังหวัดรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) โดยทั้งหมดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งกำจัดด้วยวิธีการเทกอง (Open Dump) ในจำนวนดังกล่าวมีโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และเทศบาลเมืองลพบุรี โดยมีการลงพื้นที่ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 ดังรูปที่ 2.1 และภาคผนวก ข

รูปที่ 2.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2568

การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เทศบาลเมืองลพบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 11 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยมากำจัดครบทุกแห่ง โดยอยู่ระหว่างเสนอโครงการบริหารการจัดการมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจร โรงไฟฟ้าเทคโนโลยีเตาเผาแบบตะกั่ว ขนาดกำลังการผลิต 8 เมกกะวัตต์ รองรับปริมาณขยะมูลฝอยสูงสุด 350 ตันต่อวัน ปัจจุบัน รมว.มท. ลงนามเห็นชอบโครงการฯ แล้ว และอยู่ระหว่างอัยการสูงพิจารณาร่างสัญญา

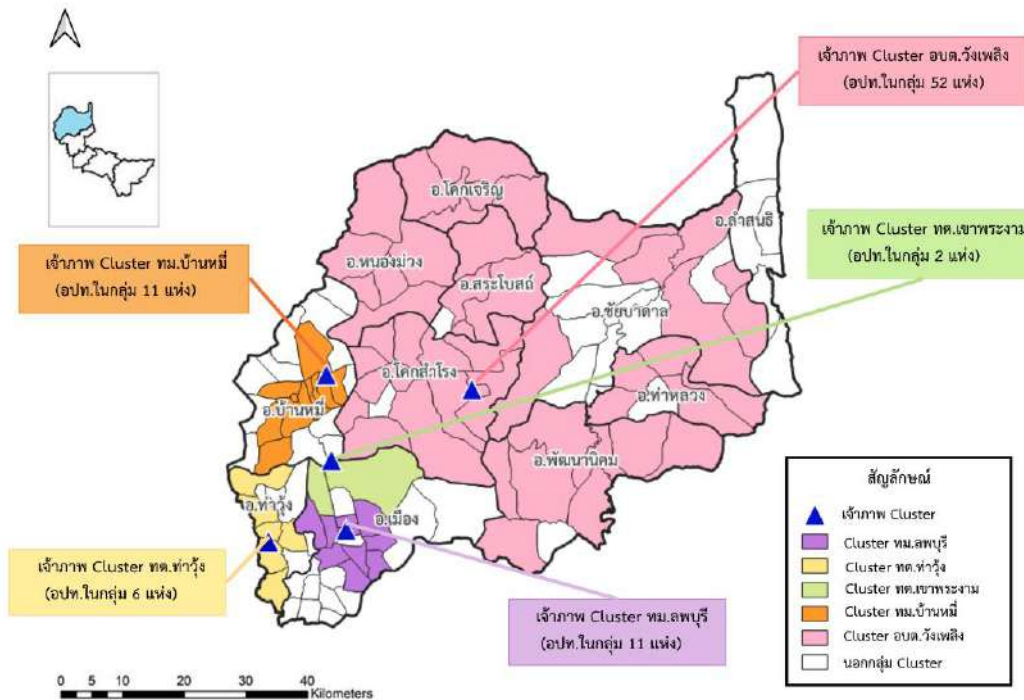
กลุ่มที่ 2 เทศบาลตำบลท่าม่วง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 6 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยมากำจัดร่วมครบทุกแห่ง และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากจังหวัดสิงห์บุรีมาร่วมทิ้ง จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ องค์การบริหารส่วนตำบลโพกรวม ซึ่งยังไม่ได้ขอความเห็นในการขอดำเนินการข้ามเขตจังหวัดต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดต้นทาง

กลุ่มที่ 3 เทศบาลตำบลเขาพระงาม มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 2 แห่ง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียมซึ่งอยู่ในกลุ่ม ไม่ได้เก็บขนขยะมูลฝอยมากำจัด เนื่องจากนำไปกำจัดร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มเก็บขนขยะมูลฝอยมาร่วมกำจัด

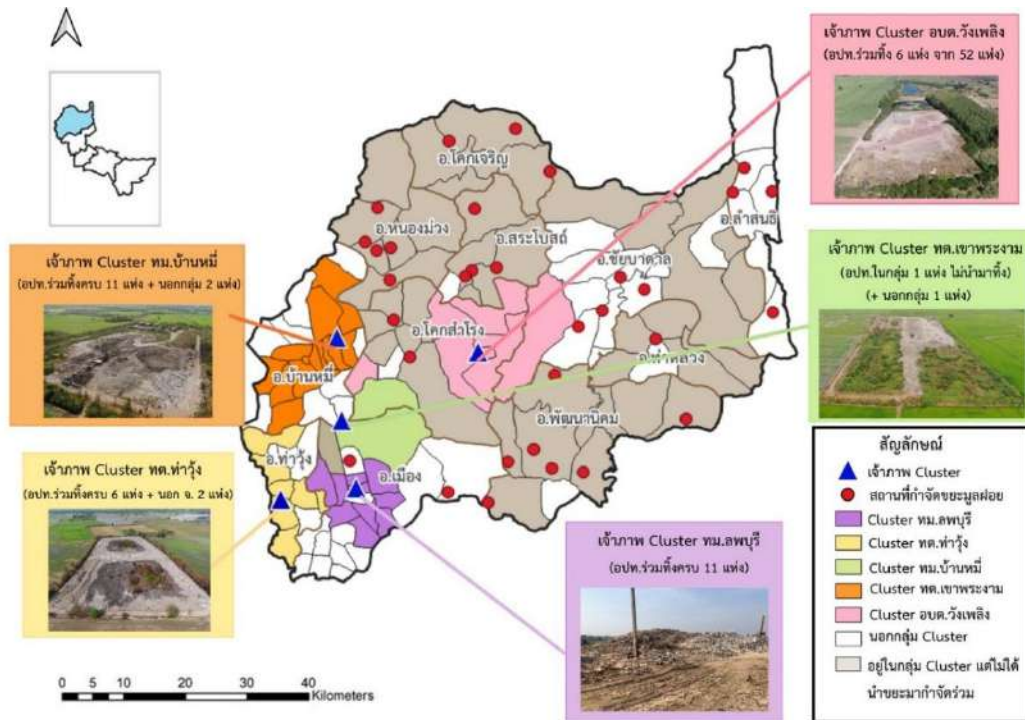
กลุ่มที่ 4 เทศบาลเมืองบ้านหมี่ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 11 แห่ง และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนอกกลุ่มนำขยะมูลฝอยมากำจัดอีก 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเมือง และองค์การบริหารส่วนตำบลดอนดึง รวมจำนวน 13 แห่ง

กลุ่มที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 52 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยมากำจัดเพียง 6 แห่ง และไม่ได้นำขยะมูลฝอยมากำจัดจำนวน 46 แห่ง เนื่องจากยังไม่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับ โดยอยู่ระหว่างดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด (Waste to Energy) ใช้เทคโนโลยีเตาเผาแบบตะกรับ ขนาดกำลังการผลิต 9.9 เมกกะวัตต์ รองรับปริมาณขยะมูลฝอยสูงสุด 555 ตันต่อวัน ซึ่ง รว.มท.เห็นชอบโครงการฯ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566 และลงนามสัญญากับเอกชน คือ บริษัท อัลไลแอนซ์ คลีน เพาเวอร์ จำกัด แล้ว เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2568

การรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดลพบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 83 แห่ง หรือร้อยละ 66.4 ส่วนที่เหลือจำนวน 42 แห่ง ยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม รายละเอียดดังรูปที่ 2.2 - 2.3 และมีแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของจังหวัดลพบุรี แสดงดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามสถานการณ์จริง

รูปที่ 2.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี

บทที่ 3

แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 227,395 ตัน หรือ 623 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 181,770 ตัน หรือ 498 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 79.94 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 121,910 ตัน หรือ 334 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 53.61 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 59,860 ตัน หรือ 164 ตันต่อวัน หรือ ร้อยละ 26.32 ส่วนที่เหลือ 45,625 ตัน หรือ 125 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 20.06 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย 102 แห่ง จากทั้งหมด 108 แห่ง หรือร้อยละ 94.44

จังหวัดสระบุรี มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ จำนวน 10 แห่ง และสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองสระบุรี จำนวน 1 แห่ง โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ 1) บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน (Waste to Energy) ในกลุ่มเจ้าภาพจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) เทศบาลเมืองทับทิม 2) เทศบาลเมืองสระบุรี และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ (เทกอง) จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี เทศบาลเมืองพระพุทธบาท เทศบาลตำบลหนองแค เทศบาลตำบลหน้าพระลาน องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว องค์การบริหารส่วนตำบลลำพญากลาง องค์การบริหารส่วนตำบลซับสนุ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลลำสมพุง โดยมีการลงพื้นที่ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 ดังรูปที่ 3.1 และภาคผนวก ค

รูปที่ 3.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ปี พ.ศ. 2568

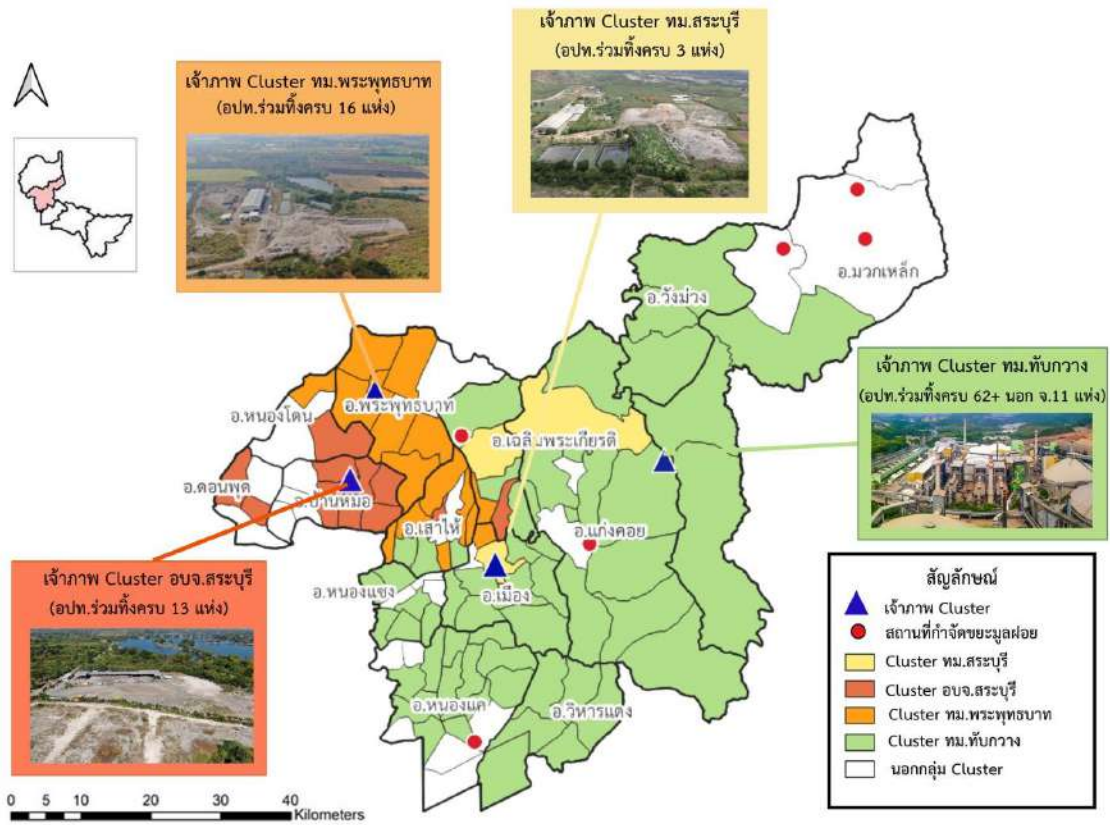
การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เทศบาลเมืองสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง กำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีฝังกลบเชิงวิศวกรรม กำลังดำเนินการโครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง (RDF) และปุ๋ยอินทรีย์

กลุ่มที่ 2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยมากำจัดครบทุกแห่ง ระบบกำจัดขยะมูลฝอยมีการออกแบบเป็นระบบบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT) แต่ปัจจุบันเครื่องจักรชำรุดไม่ได้เดินระบบจึงดำเนินการแบบเทกอง โดยมีบริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิส จำกัด รื้อร่อนเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ไปกำจัดโดยเป็นพลังงานของโรงปูนซีเมนต์

กลุ่มที่ 3 เทศบาลเมืองทับทิม (ดำเนินการโดยบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด(มหาชน)) มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพจากจังหวัดสระบุรี 62 แห่ง และจากนอกจังหวัด 11 แห่ง

รูปที่ 3.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามสถานการณ์จริง

รูปที่ 3.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี

บทที่ 4

แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดนครนายก มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 88,330 ตัน หรือ 242 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 58,765 ตัน หรือ 161 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 66.53 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 19,710 ตัน หรือ 54 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 22.31 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 39,055 ตัน หรือ 107 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 44.21 ส่วนที่เหลือ 29,565 ตัน หรือ 81 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 33.47 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย 40 แห่ง จากทั้งหมด 45 แห่ง หรือร้อยละ 88.89

จังหวัดนครนายกมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2568 จำนวน 3 แห่ง กำจัดด้วยวิธีการเทกอง (Open Dump) ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี และ องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร ซึ่งปิดดำเนินการแล้ว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 โดยเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดยังองค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณีเนื่องจากพื้นที่ที่ตั้งไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 โดยตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา ในระยะห่าง 50-100 เมตร (น้อยกว่าที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 700 เมตร) ดังรูป 4.1 และภาคผนวก ง

รูปที่ 4.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ปี พ.ศ. 2568

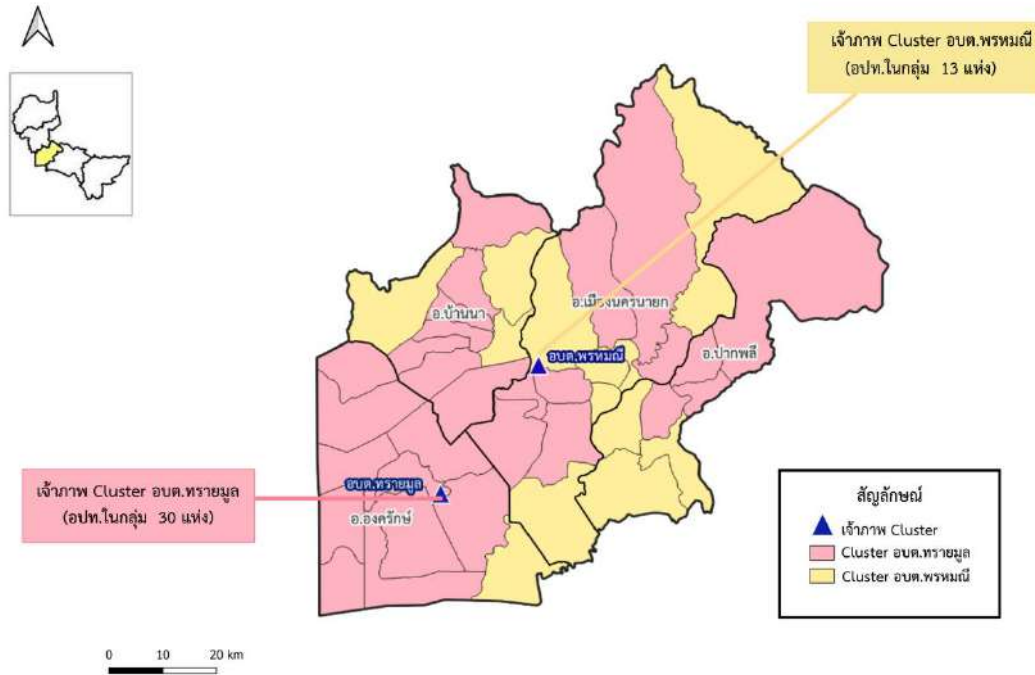
การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 30 แห่ง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมาร่วมทิ้ง จำนวน 18 แห่ง รวมเจ้าภาพ นอกกลุ่ม จำนวน 1 แห่ง รวมเป็น 19 แห่ง และหน่วยงานอื่น จำนวน 7 แห่ง อีก 12 แห่ง ที่ไม่นำขยะมูลฝอยมาร่วมทิ้ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางลูกเสือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาหินลาด องค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ องค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา องค์การบริหารส่วนตำบลป่าชะ องค์การบริหารส่วนตำบลอาษา และองค์การบริหารส่วนตำบลพิบูลออก สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด ซึ่งอยู่ในกลุ่มอยู่ระหว่างขออนำขยะมูลฝอยข้ามเขตจังหวัดไปกำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองปราจีนบุรี

กลุ่มที่ 2 องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมาร่วมทิ้ง จำนวน 18 แห่ง รวมเจ้าภาพ โดยแบ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่ม จำนวน 11 แห่ง อีก 2 แห่งที่ไม่นำขยะมูลฝอยมาร่วมทิ้ง ได้แก่

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีจุฬา และเทศบาลตำบลท่าช้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนอกกลุ่ม จำนวน 7 แห่ง และหน่วยงานอื่น จำนวน 4 แห่ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงการจัดการขยะมูลฝอยแล้ว แต่ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 14 แห่ง ยังไม่ได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดตาม Cluster ที่กำหนดไว้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง ไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 4.2 - 4.3 แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของจังหวัดนครนายก แสดงดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 4.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามสถานการณ์จริง

บทที่ 5

แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 179,945 ตัน หรือ 493 ตันต่อวัน เป็นขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 51,100 ตัน หรือ 140 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 28.40 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ส่วนที่เหลือ 128,845 ตัน หรือ 353 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 71.60 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย 53 แห่ง จากทั้งหมด 69 แห่งหรือร้อยละ 76.81

จังหวัดปราจีนบุรี มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ จำนวน 20 แห่ง โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบเทกอง (Open Dump) ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งหมด และมีโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองปราจีนบุรี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการฟ้องร้องคดีในศาลปกครอง โดยมีการลงพื้นที่ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 ดังรูปที่ 5.1 และภาคผนวก จ

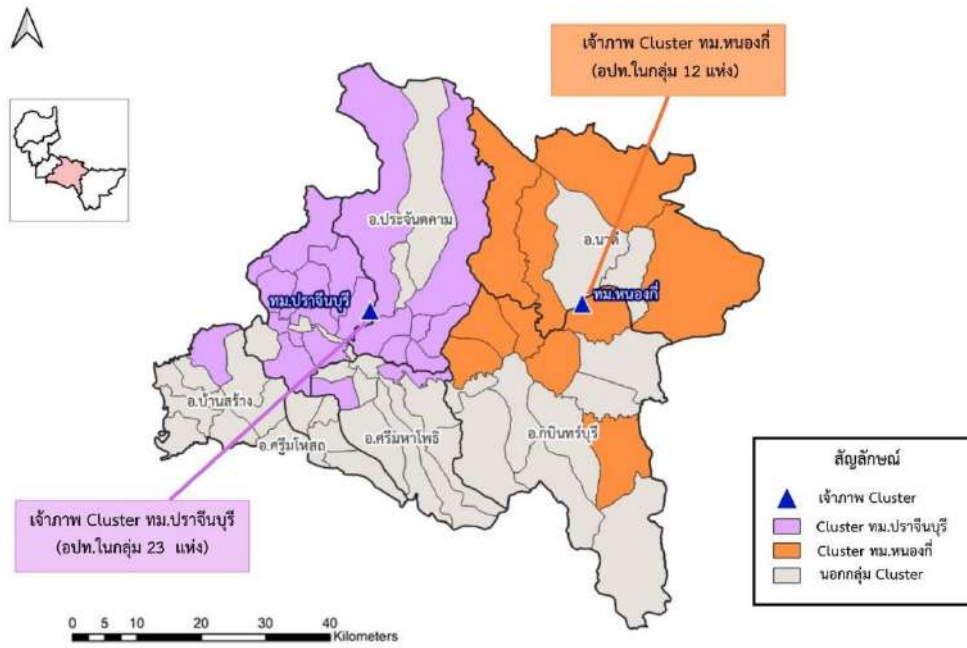
รูปที่ 5.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2568

การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

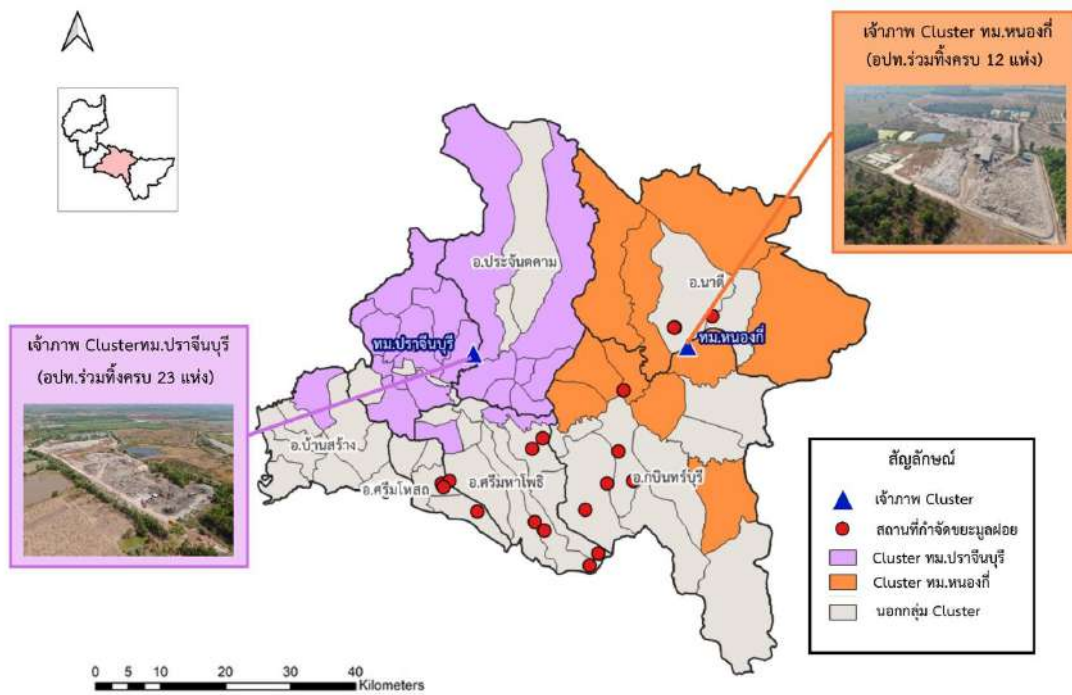
กลุ่มที่ 1 เทศบาลเมืองปราจีนบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 23 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำขยะมารวมทิ้งครบทุกแห่ง เทศบาลเมืองปราจีนบุรีเป็นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด ซึ่งอยู่ระหว่างพัฒนาโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า เทคโนโลยีเตาเผาแบบตะกรับ กำลังการผลิตขนาดไม่เกิน 9.9 เมกะวัตต์ ความสามารถในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่น้อยกว่า 500 ตันต่อวัน

กลุ่มที่ 2 เทศบาลเมืองหนองกี่ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมทิ้งในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 12 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมารวมทิ้งครบทุกแห่ง

การรวมกลุ่มพื้นที่ที่จังหวัดปราจีนบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียง 35 แห่ง หรือร้อยละ 50.72 ที่นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีก 34 แห่ง ยังไม่ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง รายละเอียดดังรูปที่ 5.2 - 5.3 และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของจังหวัดปราจีนบุรี แสดงดังรูปที่ 5.4

รูปที่ 5.1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 5.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี ตามความเป็นจริง

รูปที่ 5.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดปราจีนบุรี

บทที่ 6

แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระแก้วมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 194,910 ตัน หรือ 534 ตันต่อวัน โดยเป็นขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 108,770 ตัน หรือ 298 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.81 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ส่วนที่เหลือ 86,140 ตัน หรือ 236 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 44.19 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย 45 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง หรือร้อยละ 69.23

จังหวัดสระแก้ว มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ จำนวน 5 แห่ง โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งหมด แบ่งเป็นการเทกองควบคุม (Controlled Dump) จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น และเทกอง (Open Dump) จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลวัฒนานคร (อยู่ระหว่างพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชน) เทศบาลเมืองสระแก้ว เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ และห้างหุ้นส่วนจำกัด ปาไรไรโซเคิล (ดำเนินการในเขตเทศบาลตำบลป่าไร่) โดยมีการลงพื้นที่ติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 ดังรูปที่ 6.1 และภาคผนวก ฉ

รูปที่ 6.1 การติดตามประเมินสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2568

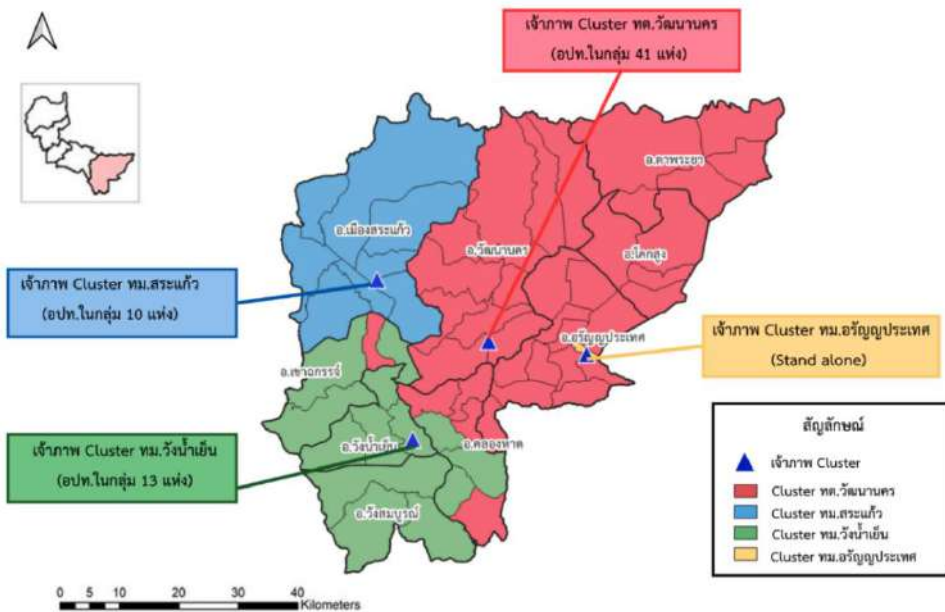
การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เทศบาลตำบลวัฒนานคร มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มร่วมทิ้ง จำนวน 25 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 41 แห่ง รวมเจ้าภาพ ในส่วนของโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้า อยู่ระหว่างเทศบาลตำบลวัฒนานครทำเรื่องขออนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ซึ่งประกอบด้วย ใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง.4) และใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.1) จากนั้นจึงเตรียมก่อสร้างโครงการฯ ซึ่งออกแบบโดยใช้แก๊สสังเคราะห์ (Syngas) ที่ผลิตได้จากเตาเผาขยะแก๊สซิฟิเคชัน (Gasification) เป็นเชื้อเพลิงหม้อไอน้ำ ขนาด 7 เมกะวัตต์ ดำเนินการโดยบริษัทท่าฉาง เอนเนอร์ยีโซลูชัน จำกัด รองรับขยะมูลฝอยได้ประมาณ 250 ตันต่อวัน (ความสามารถในการกำจัดขยะมูลฝอย 350- 500 ตันต่อวัน) ปัจจุบันมีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบ 73.91 ตันต่อวัน ขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ 60,000 ตัน

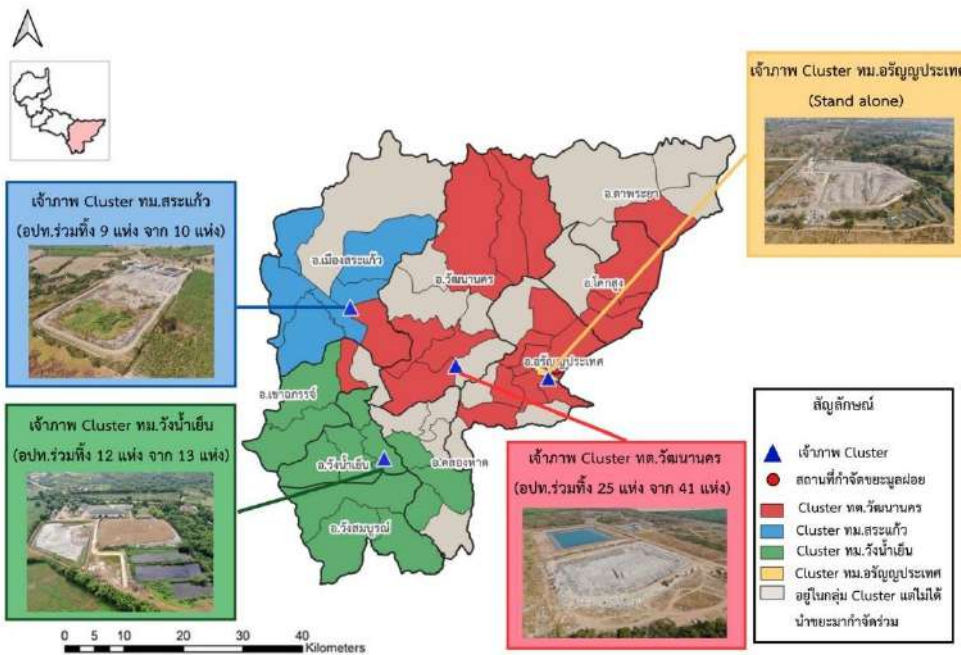
กลุ่มที่ 2 เทศบาลเมืองสระแก้ว มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มร่วมทิ้ง จำนวน 9 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 10 แห่ง รวมเจ้าภาพโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่นำขยะมูลฝอยมาร่วมทิ้ง 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกปีบ

กลุ่มที่ 3 เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มร่วมทิ้ง จำนวน 12 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 13 แห่ง รวมเจ้าภาพโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่นำขยะมูลฝอยมาร่วมทิ้ง 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ

กลุ่มที่ 4 เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ ไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมทิ้ง (Stand alone)
 จังหวัดสระแก้วได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ตามบันทึกข้อตกลงการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการ
 ขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ยังไม่นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพ
 กลุ่มพื้นที่ และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 20 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง
 รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 6.2 -6.3 และแนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องของจังหวัด
 สระแก้ว แสดงดังรูปที่ 6.4

รูปที่ 6.2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 6.3 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามสถานการณ์จริง

รูปที่ 6.4 ผลการวิเคราะห์/แนวทางการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว

บทที่ 7

การประเมินก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยถือเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญซึ่งต้องเร่งแก้ไข เนื่องจากปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การขยายตัวของชุมชน และพฤติกรรมบริโภคของประชาชน การกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน และถือเป็นแหล่งปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสีย รวมทั้งเกิดปัญหากลิ่นเหม็นมลพิษทางอากาศ น้ำชะขยะมูลฝอยที่ปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก และความเสี่ยงในการเกิดเหตุไฟไหม้

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2567) รายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย พบว่า ในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยมีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด 372.72 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO₂eq) โดยภาคพลังงาน มีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด 260.77 MtCO₂eq คิดเป็นร้อยละ 69.96 รองลงมาคือ ภาคเกษตร 56.77 MtCO₂eq (ร้อยละ 15.23) กระบวนการทางอุตสาหกรรม 38.30 MtCO₂eq (ร้อยละ 10.28) และของเสีย 16.88 MtCO₂eq (ร้อยละ 4.53) โดยในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยได้เน้นย้ำเจตจำนงค์เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก ในเวทีการประชุมระดับโลก COP28 ถึงการดำเนินการตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 20 - 25 จากกรณีปกติภายในปี พ.ศ. 2573 (หรือร้อยละ 40 กรณีได้รับการสนับสนุน) โดยดำเนินงานตามแผนที่นำทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564 - 2573 เพื่อมุ่งสู่การเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gases Emission) ภายในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) โดยตั้งเป้าหมายจะดำเนินการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกใน 3 สาขาหลัก คือ 1) สาขาพลังงาน และขนส่ง ร้อยละ 20.4 เช่น การใช้พลังงานทดแทน การใช้ระบบขนส่งสาธารณะ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งมีศักยภาพลดก๊าซเรือนกระจก 113 MtCO₂eq 2) สาขากระบวนการทางอุตสาหกรรม/น้ำเสียอุตสาหกรรม ร้อยละ 0.1 เช่น การปรับเปลี่ยนสารทำความเย็น การใช้วัสดุทดแทนปูนเม็ด เป็นต้น โดยมีศักยภาพลดก๊าซเรือนกระจก 0.6 MtCO₂eq และ 3) สาขาการจัดการของเสีย ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยเป็นหนึ่งในมาตรการสาขาการจัดการของเสีย ที่มีสัดส่วนร้อยละ 0.3 เช่น การนำก๊าซมีเทนกลับมาใช้ประโยชน์ การเผาในเตาเผาเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า การหมักทำปุ๋ย เป็นต้น โดยมีศักยภาพลดก๊าซเรือนกระจก 1.48 MtCO₂eq

รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศไทย (กรมควบคุมมลพิษ, 2567) มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ 27.07 ล้านตัน โดยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2,079 แห่ง ซึ่งกำจัดด้วยระบบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการเพียง 114 แห่ง (ร้อยละ 5) และไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ 1,965 แห่ง (ร้อยละ 95) โดยในส่วนของพื้นที่ 5 จังหวัดรับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 943,160 ตัน คิดเป็นร้อยละ 3.48 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ และมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งหมด 111 แห่ง (113 ระบบ) ซึ่งมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพียง 2 แห่ง ได้แก่ การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ของเทศบาลเมืองสระบุรี จำนวน 1 แห่ง และการผลิตพลังงานจากขยะ (Waste to Energy) ของบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) จำนวน 1 แห่ง ส่วนที่เหลือกำจัดด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนั้น สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) จึงได้ประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอแนะแนวทางการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย และขับเคลื่อนกลไกการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้

7.1 การประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

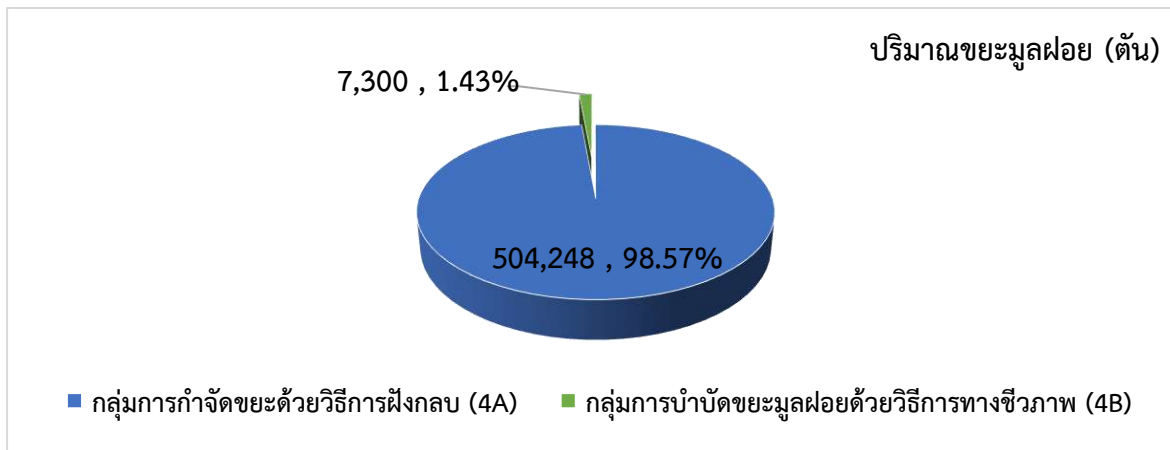
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตามหลักการ 2006 IPCC Guidelines และ Spread sheet โดยแบ่งการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะมูลฝอยออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ การกำจัดของเสียด้วยวิธีฝังกลบ (Solid waste disposal) การบำบัดของเสียด้วยวิธีการทางชีวภาพ (Biological treatment of waste) และการกำจัดของเสียด้วยวิธีการเผาไหม้ (Incineration and open burning) ซึ่งการจัดการขยะด้วยวิธีฝังกลบ จะคิดจากปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกฝังกลบในปี พ.ศ. 2568 รวมถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากขยะมูลฝอยที่มีการฝังกลบในปีก่อนหน้า และปริมาณสารคาร์บอนอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ (แต่ยังไม่ถูกย่อยสลาย) ที่สะสมอยู่ในพื้นที่กำจัด ณ สิ้นปี พ.ศ. 2567 ตามหลักการปฏิบัติการย่อยสลายอันดับหนึ่ง (First Order Decay; FOD) ซึ่งหลักการนี้จะพิจารณาปริมาณขยะที่ถูกนำมาฝังกลบหรือเทกองในพื้นที่ต่อปี โดยใช้สมมติฐานขยะมูลฝอยที่ถูกฝังกลบจะเริ่มย่อยสลายและปล่อยก๊าซเรือนกระจกในเดือนที่สิบสามของการฝังกลบ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2562)

ผลการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด จำนวน 110 แห่ง (112 ระบบ) โดยไม่นับรวมบริษัท ทีพีโอ โพลีน จำกัด (มหาชน) พบว่า ในปี พ.ศ. 2568 มีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดทั้งหมด 511,547.50 ตัน และมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น 259,049.95 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO₂eq) แบ่งออกเป็นก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยการฝังกลบและเทกอง (4A) ซึ่งมีการปลดปล่อยมากที่สุด 258,463 tCO₂eq คิดเป็นร้อยละ 99.77 จากปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด เนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำมากำจัดด้วยวิธีการนี้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ก๊าซเรือนกระจกจากการบำบัดขยะมูลฝอยทางชีวภาพ (4B) 587 tCO₂eq คิดเป็นร้อยละ 0.23 และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำแนกตามวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย แสดงดังตารางที่ 7.1 และรูปที่ 7.1

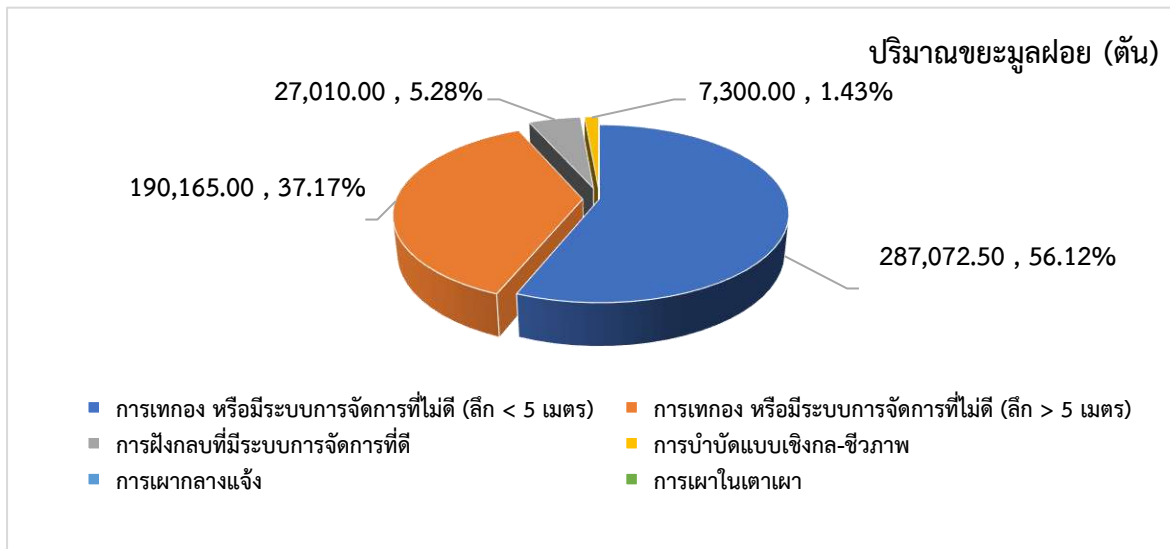
ตารางที่ 7.1 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย	จำนวนระบบการกำจัดขยะมูลฝอย (ระบบ)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัด ปี พ.ศ. 2568 (ตัน)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq)
1. การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีฝังกลบ (4A)	109	504,248.00	258,463
1.1 การเทกอง หรือมีระบบจัดการไม่ดี (ลึก < 5 เมตร)	100	287,072.50	106,531.70
1.2 การเทกอง หรือมีระบบจัดการไม่ดี (ลึก > 5 เมตร)	8	190,165.00	132,926.18
1.3 การฝังกลบที่มีการจัดการที่ดีหรือถูกหลักสุขาภิบาล	1	27,010.00	19,005.15
2. การบำบัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการทางชีวภาพ (4B)	1	7,300.00	586.92

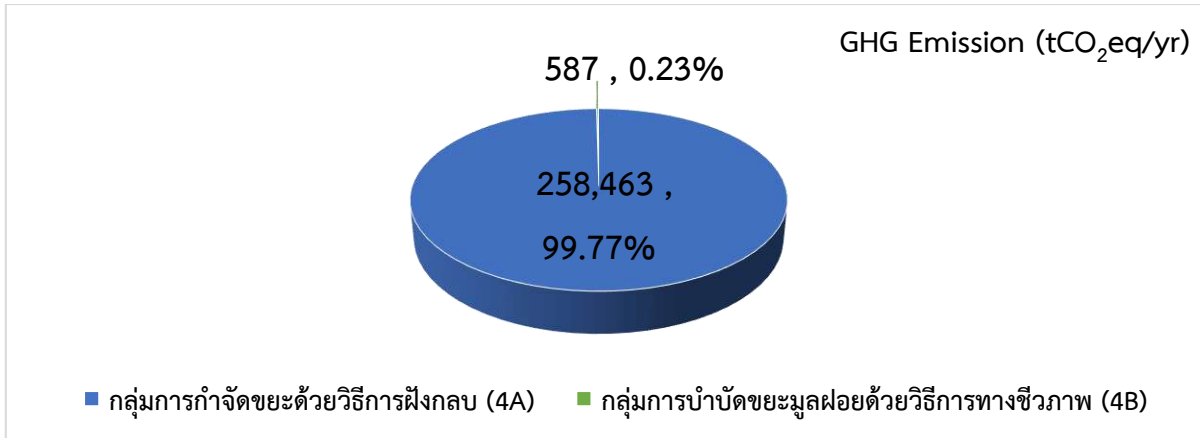
ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย	จำนวนระบบการกำจัดขยะมูลฝอย (ระบบ)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 (ตัน)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq)
การบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT)	1	7,300.00	586.92
3. การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยการเผาในเตาเผา (4C)	2	-	-
การเผาในเตาเผา	2	-	-
รวม	112	511,547.50	259,049.95

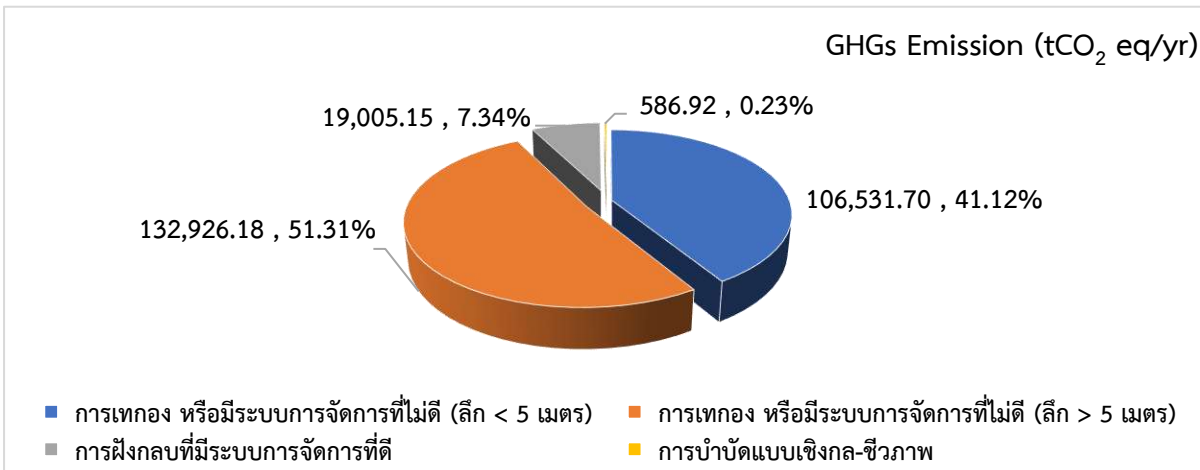
รูปที่ 7.1 สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จำแนกตามกลุ่มวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

รูปที่ 7.2 สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จำแนกตามระบบกำจัดขยะมูลฝอย

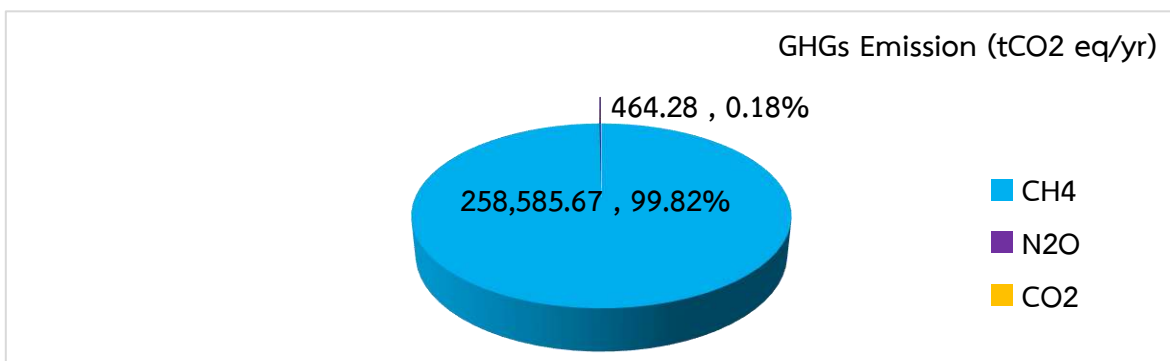

รูปที่ 7.3 สัดส่วนการปล่อยการเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จำแนกรายกลุ่มวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

รูปที่ 7.4 สัดส่วนการปล่อยการเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จำแนกตามระบบกำจัดขยะมูลฝอย

ในส่วนของคุณค่าของก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากการกำจัดขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชน 5 จังหวัด พบว่า มีการปล่อยก๊าซมีเทน (CH₄) มากที่สุด จำนวน 258,585.67 tCO₂eq คิดเป็นร้อยละ 99.82 จากปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยทั้งหมด รองลงมา คือ ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) 464.28 tCO₂eq (ร้อยละ 0.18) และไม่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ดังรูปที่ 7.5

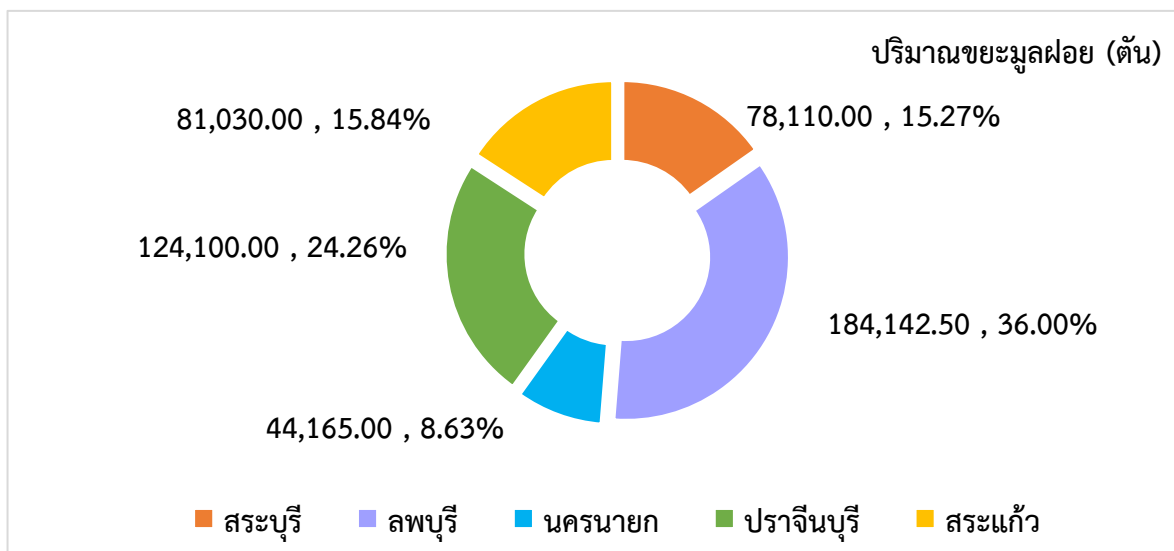

รูปที่ 7.5 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามประเภทของก๊าซเรือนกระจก

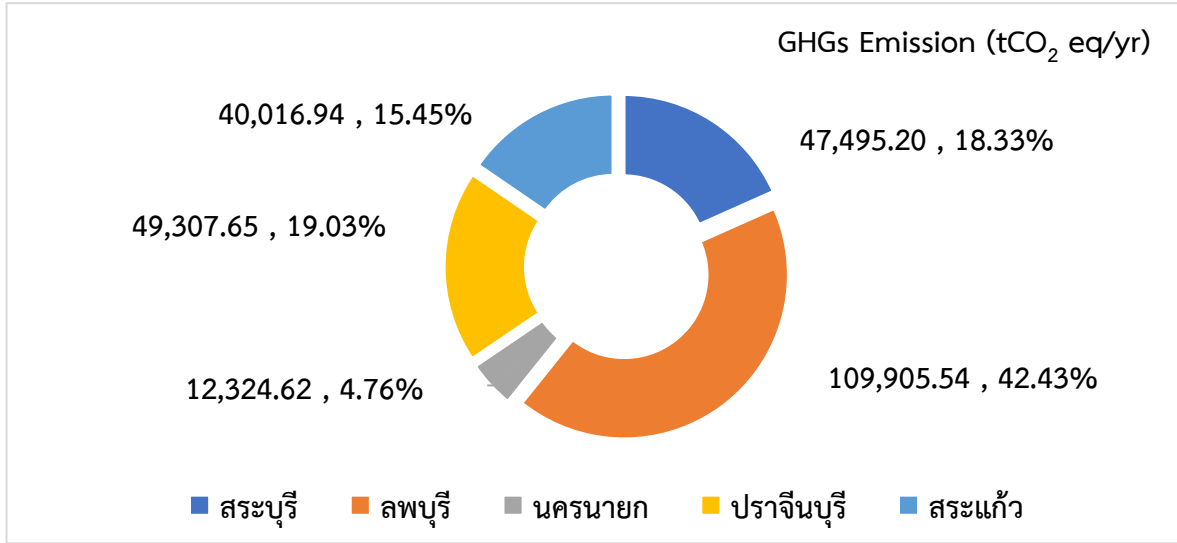
สำหรับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยรายจังหวัด พบว่า **จังหวัดลพบุรี** ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยมากที่สุด เท่ากับ 109,905.54 tCO₂eq คิดเป็นร้อยละ **42.43** เนื่องจากมีจำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด (40 แห่ง/184,142.50 ตัน) รองลงมา ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี (ร้อยละ 19.03) จังหวัดสระบุรี (ร้อยละ 18.33) จังหวัดสระแก้ว (ร้อยละ 15.45) สำหรับจังหวัดนครนายก ปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.76) ดังตารางที่ 7.2 และรูปที่ 7.6 -7.7

ตารางที่ 7.2 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนระบบกำจัดขยะมูลฝอย (ระบบ)		ปริมาณขยะมูลฝอย (ตัน)	ก๊าซมีเทน (CH ₄)	ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N ₂ O)	ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO ₂)	รวมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq/yr)
	เปิด	ปิด					
สระบุรี	12	5	78,110.00	47,030.92	464.28	-	47,495.20
ลพบุรี	36	5	184,142.50	109,905.54	-	-	109,905.54
นครนายก	3	4	44,165.00	12,324.62	-	-	12,324.62
ปราจีนบุรี	20	10	124,100.00	49,307.65	-	-	49,307.65
สระแก้ว	5	15	81,030.00	40,016.94	-	-	40,016.94
รวม	77	39	511,547.50	258,585.67	464.28	-	259,049.95

รูปที่ 7.6 สัดส่วนปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด

รูปที่ 7.7 สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย รายจังหวัด

การกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ 5 จังหวัดจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 112 แห่ง ในปี พ.ศ. 2568 มีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบกำจัด 511,547.50 ตัน และปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก 259,049.95 tCO₂eq ซึ่งเมื่อเทียบเป็นปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทน (ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน หรือ Global Warming Potential: GWP ประมาณ 28 เท่าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์) มีค่าเท่ากับ 258,463.03 ตันก๊าซมีเทน โดยส่วนใหญ่มาจากการฝังกลบและเทกอง ดังตารางที่ 7.3

ตารางที่ 7.3 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการฝังกลบและเทกอง (4A)

จังหวัด	จำนวนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (แห่ง)		ปริมาณขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 (ตัน)	ปริมาณการปล่อยก๊าซมีเทน (CH ₄) (ตัน)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq)
	เปิด	ปิด			
ลพบุรี	11	5	184,142.50	109,905.54	109,905.54
สระบุรี	36	5	70,810.00	46,908.28	47,495.54
นครนายก	3	4	44,165.00	12,324.62	12,324.62
ปราจีนบุรี	20	10	124,100.00	49,307.65	49,307.65
สระแก้ว	5	15	81,030.00	40,016.94	40,016.94
รวม	76	39	511,547.50	258,463.03	259,049.95

การบำบัดขยะมูลฝอยทางชีวภาพในพื้นที่ 5 จังหวัด มีอยู่เพียงแห่งเดียว คือ **สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี** ซึ่งกำจัดด้วยวิธีการบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT) และปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งสิ้น 586.92 tCO₂eq จากปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ 7,300 ตัน ซึ่งแบ่งออกเป็น การปล่อยจากก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) 1.75 ตัน หรือ 464.3 tCO₂eq (GWP 265 เท่า) และการปล่อยจากก๊าซมีเทน (CH₄) 4.38 ตัน หรือ 122.60 tCO₂eq (GWP 28 เท่า) รายละเอียดดังตารางที่ 7.4

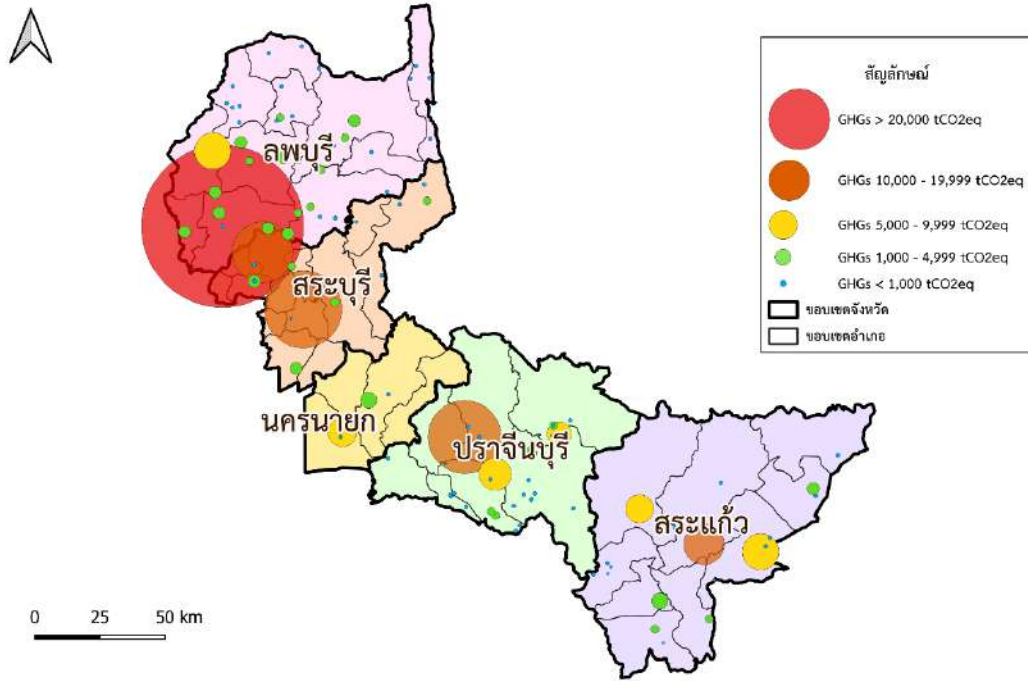
ตารางที่ 7.4 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยการบำบัดทางชีวภาพ (4B)

จังหวัด	ปริมาณ ขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 (ตัน)	ปริมาณการปล่อย ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N ₂ O) (ตัน) (tCO ₂ eq)		ปริมาณการปล่อย ก๊าซมีเทน (CH ₄) (ตัน) (tCO ₂ eq)		ปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก ทั้งหมด (tCO ₂ eq)
		(ตัน)	(tCO ₂ eq)	(ตัน)	(tCO ₂ eq)	(tCO ₂ eq)
สระบุรี อบจ.สระบุรี (MBT)	7,300	1.75	464.3	4.38	122.60	586.920

ในส่วนของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด คือ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลพบุรี ซึ่งมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 109,905.54 tCO₂eq คิดเป็นร้อยละ 42.43 จากทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เทศบาลเมืองปราจีนบุรี 49,307.65 tCO₂eq และเทศบาลเมืองสระบุรี 47,495.20 tCO₂eq ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยรายพื้นที่ 10 อันดับแรก พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบปริมาณมาก และมีการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการเทกอง รายละเอียดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแสดงดังตารางที่ 7.5 และรูปที่ 7.8

ตารางที่ 7.5 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด 10 อันดับแรก

สถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย	ระบบกำจัด ขยะมูลฝอย	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่เข้าสู่ระบบ (ตัน/ปี)	ปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq)
1. เทศบาลเมืองลพบุรี	เทกอง	86,140.00	61,290.12
2. เทศบาลเมืองสระบุรี	ฝังกลบเชิงวิศวกรรม	27,010.00	19,005.15
3. เทศบาลเมืองปราจีนบุรี	เทกอง	32,850.00	18,875.24
4. เทศบาลเมืองพระพุทธบาท	เทกอง	21,535.00	15,249.26
5. เทศบาลตำบลวัฒนานคร	เทกอง	32,120.00	10,238.18
6. เทศบาลเมืองบ้านหมี่	เทกอง	9,855.00	9,393.57
7. เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ	เทกอง	14,600.00	9,249.21
8. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตูม	เทกอง	5,110.00	8,459.37
9. เทศบาลเมืองสระแก้ว	เทกอง	14,600.00	7,345.80
10. องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล	เทกอง	18,980.00	7,018.64

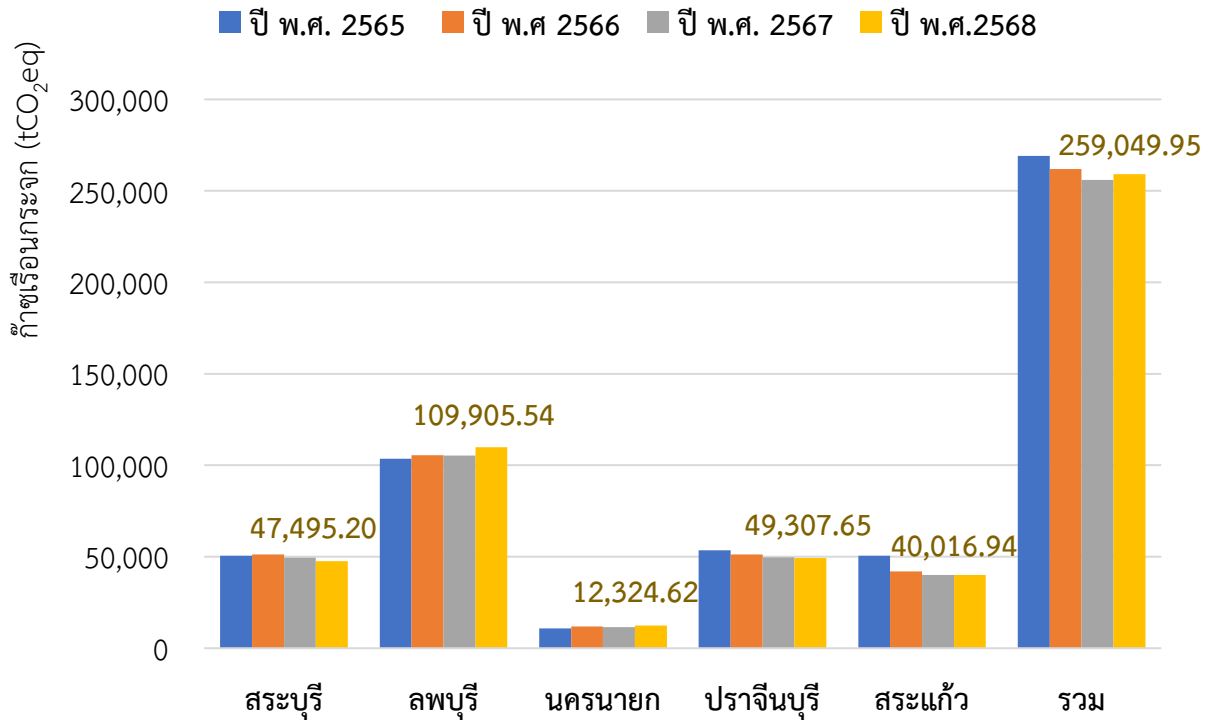

รูปที่ 7.8 แผนที่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยรายพื้นที่ ปี พ.ศ. 2568

เมื่อพิจารณาผลการประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ปี พ.ศ. 2565 - 2568 พบว่าในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง โดยจังหวัดที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างต่อเนื่องอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ สระแก้ว ปราจีนบุรี เนื่องจากมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ปิดดำเนินงานมากขึ้น และขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยลดลง ส่วนจังหวัดสระบุรี ลพบุรี และนครนายก มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2568 รายละเอียดดังตารางที่ 7.6 และรูปที่ 79

ตารางที่ 7.6 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2565 – 2568 รายจังหวัด

จังหวัด	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ eq)			
	ปี พ.ศ. 2565	ปี พ.ศ. 2566	ปี พ.ศ. 2567	ปี พ.ศ. 2568
สระบุรี	50,592.43	51,313.79	49,488.35	47,495.20
ลพบุรี	103,549.23	105,430.05	105,327.49	109,905.54
นครนายก	10,815.15	11,920.49	11,477.23	12,324.62
ปราจีนบุรี	53,541.58	51,282.80	49,670.29	49,307.65
สระแก้ว	50,582.99	41,955.76	40,106.94	40,016.94
รวม	269,081.38	261,902.89	255,980.29	259,049.95

รูปที่ 7.9 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2565 – 2568 รายจังหวัด

7.2 การประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากการกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ

จากการประเมินเบื้องต้นในการลดก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้ 6 เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ ในปี พ.ศ. 2568 โดยใช้โปรแกรมของกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และใช้ค่าองค์ประกอบมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของประเทศ ปี พ.ศ. 2568 ของกรมควบคุมมลพิษ ในการคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่า สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำทั้ง 2 แห่ง สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ 137,987 tCO₂eq จากกรณีฐาน 138,046 tCO₂eq โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี สามารถลดก๊าซเรือนกระจก 3,706 tCO₂eq จากกรณีฐาน 3,765 tCO₂eq และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของบริษัท ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) จังหวัดสระบุรี สามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ 137,987 tCO₂eq จากกรณีฐาน 134,281 tCO₂eq รายละเอียดดังตารางที่ 7.7

ตารางที่ 7.7 ผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้ 6 เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ ปี พ.ศ. 2568

ลำดับ	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ระบบกำจัดขยะมูลฝอย	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ (ตัน/ปี)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (tCO ₂ e)		
				กรณีฐาน	กรณีดำเนินการมาตรการ	ก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้
1	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	ระบบบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT)	7,300	3,765	59	3,706
2	บริษัท ทีพีไอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) จังหวัดสระบุรี	เผาในเตาเผาเพื่อผลิตไฟฟ้า (WTE)	205,495	134,281	0	134,281
รวม			212,795	138,046	59	137,987

7.3 มาตรการลดก๊าซเรือนกระจกภาคของเสียจากขยะมูลฝอยชุมชน

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ได้ประสาน รวบรวมข้อมูล และจัดทำมาตรการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชนในระดับจังหวัด โดยอ้างอิงข้อมูลตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ปี พ.ศ. 2564 - 2573 สาขาการจัดการของเสียชุมชน ร่วมกับผลการศึกษา “โครงการพัฒนาศักยภาพสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เพื่อพัฒนาแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด” แผนปฏิบัติการจังหวัดสระอากาศ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสระอากาศ” และแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำมาตรการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียชุมชนรายจังหวัด จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว เพื่อให้กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ เป็นข้อมูลเพื่อประมวลภาพรวมแผนงาน/โครงการสำหรับติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการฯ ในระดับจังหวัดต่อไป โดยสรุปได้ดังนี้

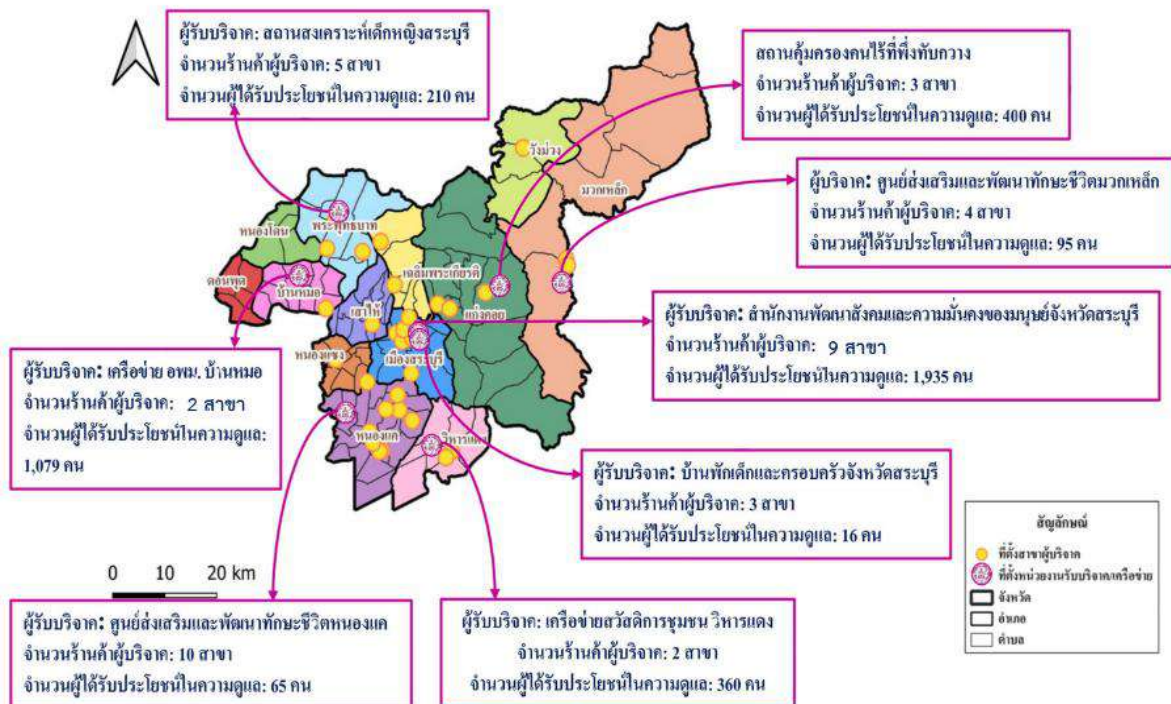
- 1) ส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางและนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลัก 3Rs
- 2) รมรณรงค์ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single – use Plastic) และโฟมพลาสติกบรรจุอาหาร และส่งเสริมการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทดแทน
- 3) ส่งเสริมการใช้ปะโยชน์จากขยะรีไซเคิล โดยนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ธนาคารขยะรีไซเคิล ทำสิ่งประดิษฐ์ เป็นต้น
- 4) รมรณรงค์ลดการเกิดขยะอินทรีย์ ด้วยวิธีทานอาหารให้หมด ลดการตกแต่งจาน แยกน้ำและเศษอาหารก่อนทิ้ง และคัดแยกขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์โดยทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน และหมักทำปุ๋ย
- 5) ส่งเสริมการดำรงชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- 6) ปรับปรุง/ยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 7) ยุติการเผาในพื้นที่เกษตรและยุติการเผากลางแจ้ง

บทที่ 8

การจัดการอาหารส่วนเกิน (Food Surplus) และขยะอาหาร (Food Waste)

การบูรณาการความร่วมมือในการจัดการอาหารส่วนเกินระหว่างบริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) ผู้บริจาคอาหารส่วนเกิน กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี ผู้รับบริจาค โดยมีสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) เป็นหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการและริเริ่มโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างต้นแบบกลไกความร่วมมือการดำเนินงานในระดับจังหวัด และระบบการบริจาคอาหารส่วนเกินจากผู้จำหน่ายอาหาร ไปยังกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดสระบุรี และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) การพัฒนาแนวทางลดก๊าซเรือนกระจกจังหวัดสระบุรีภาคของเสีย และการดำเนินงานภายใต้แนวทาง “สระบุรี เมืองคาร์บอนต่ำ” (Saraburi Sandbox) โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) ประสานงานกับบริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี เพื่อรวบรวมข้อมูล และจับคู่ (Matching) ผู้บริจาคซึ่งเป็นร้านค้าย่อยประเภทมินิซูเปอร์มาร์เก็ต Lotus Go Fresh และ CP Fresh Mart ของบริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) รวมจำนวน 38 สาขา และผู้รับบริจาค ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี พร้อมด้วยศูนย์/สถานภายใต้สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 8 หน่วยงาน ดังรูปที่ 8.1

รูปที่ 8.1 แผนที่แสดงที่ตั้งหน่วยงานรับ – มอบอาหารส่วนเกิน

2) จัดประชุมหรือแนวทางการจัดการอาหารส่วนเกินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี (ผู้รับบริจาค) บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) (ผู้บริจาค) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี และกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ดังรูปที่ 8.2

รูปที่ 8.2 การประชุมหรือแนวทางการจัดการอาหารส่วนเกินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) กำหนดรูปแบบการดำเนินงานเป็น 8 กลุ่มพื้นที่ และช่องทางการสื่อสารรายวันผ่านกลุ่มไลน์จำนวน 9 กลุ่ม รวบรวมข้อมูลปริมาณและมูลค่าของอาหารส่วนเกิน วิเคราะห์ข้อมูลและคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ ภายใต้โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS) โดยใช้โปรแกรมโครงการด้านการจัดการของเสีย “การนำอาหารส่วนเกินไปบริจาค” (LESS-WM-08) ขององค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) ดังรูปที่ 8.3

รูปที่ 8.3 รูปแบบการจัดการอาหารส่วนเกิน

4) ปริมาณการส่งต่ออาหารส่วนเกินในระยะเวลา 6 เดือน (30 มิถุนายน – 31 ธันวาคม 2568) สามารถส่งต่ออาหารส่วนเกินให้แก่กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาส ในศูนย์/สถานฯ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) จำนวน 2,721 คน และผู้ยากไร้ ผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน 1,039 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,760 คน โดยมีปริมาณอาหารส่วนเกินรวมจำนวน 15,643.80 กิโลกรัม คิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ เท่ากับ 9,909.60 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และคิดเป็นมูลค่าของอาหารส่วนเกิน จำนวน 3,712,245 บาท โดยสาขาที่มีปริมาณการส่งต่ออาหารส่วนเกินมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สาขาตลาดทรัพย์สินพุลมา สาขาหินกอง 2 และสาขาลองระพีพัฒนา อำเภอนองแคว ตามลำดับ โดยทั้ง 3 สาขาดังกล่าว ส่งต่ออาหารส่วนเกินให้แก่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตหนองแค

รูปที่ 8.4 ภาพการส่งต่ออาหารส่วนเกิน

5) จัดทำสรุปผลความคืบหน้าการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานไปยังจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกรมควบคุมมลพิษ เพื่อเชื่อมโยงผลลัพธ์กับเป้าหมายแผน/นโยบายด้านการจัดการขยะอาหาร และลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และจังหวัดสระบุรี

การจัดการอาหารส่วนเกินจังหวัดสระบุรี เป็นต้นแบบการดำเนินงานที่ใช้กลไกการทำงานระดับพื้นที่ โดยมีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสระบุรี เป็นหน่วยรับบริจาค ร่วมกับศูนย์และสถานสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมกิจการเด็กและเยาวชน รวมจำนวน 8 หน่วยงาน และสำหรับบางพื้นที่ มีเครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สนับสนุนการรับ - ส่งต่ออาหารส่วนเกินไปยังกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาส ตามแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยอาหารสำหรับการบริจาคอาหาร ซึ่งผลการดำเนินงานสามารถลดการปริมาณขยะอาหารจากภาคส่วนผู้ประกอบการ (ผู้จำหน่ายอาหาร) และสนับสนุนเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้เป็นอย่างดี

บทที่ 9

การขับเคลื่อนการจัดการซากผลิตภัณฑ์พลาสติกด้วยหลักความรับผิดชอบต่อ ของผู้ประกอบการ (Extended Producer Responsibility: EPR)

มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะพลาสติกเข้าสู่ระบบรีไซเคิล ด้วยการสร้างเครือข่ายลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในโรงเรียน และชุมชนต้นแบบ จำนวน 5 แห่ง (ชุมชน 2 แห่ง และโรงเรียน/สถานสงเคราะห์ 3 แห่ง) ได้แก่ ชุมชนหนองแก อำเภอพะพวย จังหวัดสระบุรี และชุมชนบ้านเกาะหวาย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก โรงเรียนพระพุทธรบาท โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธรบาท และสถานสงเคราะห์เด็กหญิงสระบุรี อำเภอพะพวย จังหวัดสระบุรี โดยเน้นกิจกรรมการคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ สรุปดังนี้

- 1) ลงพื้นที่ประสานงานหน่วยงานในพื้นที่ต้นแบบจำนวน 5 แห่ง เพื่อสร้างความร่วมมือและเครือข่ายในการลดและคัดแยกพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว
- 2) จัดฝึกอบรมชุมชน โรงเรียนต้นแบบเพื่อสร้างการรับรู้ในการลดและคัดแยกขยะพลาสติก โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “สร้างการรับรู้การลดและคัดแยกขยะพลาสติก เพื่อเพิ่มมูลค่าและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก” เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2567 ณ โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธรบาท อำเภอพะพวย จังหวัดสระบุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย คณะครู นักเรียน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วม รวมจำนวน 65 คน

รูปที่ 9.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ “สร้างการรับรู้การลดและคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อเพิ่มมูลค่าและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก”

3) ติดตาม นิเทศก์การดำเนินงาน พร้อมให้คำแนะนำทางวิชาการ ดังนี้ **ชุมชนหนองแก** เทศบาลตำบล หนองแก ติดตามผลการดำเนินงาน โดย สคพ.7 (สระบุรี) เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ผู้นำชุมชนเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอย พร้อมให้คำแนะนำการคัดแยกขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว และร่วมกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล **ชุมชนเกาะหวาย** องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย สคพ.7 (สระบุรี) ร่วมกับบริษัท วงษ์พาณิชย์ จำกัด สาขาสระบุรี เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ การลดและคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อเพิ่มมูลค่า **โรงเรียนพระพุทธรบาท** ติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน 3 ครั้ง ให้คำแนะนำและสร้างความร่วมมือในการลดและคัดแยกขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ผ่านกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิล และร่วมสังเกตการณ์ฝึกปฏิบัติการเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย (Black Solider Fly: BSF) **โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธรบาท** ติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน 2 ครั้ง ให้คำแนะนำในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะผ่านกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิล และสร้างความร่วมมือในการลดและคัดแยกขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวเพิ่มเติม รวมทั้งการนำเศษอาหารที่เหลือจากโรงอาหารมาทำปุ๋ยหมัก **สถานสงเคราะห์เด็กหญิงสระบุรี** ติดตามผลการดำเนินงาน

จำนวน 3 ครั้ง ให้คำแนะนำและสร้างความร่วมมือในการลดและคัดแยกขยะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ผ่านกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล พร้อมสนับสนุนถังหมักปุ๋ยน้ำชีวภาพเพื่อกำจัดเศษอาหาร

รูปที่ 9.2 ภาพกิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล/ธนาคารขยะรีไซเคิล

4) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะพลาสติก สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีระบบคัดแยกขยะพลาสติกและพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว สร้างจุด Drop Off ในพื้นที่เพื่อนำขยะพลาสติกเข้าสู่ระบบรีไซเคิล

5) เชื่อมโยงโมเดลธุรกิจการนำขยะพลาสติกเข้าสู่ระบบรีไซเคิลระหว่างพื้นที่เป้าหมายกับผู้ประกอบการเอกชน

6) รวบรวมข้อมูลปริมาณขยะรีไซเคิล และคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้เพื่อขอรับรองผลการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ภายใต้โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (Low Emission Support Scheme: LESS) จากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก.

ผลการดำเนินงานในระหว่างเดือน ธ.ค.67 – มิ.ย.68 มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 24.43 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จากกิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิล เท่ากับ 46.28 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยมีรายละเอียดดังนี้ เทศบาลตำบลหนองแก มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 4.216 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ จำนวน 8.928 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (1 มี.ค.–30 มิ.ย. 68) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 18.358 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ จำนวน 29.826 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (1 ม.ค.67 – 30 มิ.ย.68) โรงเรียนพระพุทธบาท ปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 0.366 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ จำนวน 1.278 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (17 ธ.ค. 67–18 ก.ค.68) โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 0.126 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ จำนวน 0.170 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (17 ธ.ค. 67 – 18 ก.พ. 68) สถานสงเคราะห์เด็กหญิงสระบุรี มีปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมได้ จำนวน 1.361 ตัน และมีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ จำนวน 6.078 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (17 ธ.ค. 67 – 30 มิ.ย. 68) โดยการดำเนินโครงการฯ กิจกรรมการคัดแยกขยะพลาสติกใช้ครั้งเดียว (Single – use plastics) พบว่าพื้นที่ต้นแบบมีข้อจำกัดด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับชนิดของพลาสติก การรับรู้ถึงมูลค่า การเก็บรวบรวม และประเด็นการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจในการคัดแยกขยะพลาสติกอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับกฎหมาย (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ. .... ตามหลักความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ (EPR) ต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568

ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ตารางที่ ก-1 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดลพบุรี

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อสถานที่	พิกัด		การดำเนินงาน			ขนาดพื้นที่ ไร่	ปีที่เปิด ก่อสร้าง	แหล่งงบประมาณ	ผู้ทิ้งรวม				ความ ถูกต้อง	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า			ขยะตกค้าง ปี 2568 (ตัน)
			Latitude	Longitude	เปิด	ปิด	ระบุ				รวม	อปท.	เอกชน	อื่นๆ			อปท.เจ้าของ	อปท.ร่วมทิ้ง	รวม (ตัน/วัน)	
17	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทม.ลพบุรี	14.819893	100.626002	1			52	2519	อปท.	14	10	0	4	ไม่ถูกต้อง	Open dump	54	181.8	235.80	90,000.00
18	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.เขาพระงาม	14.937358	100.600615	1			30	2542	อปท.	1	1	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8	4	12.00	14,000.00
19	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.โคกตูม	14.79499	100.7998	1			6	2548	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	25	0	25.00	2,500.00
20	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ท่าแค	14.866504	100.614356	1			14	2540	อปท.	1	1	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	18	3	21.00	6,500.00
21	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทม.บ้านหมี่	15.080761	100.593138	1			42-2-0	2546	แผนจังหวัด	11	11			ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	22	27.00	21,200.00
22	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.ลำน้ำราชมณี	15.180828	101.1027	1			10-0-11	2544	อปท.	7	0	5	2	ไม่ถูกต้อง	Open dump	9.5	5.5	15.00	30,000.00
23	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ชัยบาดาล	15.123449	101.066501	1			11	2542	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	controlled dump	5	0	5.00	-
24	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ม่วงค่อม	15.095846	101.024445	1			42	2559	อปท.	1	1			ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	1	2.50	3,780.00
25	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.ท่าม่วง	14.80236	100.4923	1			15-25-80	2543	อปท.	10	10	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1	10	11.00	15,000.00
26	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.บ้านท่าหลวง	15.072765	101.160770	1			10	2545	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	2	0	2.00	-
27	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.พัฒนานิคม	14.850089	100.974012	1			12	2549	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	3	0	3.00	2,983.73
28	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.แก่งเสือเต้น	14.844190	101.029420	1			25	2542	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	4	0	4.00	840.00
29	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.ดีลัง	14.865405	100.895344	1			25	2540	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8	0	8.00	6,150.00
30	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.เขาพระยาเดินธง	14.884423	100.941534	1			7.7	2545	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8	0	8.00	4,657.50
31	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ช่องสาริกา	14.792281	100.859947	1			17 - 2 - 21	2542	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	18	0	18.00	20,971.00
32	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกสลุง	15.012799	100.980064	1			8	2542	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	12	0	12.00	500.00
33	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ห้วยขุนราม	14.9292	101.2346	1			1	2552	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	0.5	0	0.50	-
34	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.สระโบสถ์	15.195786	100.834123	1			28-3-	2537	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	9	0	9.00	200.00
35	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.มหาโพธิ์	15.302822	100.840382	1			11	2543	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	3	0	3.00	-
36	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ทุ่งท่าช้าง	15.184786	100.821980	1			39 ตรว	2552	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.024	0	1.02	-
37	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.นิคมชัย	15.200000	100.878585	1			4-3-7	2557	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	2	0	2.00	-
38	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.เขาน้อย เอกชน	15.117299	101.370938	1			1- 3 - 0	2551	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	0	1.50	-
39	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.เขารวก เอกชน	15.369732	101.321996	1			1-3-0	2557	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	0	1.50	-
40	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.หนองรี	15.326256	101.302468	1			8	2551	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	907.20
41	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ลำสนธิ เอกชน	15.327767	101.371612	1			2	2553	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	0.31	0	0.31	
42	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกเจริญ	15.420561	100.793462	1			10	2550	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	3	0	3.00	100.00
43	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.หนองมะท่า	15.441083	100.914284	1			5 - 2 - 66	2553	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	2	0	2.00	5,000.00
44	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ยางราก	15.365325	100.975453	1			3	2558	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	1	0	1.00	
45	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.โคกสำโรง	15.110527	100.694610	1			46	2543	แผนจังหวัด	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8	0	8.00	21,986.71
46	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกสำโรง	15.045562	100.723420	1			24	2558	อปท.	5	5			ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	1.5	3.00	700.00
47	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทด.หนองม่วง	15.230930	100.665568	1			9	2537	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	6	0	6.00	1,500.00
48	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ขอนแก่น	15.180016	100.687897	1			28	2547	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	
49	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.บ่อทอง	15.3065	100.6687	1			5-3-42	2559	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	6	0	6.00	1,350.00
50	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ยางโทน	15.236178	100.690250	1			6-1-42	2542	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.3	0	1.30	-
51	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.หนองม่วง	15.246344	100.644806	1			10	2556	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	1.5	3.00	3,960.00
52	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.วังเพลิง (บ่อใหม่ 64)	15.054562	100.844628	1			20-3-96	2564	อปท.	5	5	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	7	26	33.00	-
53	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ท่าดินดำ	15.160041	101.142852	1			27-1-58	2560	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	0.5	0	0.50	1,800.00
54	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.วังเพลิง (บ่อเก่า ปิด 64)	15.045709	100.877798		1		10	2543	อปท.										
55	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ ทม.เขาสมาถรณ์ (ปิด)	14.82081	100.627410		1		14	2543	N/A										
56	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.แก่งผักกูด (ปิด)	N/A	N/A		1		3	2545	N/A										
57	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.เพนียด (ปิด)	15.090381	100.802658		1		18	2553	N/A										
58	จังหวัดลพบุรี	บ่อขยะ อบต.ห้วยโป่ง (ปิด)	N/A	N/A		1		2	2547	N/A										

ตารางที่ ก-2 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระบุรี

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อสถานที่	พิกัด		การดำเนินงาน			ขนาดพื้นที่ ไร่	ปีที่เปิด	แหล่ง งบประมาณ ก่อสร้าง	ผู้ทิ้งร่วม				ความ ถูกต้อง	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า			ขยะตกค้าง ปี 2568 (ตัน)
			Latitude	Longitude	เปิด	ปิด	ระบุ				รวม	อปท	เอกชน	อื่นๆ			อปท.เจ้าของ	อปท.ร่วมทิ้ง	รวม (ตัน/วัน)	
1	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทม.สระบุรี	14.6719	100.9463	1			99-3-56	2544	แผนจังหวัด	2	2	0	0	ถูกต้อง	ฝังกลบ	67.81	5.67	73.48	17,149.00
2	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทม.พระพุทธบาท	14.728996	100.769254	1			166 - 44 - 0	2535	อปท.	15	15	0	0	ไม่ถูกต้อง	1. Open dump + (2. Open Dump+RDF)	30	28.55	58.55	30,060.00
3	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบจ.สระบุรี	14.628639	100.739169	1			15-3-36.2	2556	อปท.	12	12	0	0	ไม่ถูกต้อง	อื่นๆ	0	34.6	34.60	900.00
4	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.ตาลเดี่ยว	14.552751	101.025558	1			50	2540	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5.3	0	5.30	19,650.00
5	จังหวัดสระบุรี	บมจ.ทีพีโอ โพลีน เพาเวอร์	14.647724	101.114257	1			N/A	2553	เอกชน	76	75	0	1	ถูกต้อง	WTE	239.95	322.6	562.55	-
6	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.ซับสนุน	14.890808	101.259351	1			49-3-98	2539	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	5,000.00
7	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.ลำพญากลาง	14.901066	101.356752	1			3	2543	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	12	0	12.00	4,864.00
8	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.ลำสมพุง	14.958366	101.347786	1			1	2557	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	1	0	1.00	-
9	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทด.หนองแค	14.323587	100.885203	1			18-3-18	2545	แผนจังหวัด	1	1	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	15.2	1	16.20	3,700.00
10	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทด.หน้าพระลาน	14.677565	100.872557	1			12-2-30	2524	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5.6	0	5.60	1,500.00
11	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.เมืองขีดขิน (ปิด 68)	14.627376	100.738034		1		21	2548	อปท.										
12	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทด.พุทราวัง (ปิด)	14.684966	100.738034		1		2	2539	อปท.										
13	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ อบต.หนองโน (ปิด)	14.497074	100.867888		1		1.1	2538	อปท.										
14	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทด.ม่วงเหล็ก (ปิด)	14.643125	101.191862		1		14	2505	อปท.										
15	จังหวัดสระบุรี	บ่อขยะ ทด.วังม่วง (ปิด)	14.83136	101.104035		1		10	2542	อปท.										
16	จังหวัดสระบุรี	สถานีขนถ่าย ทม.สระบุรี (Transfer Site)	14.544616	100.889176	1			7-2-19	2550	อปท.					Transfer	Transfer	76.04	0	76.04	-

ตารางที่ ก-3 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดนครนายก

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อสถานที่	พิกัด		การดำเนินงาน			ขนาดพื้นที่ ไร่	ปีที่เปิด	แหล่ง งบประมาณ ก่อสร้าง	ผู้ทิ้งร่วม				ความ ถูกต้อง	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า			ขยะตกค้าง ปี 2568 (ตัน)
			Latitude	Longitude	เปิด	ปิด	ระบุ				รวม	อปท	เอกชน	อื่นๆ			อปท.เจ้าของ	อปท.ร่วมทิ้ง	รวม (ตัน/วัน)	
59	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ อบต.พรหมณี	14.21206	101.143706	1			34-3	2542	N/A	20	16	3	1	ไม่ถูกต้อง	Open dump	6.52	58.25	64.77	13,000.00
60	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ อบต.ทรายมูล	14.101416	101.048988	1			77-2-12	2538	N/A	25	20	0	5	ไม่ถูกต้อง	Open dump +	4.17	47.17	51.34	3,318.00
61	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ อบต.ดงละคร	14.142247	101.183221	1			3	2555	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	4	0	4.00	300.00
62	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ อบต.องครักษ์ (ปิด 65)	14.083688	101.040261		1		40	2562	N/A										
63	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ นางประคอง บุญพิสัย (อบต.นาหิน)	14.198092	101.345949		1		40	2545	N/A										
64	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ ทม.นครนายก (ปิด)	14.231624	101.212373		1		29	2519	N/A										
65	จังหวัดนครนายก	บ่อขยะ ทด.องครักษ์ (ปิด)	N/A	N/A		1		N/A	N/A	N/A										

ตารางที่ ก-4 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดปราจีนบุรี

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อสถานที่	พิกัด		การดำเนินงาน			ขนาดพื้นที่ ไร่	ปีที่เปิด	แหล่ง งบประมาณ ก่อสร้าง	ผู้ทิ้งร่วม				ความ ถูกต้อง	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า			ขยะตกค้าง ปี 2568 (ตัน)
			Latitude	Longitude	เปิด	ปิด	ระบุ				รวม	อปท	เอกชน	อื่นๆ			อปท.เจ้าของ	อปท.ร่วมทิ้ง	รวม (ตัน/วัน)	
66	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทม.ปราจีนบุรี	14.080493	101.481668	1			191-0-29	2559	แผนจังหวัดฯ	39	25	14	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	18.6	70.11	88.71	80,000.00
67	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.กบินทร์	13.928059	101.707677	1			29	2528	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	21,000.00
68	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.สระบัว	13.838656	101.654048	1			8	2548	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	2	0	2.00	730.00
69	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.กบินทร์ หมู่ 6	14.021257	101.716797	1			20	2540	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	15	0	15.00	27,828.00
70	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.กบินทร์ หมู่ 10	13.881901	101.730190	1			5	2540	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	1,000.00
71	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ลาดตะเคียน	13.879026	101.691432	1			6-0-99	2557	N/A	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	2	0	2.00	15,525.00
72	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทม.หนองกี่	14.087088	101.818572	1			69-1-5	2546	N/A	11	11			ไม่ถูกต้อง	Open dump	29.45	35.58	65.03	23,632.24
73	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.นาดี	14.116341	101.798511	1			11	2540	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	7	0	7.00	1,200.00
74	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ทุ่งโพธิ์	14.133454	101.858772	1			12	2558	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	6		6.00	270.00
75	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.นาดี	14.117002	101.797836	1			18	2540	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	3.5	0	3.50	6,078.00
76	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.โคกبيب	13.880500	101.428500	1			5	2540	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	2.6	0	2.60	-
77	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกไทย	13.837176	101.484547	1			25	2550	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	5	0	5.00	1,000.00
78	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.กรอกสมบูรณ์	13.771370	101.674206	1			30-2-74	2535	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	3	0	3.00	60.00
79	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.ศรีมหาโพธิ์	13.932528	101.572021	1			35	2535	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8	0	8.00	20,000.00
80	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ศรีมหาโพธิ์	13.820389	101.574359	1			33-1-64	2555	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	14	0	14.00	35,000.00
81	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ท่าตูม	13.948796	101.589957	1			16	2543	N/A	12	0	12	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	55	12	67.00	54,373.00
82	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.หนองโพรง	13.806793	101.589551	1			30	2560	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	21.85	0	21.85	35,209.20
83	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.หัวหว้า	13.884697	101.441427	1			14	2547	N/A	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	9	0	9.00	
84	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.กรอกสมบูรณ์	13.752329	101.660340	1			16-1-20	2544	อปท.	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	7	0	7.00	4,481.00
85	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกبيب (บ่อใหม่ 65)	13.875953	101.431847	1			18-3-72	2565	อปท.	0				ไม่ถูกต้อง	Open dump	1.5	0	1.50	40.00
86	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.นนทบุรี (ปิด 68)	14.080627	101.683588		1		4	2520	อปท.										
87	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.วังตะเคียน (ปิด 67)	13.828631	101.865765		1		19	2539	N/A										
88	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.เมืองเก่า (ปิด 63)	13.861822	101.717573		1		48-2-25	2546	N/A										16,875.00
89	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ลำพันตา (ปิด 63)	14.080955	101.792886		1		2	2558	N/A										
90	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.โคกبيب (ที่เช่าเอกชน) (ปิด 64)	13.865884	101.456818		1		5	2545	N/A										
91	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.บ้านสร้าง (ปิด 62)	14.009052	101.208593		1		12	2545	N/A										4,839.00
92	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ ทด.โพธิ์งาม (ปิด 61)	14.112738	101.494596		1		3	2543	N/A										
93	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ดงกระเทียม (ปิด)	13.987787	101.413368		1		4	2538	N/A										
94	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.ประจันตคาม (ปิด)	14.079816	101.533684		1		12	2524	N/A										
95	จังหวัดปราจีนบุรี	บ่อขยะ อบต.เมืองเก่า (ปิด)	13.861824	101.717573		1		5	2550	N/A										

ตารางที่ ก-5 ฐานข้อมูลสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568 จังหวัดสระแก้ว

ลำดับ	จังหวัด	ชื่อสถานที่	พิกัด		การดำเนินงาน			ขนาดพื้นที่ ไร่	ปีที่เปิด ก่อสร้าง	แหล่ง งบประมาณ	ผู้ทิ้งร่วม				ความ ถูกต้อง	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้า			ขยะตกค้าง ปี 2568 (ตัน)
			Latitude	Longitude	เปิด	ปิด	ระบุ				รวม	อปท	เอกชน	อื่นๆ			อปท.เจ้าของ	อปท.ร่วมทิ้ง	รวม (ตัน/วัน)	
96	จังหวัดสระแก้ว	ศูนย์กำจัดขยะ ทม.สระแก้ว	13.823983	102.100384	1			45	2554	แผนจังหวัด	12	8	3	1	ไม่ถูกต้อง	Open dump	20	19	39.00	37,800.00
97	จังหวัดสระแก้ว	ศูนย์กำจัดขยะฯ ทม.วังน้ำเย็น	13.502917	102.16857	1			45	2553	แผนจังหวัด	12	12	0	0	ไม่ถูกต้อง	Control dump	14.72	30.45	45.17	50,000.00
98	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.วัฒนานคร (บ่อใหม่ เปิด 63)	13.697878	102.327380	1			295	2563	อปท.	28	22	6	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	8.38	79.11	87.49	60,000.00
99	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทม.อรัญประเทศ	13.669391	102.527941	1			25	2544	แผนจังหวัด	0	0	0	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump	40	0	40.00	50,000.00
100	จังหวัดสระแก้ว	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป่าไร่ รีไซเคิล*	13.687522	102.546445	1			30	2563	เอกชน	6	0	6	0	ไม่ถูกต้อง	Open dump +	0	9	9.00	
101	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.วังใหม่ (ปิด 68)	13.405744	102.150024		1		8	2560	อปท.										3,000.00
102	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองแกง ปิด 66	13.885363	102.718118		1		2	2560	อปท.										
103	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.คลองหาด ปิด 65	13.437908	102.342299		1		34	2540	N/A										-
104	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองหว้า (ม.9) ปิด 66	13.596997	101.934503		1		8	2550	เอกชน										
105	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.ตาพระยา ปิด 66	14.000296	102.806706		1		14	2559	อปท.										
106	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.ห้วยโจด ปิด 66	13.756283	102.22638		1		2	2559	อปท.										
107	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.โคกสูง (ปิด 65)	13.860433	102.725778		1		20	2550	N/A										
108	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.วัฒนานคร (บ่อเก่า ปิด 63)	13.685652	102.329542		1		10	2515	N/A										
109	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองหว้า (ม.6) ปิด 64	13.636783	101.984999		1		3	2547	เอกชน										
110	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองหว้า (ม.17) ปิด 65	13.622617	101.996836		1		6	2560	เอกชน										
111	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองหว้า (ม.20) ปิด 64	13.599069	101.984415		1		6	2562	เอกชน										
112	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.วังสมบูรณ์ (ปิด)	13.358333	102.178184		1		10	2545	N/A										
113	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.หนองหมากฝ้าย (ปิด)	13.909717	102.389433		1		5	2554	N/A										
114	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ ทด.ป่าไร่ (ปิด)	13.717303	102.562566		1		11	2548	N/A										
115	จังหวัดสระแก้ว	บ่อขยะ อบต.ผ่านศึก (ปิด)	13.574039	102.361916		1		0.15	2543	N/A										

ภาคผนวก ข
การประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จังหวัดลพบุรี

 รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง
ผู้เดินระบบ	องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง
ผู้ให้ข้อมูล	นายศราวุธ อ่อนเบา รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง
วันที่รายงาน	25 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดลพบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 254,120.3 ตัน หรือ 696.22 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 125,213.25 ตัน หรือ 343.05 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 49.27 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 343.1 ตัน หรือ 0.94 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.14 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 124,870.15 ตัน หรือ 342.11 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 49.14 ส่วนที่เหลือ 128,907.05 ตัน หรือ 353.17 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 50.73 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 77 แห่ง จากทั้งหมด 125 แห่ง หรือร้อยละ 61.60

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดลพบุรี แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองลพบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 11 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

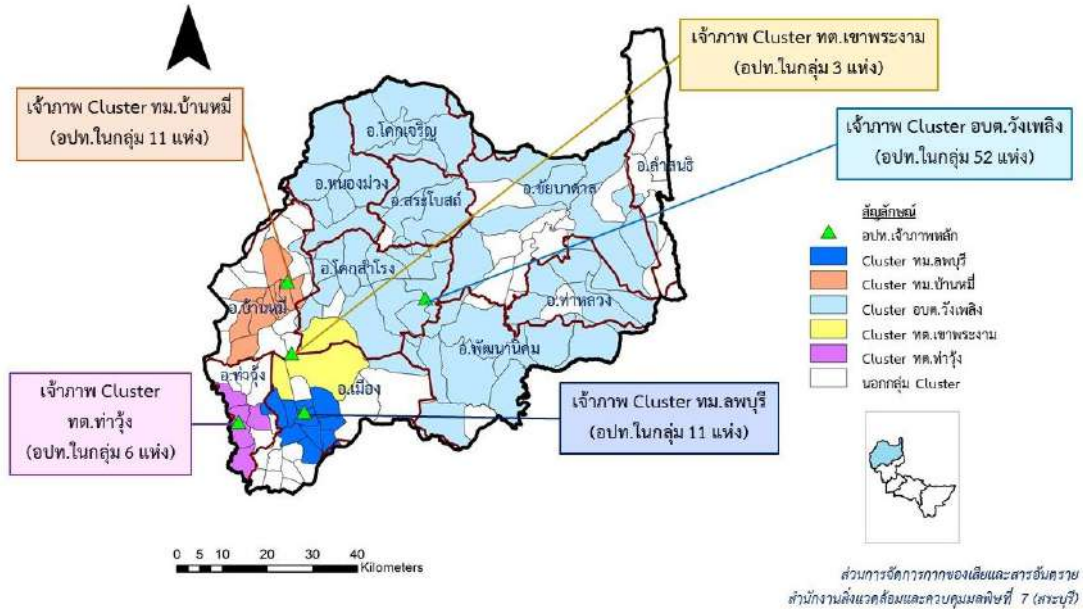
2.2 กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ เทศบาลตำบลท่าวัง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 6 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาร่วมกำจัด จำนวน 5 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากจังหวัดสิงห์บุรีมาร่วมกำจัด จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ องค์การบริหารส่วนตำบลโพทรวาม

2.3 กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ เทศบาลตำบลเขาพระงาม มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เก็บขนขยะมูลฝอยมากำจัดเพียงแห่งเดียว ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียมไม่ได้เก็บขนขยะมูลฝอยมากำจัด เนื่องจากนำไปกำจัดร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค

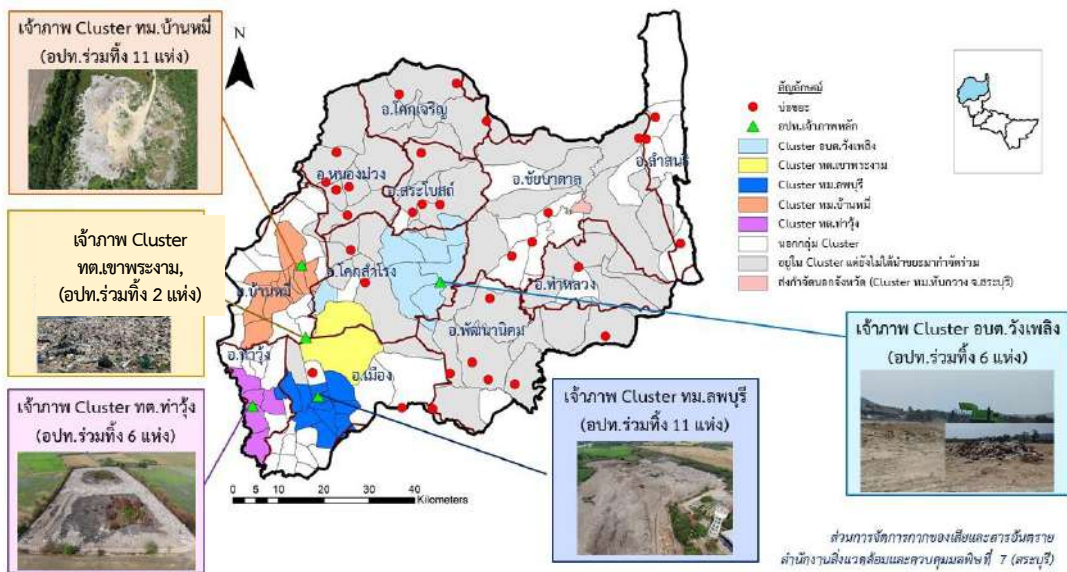
2.4 กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองบ้านหมี่ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพจำนวน 11 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

2.5 กลุ่มที่ 5 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 52 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มนำขยะมาร่วมกำจัด จำนวน 6 แห่ง และไม่ได้นำขยะมาร่วมกำจัด จำนวน 46 แห่ง

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การรวมกลุ่มพื้นที่จังหวัดลพบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยมีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่ม จำนวน 83 แห่ง หรือร้อยละ 66.4 ส่วนอีกจำนวน 42 แห่งยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม รายละเอียดดังรูปที่ 1 - 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 7,401 คน 2,841 หลังคาเรือน 13 หมู่บ้าน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 95.05 ตารางกิโลเมตร

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 6.73 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร ณ ธันวาคม 2567) โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ 37 ตันต่อเดือน หรือประมาณ 1.23 ตันต่อวัน (ที่มา: ระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย (มฝ.2) ณ ธันวาคม 2567) และปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกเก็บขนไปกำจัดประมาณ 5.5 - 7 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ตั้งอยู่หมู่ที่ 11 ตำบลวังเพลิง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15120 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 15.054562 Longitude 100.844628 มีขนาดพื้นที่ 20 ไร่ ใช้งานจริงประมาณ 10 ไร่ เป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ระยะห่างจากที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ประมาณ 4 กิโลเมตร และบริเวณโดยรอบของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีแผนการดำเนิน “โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยการแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด” (Waste to Energy) โดยเป็นโรงไฟฟ้าเทคโนโลยีเตาเผาแบบตะกั่ว ขนาดกำลังการผลิต 9.9 เมกกะวัตต์ รองรับปริมาณขยะมูลฝอยสูงสุด 555 ตันต่อวัน ซึ่งได้รับความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2566 และได้คัดเลือกเอกชนดำเนินการแล้ว คือ บริษัท อัลไลแอนซ์ คลีน เพาเวอร์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ ข้อมูล ณ มกราคม 2568 อยู่ระหว่างปรับปรุงร่างสัญญาโครงการฯ ตามคำแนะนำของสำนักงานอัยการสูงสุด ก่อนลงนามในสัญญากับเอกชน

ขณะสำรวจ พบว่ามีการเทกองขยะมูลฝอยทั้งหมดและกลบทับด้วยดิน ความถี่ประมาณ 2 - 3 เดือนครั้ง ซึ่งฝังกลบทับด้วยดินครั้งล่าสุดเมื่อต้นเดือนธันวาคม 2567 โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ประมาณ 33 ตันต่อวัน โดยเป็นขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ประมาณ 5.5 - 7 ตันต่อวัน และขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน 5 แห่ง รวมประมาณ 26 ตันต่อวัน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่ส่งกำจัดยังองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิงและค่าธรรมเนียม

หน่วยงาน	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียม (บาท/ปี)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง	7	-
2. องค์การบริหารส่วนตำบลสระแกราบ	7	100
3. องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะรุ้ม	6	100
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเพนียด	7	100
5. องค์การบริหารส่วนตำบลหลุมข้าว	3	100
6. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาแหลม	3	100
รวม	33	

หมายเหตุ : ปริมาณขยะที่ส่งกำจัด ประมาณการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง, 2567

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่ รายละเอียดดังตารางที่ 2 และรูปที่ 4 - 5

ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างพื้นฐานและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	พื้นที่เทกอง		ใช้งานได้
2	ถนน		ใช้งานได้

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พบการเทกองขยะมูลฝอย โดยไม่มีโครงสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย อาทิ ระบบกันซึมของบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสีย และบ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เป็นต้น

2.1.2 ไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.1.3 พบประชาชนเข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่บ่อขยะ

2.2 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 อยู่ระหว่างกระบวนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะมูลฝอยชุมชน

2.2.2 ขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยถูกนำไปเทกองทั้งหมด

2.2.3 พบขยะมูลฝอยปลิวในและนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีมาตรการป้องกันการปลิวของขยะมูลฝอย และไม่มีรั้ว/พื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

รูปที่ 6 ภาพปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก และประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดลพบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานและผลักดันการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงานในภาพรวมของจังหวัด ผ่านโครงการกำจัดขยะมูลฝอยโดยผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และเทศบาลเมืองลพบุรี

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง อยู่ระหว่างปรับปรุงและยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยการแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้าระบบปิด” (Waste to Energy) ณ พื้นที่ หมู่ 12 อยู่ระหว่างขั้นตอนการแก้ไขสัญญาโครงการตามคำแนะนำของสำนักงานอัยการสูงสุด ก่อนลงนามในสัญญากับเอกชน

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง อยู่ในกลุ่มที่ 2 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเร่งดำเนินการตามขั้นตอนโครงการโรงไฟฟ้า ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2568 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 ปรับปรุงและยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในฐานะเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ จัดทำแผนการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การบริหารจัดการพื้นที่หน้างาน และนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดทราบ เป็นระยะ

4.1.2 กำหนดมาตรการป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาลักลอบทิ้ง มาตรการกำกับประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง

4.1.3 ปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกัน กลิ่น และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก

4.1.4 ควรจัดเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ เช่น ปริมาณการจากจำนวนเที่ยว และขนาดของรถเก็บขนขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่ร่วมทิ้ง

4.1.5 ควรให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุ ภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับประชาชนในพื้นที่ และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมทิ้ง รวมถึงการรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เพื่อส่งกำจัดยังเจ้าภาพของจังหวัด ตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

1) จังหวัดลพบุรี โดยคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด ควรทบทวน ความเหมาะสมและพิจารณาภาพรวมนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นพลังงานของจังหวัด หากมี โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานขยะมูลฝอยจำนวน 2 แห่ง ในจังหวัด (องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และ เทศบาลเมืองลพบุรี) เนื่องจากปัจจุบันมีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 700 ตันต่อวัน ซึ่งอาจส่งผลให้ปริมาณ ขยะมูลฝอยไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานโรงไฟฟ้าในอนาคต

2) เร่งรัดดำเนินการแก้ไขร่างสัญญาตามคำแนะนำของสำนักงานอัยการสูงสุด

3) ก่อสร้างรั้วหรือปลูกต้นไม้เป็นพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยกับพื้นที่ โดยรอบ เพื่อลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก

4.2.2 ระยะยาว

การเตรียมความพร้อมในการหาพื้นที่สำหรับเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยที่เหมาะสม

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นไปตามข้อเสนอแนะระดับของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อสนับสนุนนโยบายการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยเป็นพลังงานของจังหวัด 2. ผลักดันการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อให้บริหารจัดการขยะมูลฝอยเป็นไป ตามบันทึกข้อตกลง 3. สนับสนุน/สร้างแรงจูงใจให้ อปท. คัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทาง โดยเฉพาะขยะอินทรีย์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย และยืดอายุการใช้งาน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	<p>4. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง</p> <p>4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด ตาม พรบ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p>
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี	<p>1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหายยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535</p> <p>4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ</p>
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี	<p>1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหายยะมูลฝอย</p> <p>2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>3. ให้คำแนะนำและผลักดันการขอรับสนับสนุนงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</p>
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตนะ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

นางกฤติยา พิมพ์ขารี อำเภอ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
นายศุภศิษย์ สุวรรณหงษ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
นายธเนศ แต่งสาตร์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี

รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	เทศบาลตำบลโคกสำโรง
ผู้เดินระบบ	เทศบาลตำบลโคกสำโรง
ผู้ให้ข้อมูล	นายสมบูรณ์ ตรีฤกษ์งาม ปลัดเทศบาลตำบลโคกสำโรง
วันที่รายงาน	25 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดลพบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 254,120.3 ตัน หรือ 696.22 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 125,213.25 ตัน หรือ 343.05 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 49.27 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 343.1 ตัน หรือ 0.94 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 0.14 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 124,870.15 ตัน หรือ 342.11 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 49.14 ส่วนที่เหลือ 128,907.05 ตัน หรือ 353.17 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 50.73 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 77 แห่ง จากทั้งหมด 125 แห่ง หรือร้อยละ 61.60

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดลพบุรี แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองลพบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 11 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

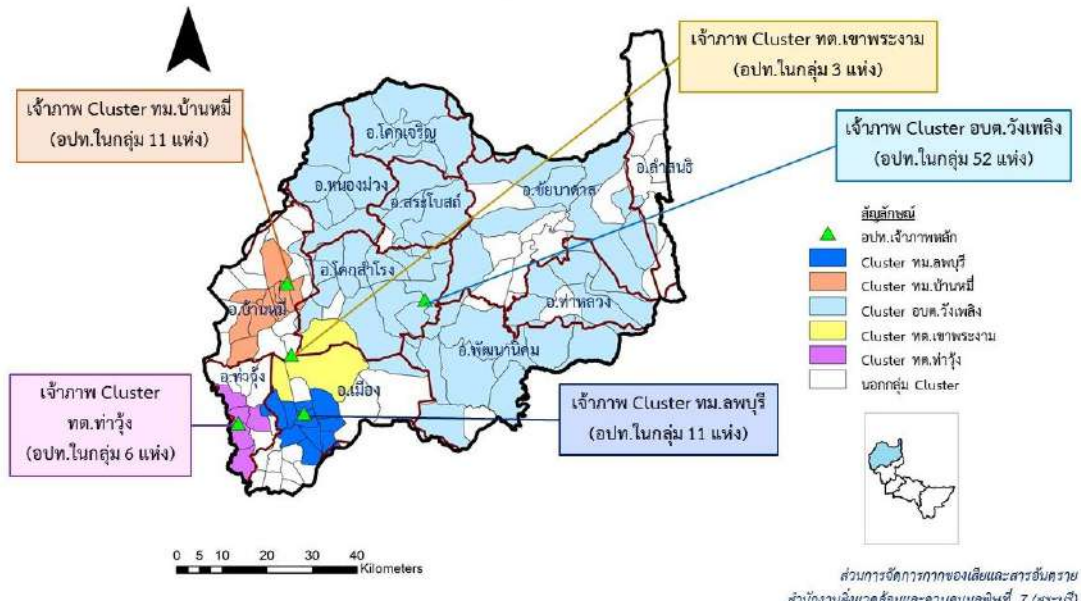
2.2 กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ เทศบาลตำบลท่าม่วง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 6 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาร่วมกำจัด จำนวน 5 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากจังหวัดสิงห์บุรีมาร่วมกำจัด จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์โพธิ์

2.3 กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ เทศบาลตำบลเขาพระงาม มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เก็บขนขยะมูลฝอยมากำจัดเพียงแห่งเดียว ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียมไม่ได้เก็บขนขยะมูลฝอยมากำจัด เนื่องจากนำไปกำจัดร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค

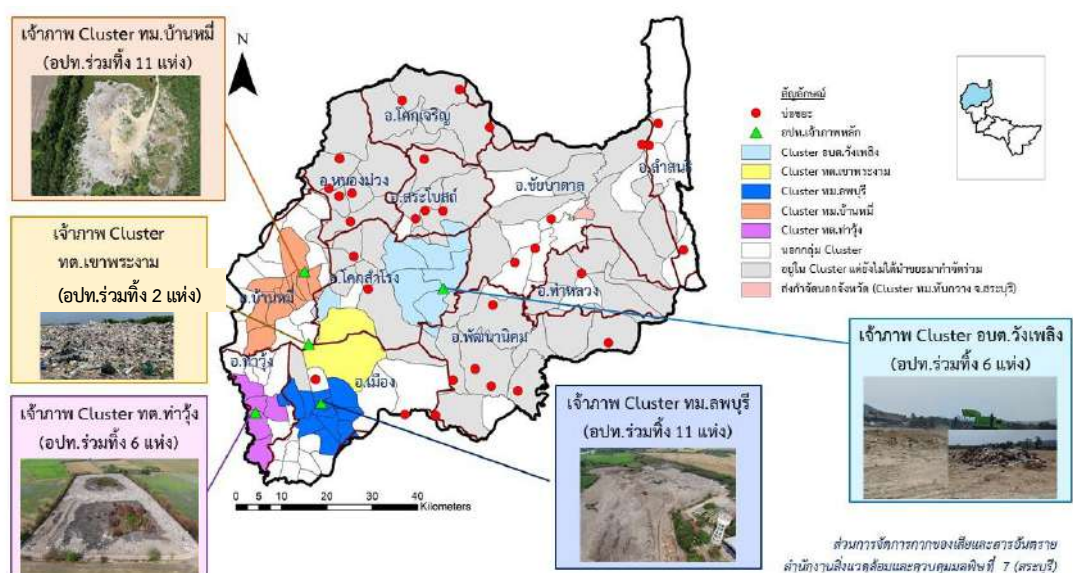
2.4 กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองบ้านหมี่ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพจำนวน 11 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

2.5 กลุ่มที่ 5 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 52 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มนำขยะมาร่วมกำจัด จำนวน 6 แห่ง และไม่ได้นำขยะมาร่วมกำจัด จำนวน 46 แห่ง

จากข้อมูลข้างต้น พบว่า การรวมกลุ่มพื้นที่จังหวัดลพบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกลุ่ม จำนวน 83 แห่ง หรือร้อยละ 66.4 ส่วนอีกจำนวน 42 แห่งยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม รายละเอียดดังรูปที่ 1 – 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดลพบุรี ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลตำบลโคกสำโรง มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 5,482 คน 2,445 หลังคาเรือน 9 หมู่บ้าน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 1.50 ตารางกิโลเมตร หรือ 937.5 ไร่

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

เทศบาลตำบลโคกสำโรง มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 6.07 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร ณ ธันวาคม 2567) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ 1.19 ตันต่อวัน (ที่มา: ระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย (มฟ.2) ณ ธันวาคม 2567) และปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดประมาณ 4.88 - 8 ตันต่อวัน

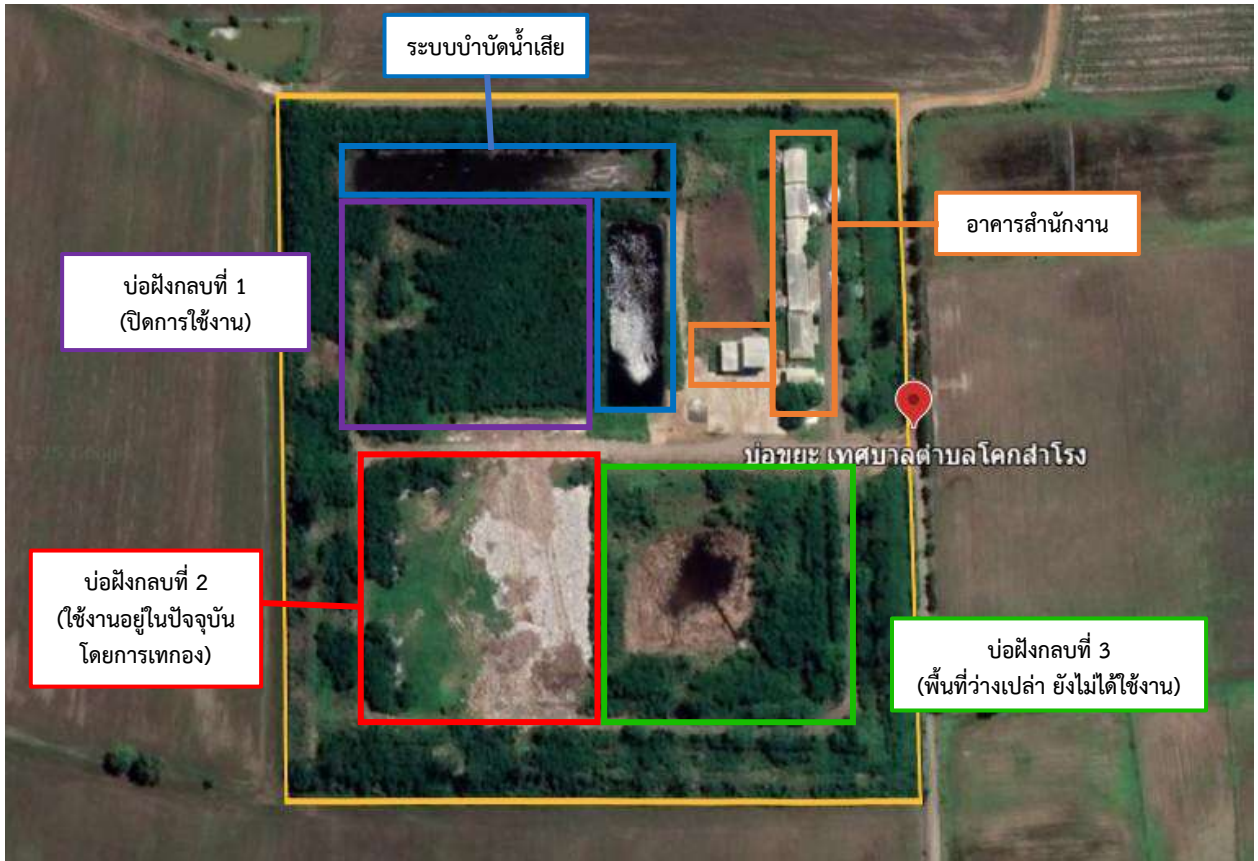
1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลหนองแขม อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี รหัสไปรษณีย์ 15120 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 150110527 Longitude 100.694610 มีขนาดพื้นที่ 46 ไร่ เป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ของเทศบาลตำบลโคกสำโรง และอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขม โดยมีระยะห่างจากที่ตั้งของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ประมาณ 8 กิโลเมตร และบริเวณโดยรอบของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

ระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จำนวน 2,940,000 บาท เพื่อศึกษาออกแบบรายละเอียดการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 25๔0 ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล จำนวน 32,000,000 บาท ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มดำเนินการฝังกลบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ. 2550 ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เทศบาลตำบลโคกสำโรง ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยในระยะที่ 2 โดยการปูพื้นพลาสติก HDPE จำนวน 4,965,000 บาท ด้วยงบประมาณของเทศบาลเอง สามารถรองรับขยะมูลฝอยได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลตำบลโคกสำโรงเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยวิธีการฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการใช้งานในพื้นที่ฝังกลบขยะมูลฝอยจำนวน 12 ไร่ ปิดการใช้งาน จำนวน 4 ไร่ อยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน 4 ไร่ และคงเหลือยังไม่ได้มีการดำเนินการ จำนวน 4 ไร่

ขณะสำรวจพบว่ากำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเทกอง (Open Dump) ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ประมาณ **8 ตันต่อวัน** ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโคกสำโรงทั้งหมดไม่มีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้ง และพบขยะมูลฝอยตกค้างสะสมประมาณ **21,986.71 ตัน** อยู่ระหว่างจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในพื้นที่บ่อฝังกลบที่ 2 โดยให้บริษัท อนันต์ไพศาล จำกัด รื้อร่อน คัดแยก และแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ในราคา 30 บาทต่อตัน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ประมาณ 50 ตันต่อวัน (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโคกสำโรง

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโคกสำโรง ได้แก่ อาคารสำนักงาน พื้นที่บ่อฝังกลบ บ่อบำบัดน้ำเสีย ถนน เครื่องจักร เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 1 และรูปที่ 4 – 5

ตารางที่ 1 รายการโครงสร้างพื้นฐานและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	อาคารสำนักงาน		ใช้งานได้/ชำรุด
2	พื้นที่บ่อฝังกลบที่ 2		ปัจจุบันกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการเทกอง

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
3	พื้นที่บ่อฝังกลบที่ 1		ปิดการใช้งาน เนื่องจากเต็ม
4	พื้นที่บ่อฝังกลบที่ 3		เป็นพื้นที่ว่างเปล่า ยังไม่ได้ใช้งาน
5	บ่อบำบัดน้ำเสีย		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
6	เครื่องจักร		ใช้งานได้
7	โรงจอดเครื่องจักร		ใช้งานได้
8	ถนน		ใช้งานได้

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโคกสำโรง

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโคกสำโรง และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโคกสำโรง เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 2.1.1 โครงสร้างพื้นฐาน บางจุดชำรุดเนื่องจากไม่ได้ใช้งาน อาทิ อาคารสำนักงาน และอาคารที่พัก
- 2.1.2 ไม่ทราบสถานะของบ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน (Monitoring well)

2.2 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

- 2.2.1 ไม่มีการฝังกลบขยะมูลฝอย เนื่องจากอยู่ระหว่างจัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่บ่อฝังกลบที่ 2 โดยการรื้อร้อน คัดแยก แปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF)
- 2.2.2 พบขยะมูลฝอยปลิวกระจัดกระจายในพื้นที่ และถนนภายในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

รูปที่ 6 ภาพปัญหาขยะมูลฝอยปลิว และพื้นที่เทกองไม่เป็นสัดส่วน

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดลพบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานและผลักดันการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงาน ในภาพรวมของจังหวัด ผ่านโครงการกำจัดขยะมูลฝอยโดยผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และเทศบาลเมืองลพบุรี

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาลตำบลโคกสำโรง

มีแผนจัดการขยะมูลฝอยระยะสั้น โดยการรื้อร้อนเพื่อแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) และยังไม่มีแนวทางจัดการขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบในระยะยาว

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโคกสำโรง อยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งเสนอให้เทศบาลตำบลโคกสำโรง จัดการขยะมูลฝอย ตกค้างสะสม ปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และระยะเวลาในอนาคตเมื่อบ่อฝังกลบเต็มให้พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขนไปกำจัด ณ เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2567 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และกำกับการดำเนินงานของเอกชนให้เป็นไปตามสัญญา รวมถึงจัดการเศษที่เหลือจากการรื้อร่อน โดยให้เอกชนจัดการเศษที่เหลือจากการคัดแยกหรือฝังกลบด้วยดิน ให้เรียบร้อย

4.1.2 ปรับปรุงและยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลตามระบบที่ออกแบบไว้ โดยดำเนินการประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หรือพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

4.1.3 จัดทำแผนการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การบริหารจัดการพื้นที่หน้างาน โดยกำหนดจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่เข้าใหม่ เริ่มจากพื้นที่บริเวณบ่อขยะด้านในก่อน

4.1.4 ตรวจสอบสถานะของบ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน (Monitoring well) และจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.1.5 ควรให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เพื่อส่งกำจัดยังเจ้าภาพของจังหวัด ตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยการฝังกลบขยะมูลฝอยที่เข้าใหม่ กลบทับด้วยดินรายวัน ตามระบบที่ออกแบบไว้

4.2.2 ระยะยาว

เมื่อระบบฝังกลบขยะมูลฝอยเต็มแล้ว พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และเก็บขนไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลโคกสำโรง

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
เทศบาลตำบลโคกสำโรง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยเร่งรัดจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการตามข้อเสนอแนะระดับของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมผลักดันการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำมากำจัด และยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโคกสำโรง
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการ <i>ขอรับงบประมาณในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ</i>
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	<p>สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ</p>

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตน์ะ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
นางสาวสัจจาพร เขยกีวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

นางกฤติยา พิมพ์ชารี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี
นายศุภศิษฏ์ สุวรรณหงษ์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
นายธเนศ แดงศาสตร์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี

ภาคผนวก ค
การประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จังหวัดสระบุรี

 รายงานผลการติดตามตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ผู้เดินระบบ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
ผู้ให้ข้อมูล	1) นางสาวลักษณ ลิมศรีพุทธิ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ 2) นายเด่นนภา คำผิง เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญการ กองสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
วันที่รายงาน	24 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสระบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 226,584.70 ตัน หรือ 620.78 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 209,696.15 ตัน หรือ 574.51 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 92.55 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 116,110.15 ตัน หรือ 318.11 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 51.24 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 93.586 ตัน หรือ 256.40 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ส่วนที่เหลือ 16,888.55 ตัน หรือ 46.27 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 7.45 มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด 101 แห่ง จากทั้งหมด 108 แห่ง หรือร้อยละ 93.52

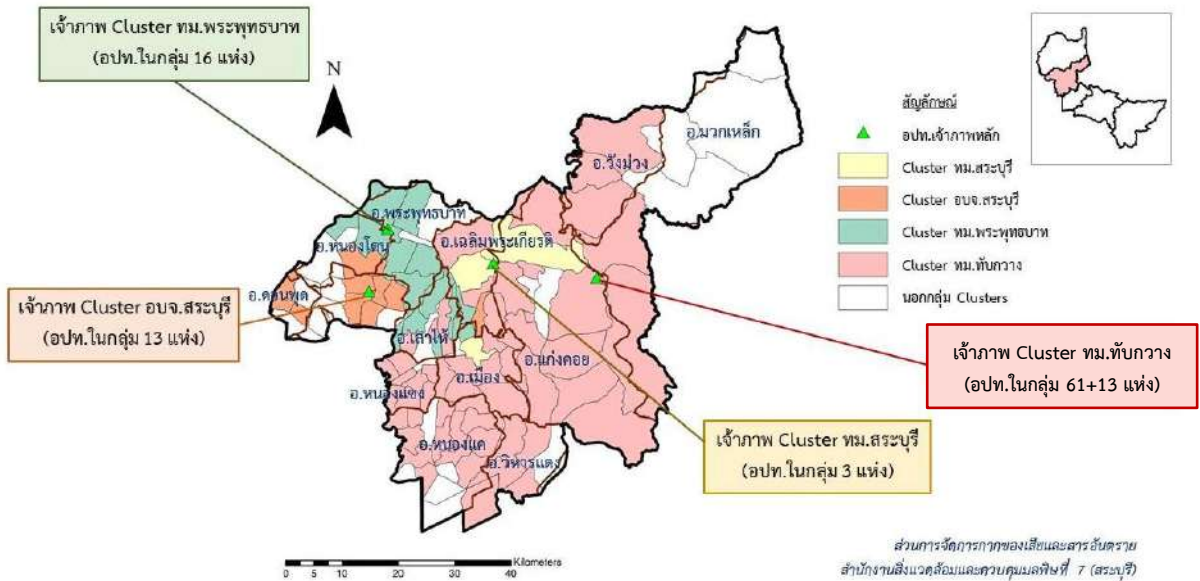
การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้
กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง โดยมีบริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิสเอส จำกัด ดำเนินการนำเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ที่คัดแยกแปรสภาพได้จากระบบบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT) ไปกำจัดโดยเป็นพลังงานยังบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

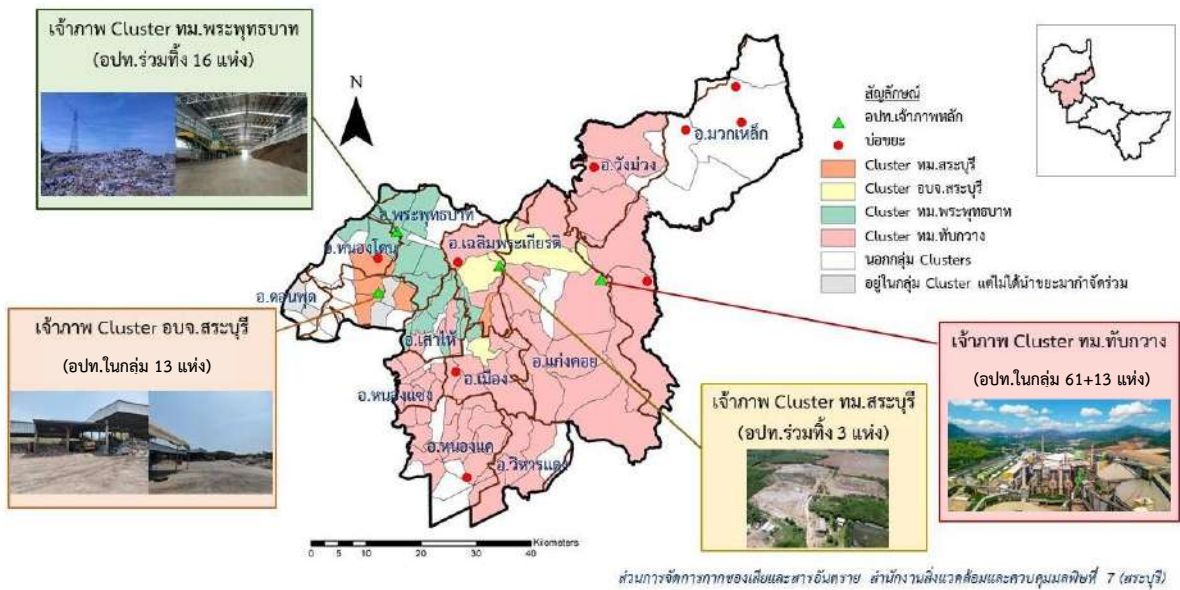
กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองพระพุทธบาท มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 16 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองทับทิม (ดำเนินการโดยบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)) มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จากจังหวัดสระบุรี 61 แห่ง และจากนอกจังหวัด 13 แห่ง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการขอความเห็นชอบกำจัดขยะข้ามเขตจังหวัด

การรวมกลุ่มพื้นที่จังหวัดสระบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.32 ส่วนอีกจำนวน 18 แห่ง ยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม โดยเฉพาะเขตอำเภอมหาดเหล็ก รายละเอียดดังรูปที่ 1 – 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

1.2.1 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านหมอ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18130 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 14.628639 Longitude 100.739169 ขนาดพื้นที่ 15 ไร่ 3 งาน เป็นที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ ซึ่งอยู่

รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน พ.ศ. 2568 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ระหว่างขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดิน และตั้งอยู่ในขอบเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลชิดจีน และมีระยะห่างจากที่ตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ประมาณ 27 กิโลเมตร บริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ชุมชน พื้นที่รกร้าง และตั้งอยู่ใกล้ทะเลสาบบ้านหมอ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำหรับผลิตน้ำประปา ในระยะห่างประมาณ 200 เมตร และห่างจากคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก ประมาณ 500 เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 ซึ่งกำหนดให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำดิบของโรงผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า 700 เมตร (รูปที่ 3) เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 25๕๖ โดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ในการก่อสร้างประมาณ 40 ล้านบาท

ขณะสำรวจพบว่าบริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิส เซส จำกัด กำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีการบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ (Mechanical and Biological Waste Treatment: MBT) โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบทั้งหมด ประมาณ 34.60 ตันต่อวัน มากกว่าความสามารถของระบบที่ออกแบบไว้ที่ 20 - 25 ตันต่อวัน โดยสามารถแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ได้ประมาณ 18.42 ตันต่อวัน ทำให้มีขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ 900 ตัน ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีอยู่ระหว่างพิจารณาเพิ่มความสามารถของระบบ/ซ่อมแซมเครื่องจักรที่ชำรุด และให้บริษัทเอกชนขนขยะมูลฝอยตกค้างเพื่อนำไปผลิตเป็น RDF

ทั้งนี้ มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ส่งขยะมูลฝอยเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยครบทั้ง 12 แห่ง โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่ส่งกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

หน่วยงาน	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ส่งกำจัด (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บ (บาท/ตัน)
1. องค์การบริหารส่วนตำบลช้างไทยงาม	2.39	-
2. เทศบาลตำบลลาดน้อย	2.25	-
3. เทศบาลตำบลท่าลาน	6.45	-
4. องค์การบริหารส่วนตำบลฝั่งวัง	2.79	-
5. เทศบาลตำบลบางโขมด	6.03	-
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน	2.27	-
7. เทศบาลตำบลหนองบัว	1.77	-
8. เทศบาลตำบลสร้างโคก	3.36	-
9. เทศบาลตำบลบ้านหมอ	2.88	-
10. องค์การบริหารส่วนตำบลดงตะงาว	0.61	-
11. เทศบาลตำบลดอนพุด	2.51	-
12. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองชิดจีน	1.29	-
รวม	34.60	-

หมายเหตุ: ข้อมูลค่าเฉลี่ยจากปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบ เดือนมกราคม - ธันวาคม 2567

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

1.2.2 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ อาคารสำนักงาน เครื่องชั่งน้ำหนัก อาคารคัดแยกแปรรูป RDF ถนน เครื่องจักรกล พื้นที่เทกอง พื้นที่รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	อาคารสำนักงาน		ใช้งานได้
2	เครื่องชั่งน้ำหนัก	 	ใช้งานได้
3	อาคารคัดแยกแปรรูป RDF	 	ใช้งานได้
4	ถนน	 	ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
5	เครื่องจักรกล		ใช้งานได้
6	พื้นที่รวบรวมของเสียอันตรายชุมชน		มีหลังคาปกคลุมบางส่วน
7	พื้นที่เทกอง		-

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยร่วมกับกองสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 มีอาคารระบบบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ (MBT)

2.1.2 พบการเทกองขยะมูลฝอยและขยะตกค้างในพื้นที่ โดยไม่มีโครงสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย อาทิ ระบบกันซึมของบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ บ่อระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสีย และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน

2.1.3 ไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 การดำเนินงานระบบบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ (MBT) ยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีการเปิดใช้สกูว์ในการคลุกเคล้าและพลิกกลับกองเพื่อเติมอากาศอย่างเพียงพอ ซึ่งอาจทำให้เกิดก๊าซมีเทนจากการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจนได้

2.2.2 พบการเทกองขยะมูลฝอยบนพื้นดิน เนื่องจากขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีปริมาณมากกว่าความสามารถของระบบที่ออกแบบไว้ให้รองรับขยะมูลฝอยได้ ประมาณ 20 - 25 ตันต่อวันและบริเวณพื้นที่เทกองไม่มีระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอยและปูด้วยวัสดุที่มีค่าความซึมของน้ำต่ำ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนน้ำใต้ดิน ทำให้น้ำชะขยะมูลฝอยมีโอกาสไหลซึมลงดินบริเวณดังกล่าว ประกอบกับศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร ตั้งอยู่ใกล้ชุมชนและทะเลสาบบ้านหมอ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาพระพุทธบาท ไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 ดังนั้น จึงอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบและสุขอนามัยของประชาชนในพื้นที่

2.2.3 จุลรบบรวมของเสียอันตรายชุมชนมีหลังคาปกคลุมบางส่วน ซึ่งมีโอกาสสัมผัสแสงแดดและน้ำฝน ประกอบกับอยู่ใกล้อาคารผลิตเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาน้ำชะขยะจากของเสียอันตรายและไฟไหม้ได้

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดสระบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานและผลักดันการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงานในภาพรวมของจังหวัด ภายใต้นโยบายสระบุรีเมืองคาร์บอนต่ำ (Saraburi Sandbox) ทำให้มีกลไกการดำเนินงานติดตามประเมินผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการมีบริษัทเอกชน/โรงปูนซีเมนต์จำนวนหลายแห่งในจังหวัดที่ร่วมขับเคลื่อนการกำจัดขยะมูลฝอยโดยนำไปเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอยได้อีกทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ร่วมกับบริษัทเอสซีไอ อีโค เซอร์วิส เซส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือปูนซีเมนต์ไทย มีเทคโนโลยีการบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ (MBT) เพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง RDF ให้แก่โรงปูนซีเมนต์

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

3.2.1 มีแผนจัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ โดยให้ออกชนชนย้ายขยะมูลฝอยเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิง RDF

3.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับบริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิส เซส จำกัด เพื่อรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี อยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ โดยเสนอให้**องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี** เพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เนื่องจากเป็นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 ปรับปรุงและยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเพิ่มระยะเวลาการหมักในระบบบำบัดเชิงกล-ชีวภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

4.1.2 เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ โดยให้ออกชนรื้อร้อนและแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF)

4.1.3 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำของทะเลสาบบ้านหมอ เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.1.4 ปรับปรุงพื้นที่/อาคารสำหรับเก็บรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน โดยจัดเก็บภายในอาคารให้มีมิดชิด แยกประเภท และระบุป้ายให้ชัดเจน ป้องกันการสัมผัสแสงแดดและน้ำฝนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

4.1.5 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมทิ้ง

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

1) เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจร เพื่อรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น กำจัดขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ รวมทั้งมีระบบป้องกันน้ำชะขยะมูลฝอยไม่ให้ไหลปนเปื้อนออกสู่สิ่งแวดล้อม เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยตั้งอยู่ใกล้ชุมชน ทะเลสาบบ้านหมอ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตน้ำประปา และคลองชลประทานชัชานา-ป่าสัก

2) ประสานบริษัทเอสซีไอ อีโค เซอร์วิส เซส จำกัด เพื่อขอเพิ่มโควตาการรับเชื้อเพลิง RDF เพื่อไม่ให้มีขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในพื้นที่

4.2.3 ระยะยาว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ร่วมกับจังหวัดสระบุรี กำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตามนโยบายการรวมกลุ่มพื้นที่ และหากประสงค์ให้บริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิส เซส จำกัด ร่วมดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยในระยะยาว ควรสามารถจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการดำเนินงานตามการรวมกลุ่มของพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2. สนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำมากำจัด เพื่อยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการขอรับสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ (หากจำเป็น)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตน์ะ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)**ผู้ร่วมสำรวจ**

สอ.จิระพงศ์ ทราบพรมราช

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

ดร.วิสุทธิ สุกรินทร์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี

นางสาวมิ่งขวัญ กระจง

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี

รายงานผลการติดตามตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว
ผู้เดินระบบ	องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว
ผู้ให้ข้อมูล	นางสาวสุดาทิพย์ อุบลกาญจน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
วันที่รายงาน	24 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสระบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 226,584.70 ตัน หรือ 620.78 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 209,696.15 ตัน หรือ 574.51 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 92.55 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 116,110.15 ตัน หรือ 318.11 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 51.24 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 93,586 ตัน หรือ 256.40 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ส่วนที่เหลือ 16,888.55 ตัน หรือ 46.27 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 7.45 มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด 101 แห่ง จากทั้งหมด 108 แห่ง หรือร้อยละ 93.52

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

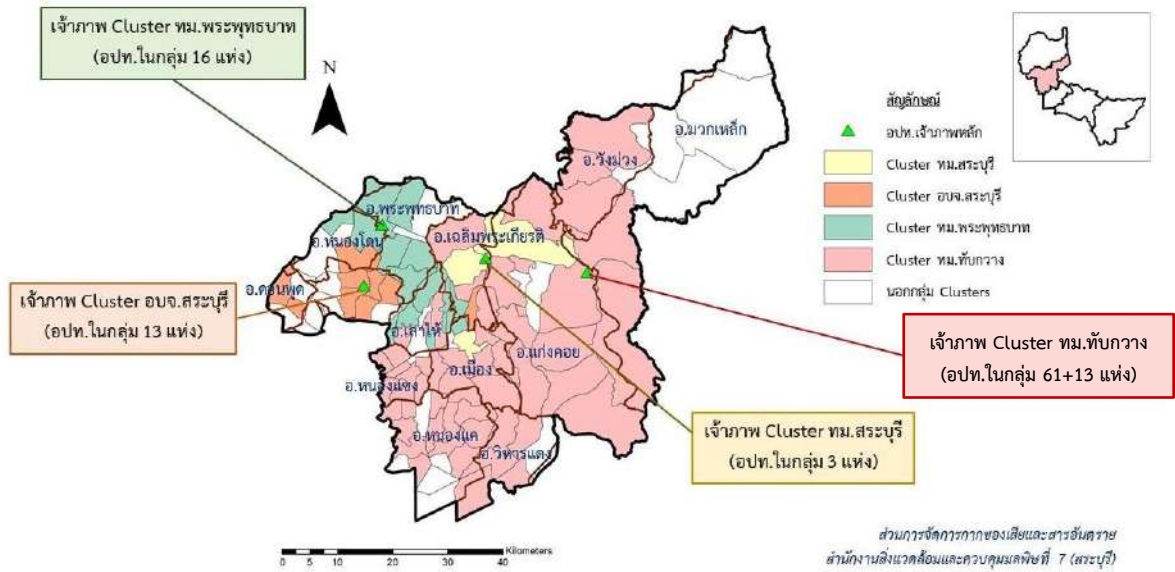
กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง โดยมีบริษัท เอสซีไอ อีโค เซอร์วิส จำกัด รับเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ที่คัดแยกแปรสภาพได้จากระบบบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT) ไปกำจัดโดยเป็นพลังงานยังบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

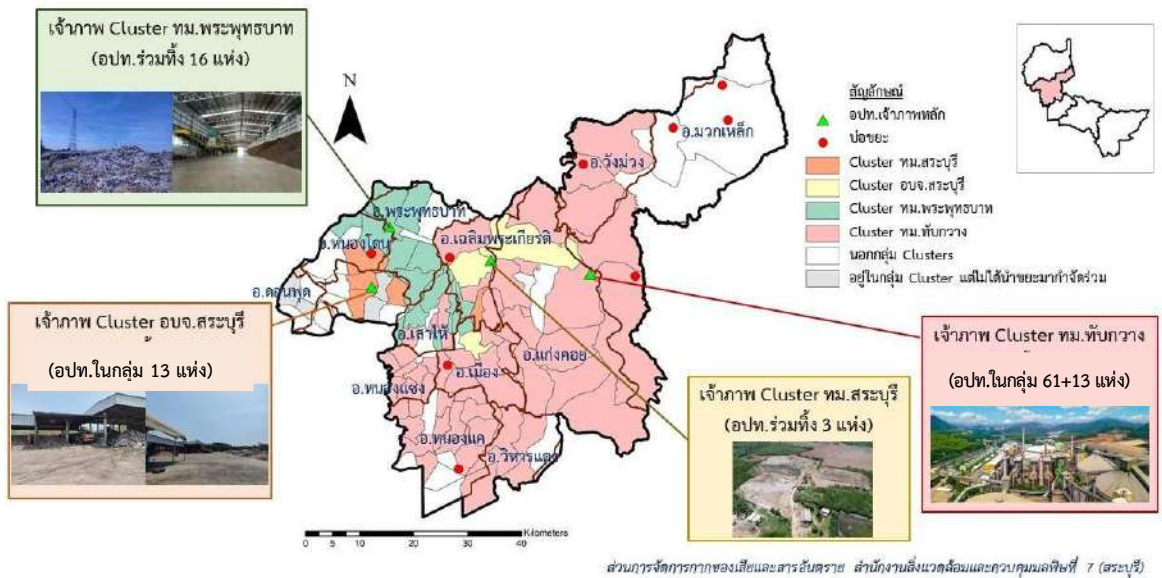
กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองพระพุทธบาท มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 16 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองทับทิม (ดำเนินการโดยบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)) มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จากจังหวัดสระบุรี 61 แห่ง และจากนอกจังหวัด 13 แห่ง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการขอความเห็นชอบกำจัดขยะข้ามเขตจังหวัด

การรวมกลุ่มพื้นที่จังหวัดสระบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.32 ส่วนอีกจำนวน 18 แห่ง ยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม โดยเฉพาะเขตอำเภอมากเหล็ก รายละเอียดดังรูปที่ 1 - 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 12,016 คน 7,860 หลังคาเรือน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 25.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 16,025 ไร่ 11 หมู่บ้าน

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 10.93 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณ 5.63 ตันต่อวัน และปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2567 เฉลี่ยประมาณ 5.30 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18110 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 14.552751 Longitude 101.025558 ขนาดพื้นที่ 50 ไร่ ใช้งานจริงประมาณ 25 ไร่ (ร้อยละ 50) ซึ่งเป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว และมีระยะห่างจากที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว ประมาณ 8 กิโลเมตร บริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่รกร้าง และสุสานกระจายอยู่โดยรอบ เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540

การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) พื้นที่เทกอง (Open Dump) โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยวเป็นผู้บริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขณะสำรวจพบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดมูลฝอยตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2567 เฉลี่ยประมาณ 5.30 ตันต่อวัน และมีขยะมูลฝอยตกค้างมากกว่า **19,650 ตัน** ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยวทั้งหมด โดยไม่มีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้ง รายละเอียดดังรูปที่ 3

2) ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน หรือ “ตาลเดี่ยวโมเดล” สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้คัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยวเป็น 1 ใน 6 พื้นที่นำร่องดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและขยะพลาสติกในชุมชนเพื่อการบูรณาการอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการดำเนินงานคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง และการนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ และการคัดแยกและรีไซเคิลขยะพลาสติก ณ ปลายทาง ซึ่งประกอบด้วยเครื่องจักรคัดแยกขยะมูลฝอยระบบกึ่งอัตโนมัติ ระบบผลิตเชื้อเพลิงขยะคุณภาพสูง (RDF) ระบบคัดแยกชนิดและสีพลาสติกด้วยระบบ NIR และ Vision พร้อมระบบผลิตเม็ดพลาสติกและการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ ร่วมกับสารปรับปรุงดิน เทคโนโลยี สายพานคัดแยกขยะมูลฝอยรีไซเคิล เครื่องคัดแยกขยะพลาสติกเครื่องปอกฉลาก เครื่องบดย่อยพลาสติก เครื่องแยกพลาสติก เครื่องล้างถุงพลาสติก เครื่องเป่าลมแห้ง เครื่องหลอมเม็ดพลาสติก ระบบผลิตก๊าซชีวภาพ และบ่อบำบัดน้ำเสีย ซึ่งปัจจุบันมีการเดินระบบการคัดแยกและรีไซเคิลขยะพลาสติกเป็นครั้งแรก

โดยในปี พ.ศ. 2568 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว และจังหวัดสระบุรี ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการเสริมสร้าง พัฒนา และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะและของเสียในพื้นที่จังหวัดสระบุรี เพื่อขับเคลื่อนเมืองสระบุรีคาร์บอนต่ำ (Saraburi Sandbox) ด้านการจัดการของเสีย และการลดก๊าซเรือนกระจกให้บรรลุเป้าหมายของประเทศต่อไป

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ อาคารสำนักงาน เครื่องชั่งน้ำหนัก อาคารป้อนยาม ถนน เครื่องจักรกล ระบบผลิตก๊าซชีวภาพ พื้นที่เทกอง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1. พื้นที่เทกอง			
1.1	พื้นที่เทกอง		พื้นที่เทกอง กระจาย โดยไม่ทราบ ขอบเขต ที่แน่ชัด
1.2	เครื่องจักรกล		
2. ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน			
1	เครื่องชั่งน้ำหนัก		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
2	อาคาร โรงคัดแยก	 	ใช้งานได้
3	ถนนและรั้ว	 	ใช้งานได้
4	เครื่องจักรกล คัดแยก และรีไซเคิล ขยะพลาสติก	 	ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
5.	ระบบผลิตก๊าซชีวภาพ		ใช้งานได้
6	ระบบหมักขยะอินทรีย์		ใช้งานได้

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่เทกองขยะมูลฝอย

รูปที่ 5 ภาพการลงพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยร่วมกับกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 เนื่องจากเป็นพื้นที่เทกอง จึงไม่มีระบบโครงสร้างพื้นฐานบ่อฝังกลบ อาทิ ระบบกันซึมของบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ ระบบระบายน้ำฝน ระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอยระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

2.1.2 ไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 ปัจจุบันขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยถูกนำไปเทกองทั้งหมด

2.2.2 ไม่มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินงานอย่างเป็นสัดส่วน จึงทำให้พบการเทกองกระจัดกระจายในพื้นที่

2.2.3 พบขยะมูลฝอยตกค้างสะสมจำนวนมาก และไม่มีรถกลับทาบขยะมูลฝอยรายวัน

2.2.4 พบขยะมูลฝอยปลิวทั้งภายในและออกสู่ภายนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยกับพื้นที่โดยรอบ

2.2.5 ไม่มีมาตรการป้องกันเหตุรำคาญ กลิ่นเหม็น แผลงวันและสัตว์พาหะนำโรค

3. แผนการแก้ไขปัญหของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดสระบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานและผลักดันการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงานในภาพรวมของจังหวัด ภายใต้นโยบายสระบุรีเมืองคาร์บอนต่ำ (Saraburi Sandbox) ทำให้มีกลไกการดำเนินงานติดตามประเมินผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการมีบริษัทเอกชน/โรงปูนซีเมนต์จำนวนมากหลายแห่งในจังหวัดที่ร่วมขับเคลื่อนการกำจัดขยะมูลฝอยโดยนำไปเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยวมีแผนการจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมโดยการให้เอกชนรีไซเคิลและคัดแยกเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ซึ่งได้เสนอคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดสระบุรี พิจารณาให้ความเห็นแล้ว ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 โดยยังไม่มีแผนปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ชัดเจน

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว อยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ โดยเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยวเร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขนไปกำจัด ณ เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองทับกวาง ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 เร่งดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ โดยให้เอกชนรื้อร่อน และคัดแยกเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) และกำกับการดำเนินงานของเอกชนให้เป็นไปตามสัญญา รวมถึงการจัดการเศษที่เหลือจากการคัดแยกให้เรียบร้อย

4.1.2 ปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และจัดทำแผนการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมลพิษจังหวัด สรรบุรีโดยกำหนดแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยใหม่ที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในแต่ละวัน และระยะยาวพิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขนส่งไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด เช่น เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองทับกวาง

4.1.3 กำหนดมาตรการป้องกันบุคคลภายนอกลักลอบทิ้งขยะมูลฝอย ขึ้นทะเบียนประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเผาระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง

4.1.4 ปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็น และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก

4.1.5 ฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพหรืออื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเร่งการย่อยสลายขยะอินทรีย์ และลดผลกระทบจากกลิ่นเหม็นรบกวน

4.1.6 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแยกทิ้งและรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เพื่อส่งกำจัดยังเจ้าภาพของจังหวัดตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

ดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โดยคัดแยกขยะพลาสติกเพื่อเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลขยะพลาสติก และขยะอินทรีย์เพื่อเข้าสู่ระบบการหมักขยะอินทรีย์เพื่อผลิตก๊าซชีวภาพร่วมกับศูนย์เรียนรู้ตาลเดี่ยวโมเดล โดยจัดระบบคัดแยกขยะพลาสติกจากชุมชน ส่วนขยะอาหารจัดระบบคัดแยกขยะอาหารจากสถานประกอบการ โรงงาน ตลาด หรือร้านค้าขนาดใหญ่ เป็นลำดับแรก

4.2.2 ระยะยาว

ปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยพิจารณา

- 1) ขนส่งไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด เช่น เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่เทศบาลเมืองทับกวาง
- 2) พิจารณาการใช้เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำหรือวิธีการอื่น ๆ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยพิจารณาระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารตำบลตาลเดี่ยว

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. หาข้อสรุปการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) “ตาลเดี่ยวโมเดล” 3. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของกรมควบคุมมลพิษ 4. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือฯ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ “ตาลเดี่ยวโมเดล” รวมทั้งนโยบายการรวมกลุ่มของพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด 3. ร่วมผลักดันการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย และยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 4. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการขอรับสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาลเดี่ยว

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตนะ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)**ผู้ร่วมสำรวจ**

นางสาวฐิติมา ช่างไม้

นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

นายวิสุทธิ สุกรินทร์

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี

นางสาวมิ่งขวัญ กระจง

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

รายงานผลการติดตามตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	เทศบาลตำบลหน้าพระลาน
ผู้เดินระบบ	เทศบาลตำบลหน้าพระลาน
ผู้ให้ข้อมูล	นางสาวพิชญ์นัน ตุลาทอง นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข เทศบาลตำบลหน้าพระลาน
วันที่รายงาน	7 กุมภาพันธ์ 2568

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสระบุรีมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 226,584.70 ตัน หรือ 620.78 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง 209,696.15 ตัน หรือ 574.51 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 92.55 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 116,110.15 ตัน หรือ 318.11 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 51.24 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 93,586 ตัน หรือ 256.40 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ส่วนที่เหลือ 16,888.55 ตัน หรือ 46.27 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 7.45 มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด 101 แห่ง จากทั้งหมด 108 แห่ง หรือร้อยละ 93.52

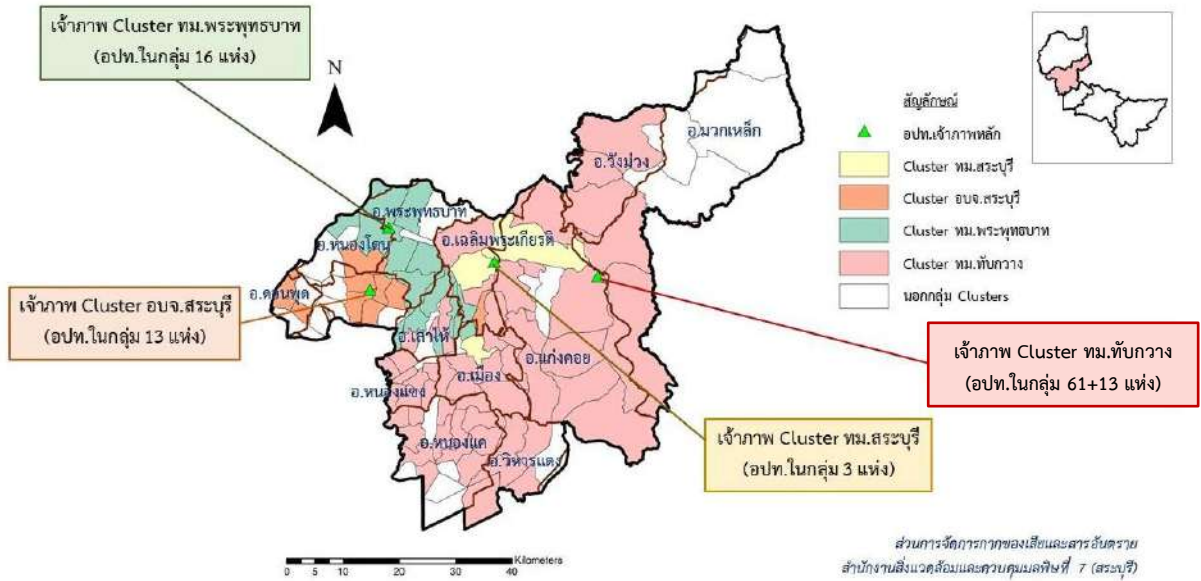
การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสระบุรี จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้
กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 3 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง โดยมีบริษัท เอสซีไอ อีโคโนมิค เซอร์วิสเซส จำกัด ดำเนินการนำเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ที่คัดแยกแปรสภาพได้จากระบบบำบัดเชิงกลชีวภาพ (MBT) ไปกำจัดโดยเป็นพลังงานยังบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด (มหาชน) ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

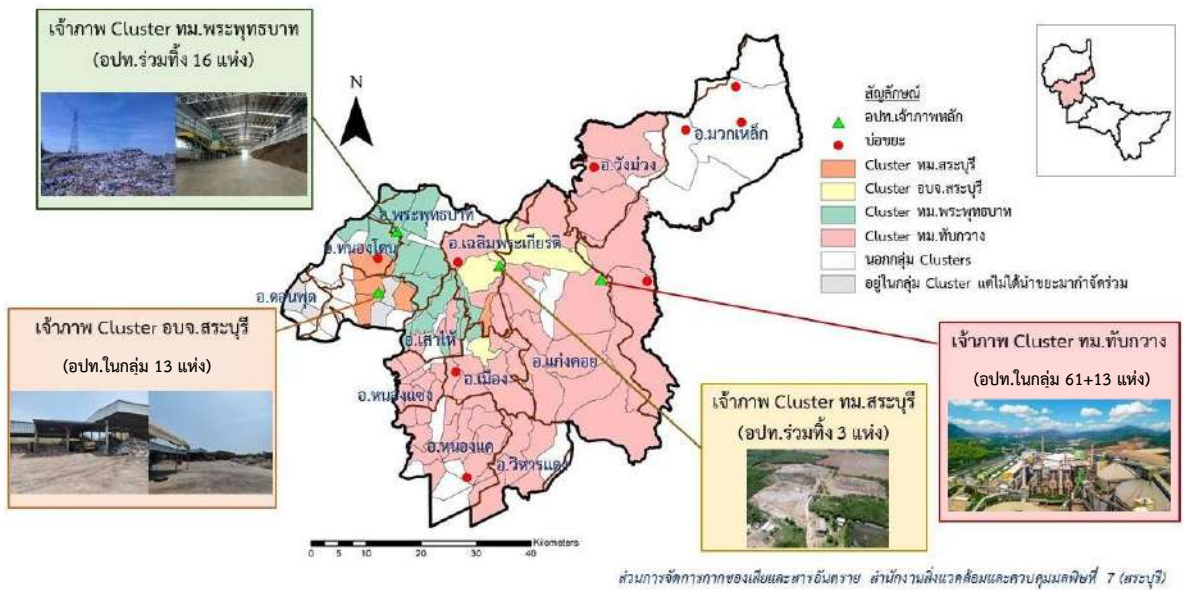
กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองพระพุทธบาท มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 16 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มนำขยะมูลฝอยมาส่งกำจัดครบทุกแห่ง

กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ เทศบาลเมืองทับทิม (ดำเนินการโดยบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)) มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จากจังหวัดสระบุรี 61 แห่ง และจากนอกจังหวัด 13 แห่ง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการขอความเห็นชอบกำจัดขยะข้ามเขตจังหวัด

การรวมกลุ่มพื้นที่จังหวัดสระบุรี ยังไม่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 93 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.32 ส่วนอีกจำนวน 18 แห่ง ยังไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม โดยเฉพาะเขตอำเภอวกเหือก รายละเอียดดังรูปที่ 1 - 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระบุรี ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลตำบลหน้าพระลาน มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 7,408 คน 3,414 หลังคาเรือน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 9.74 ตารางกิโลเมตร 5 หมู่บ้าน

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

เทศบาลตำบลหน้าพระลาน มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 7.56 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณ 1.96 ตันต่อวัน และปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัด ประมาณ 5.6 ตันต่อวัน ปัจจุบันยังไม่เข้าร่วมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (Cluster)

รายงานสถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน พ.ศ. 2568 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

1.2.1 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ 18240 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 14.677240 Longitude 100.873143 ขนาดพื้นที่ 12 ไร่ 2 งาน 30 ตารางวา เป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน ตั้งอยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระลาน โดยมีระยะห่างจากที่ตั้งเทศบาลตำบลหน้าพระลาน ประมาณ 2 กิโลเมตร ซึ่งบริเวณโดยรอบของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบของสวนพฤกษศาสตร์พุแค สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตั้งอยู่ใกล้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพระพุทธบาทและป่าพุแค ในความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 5 (สระบุรี) และพื้นที่ชุมชน

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 โดยมีเทศบาลตำบลหน้าพระลานเป็นผู้บริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยวิธีการเทกอง (Open Dump) ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ขณะสำรวจพบว่ามีขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 5.6 ตันต่อวัน โดยเป็นขยะมูลฝอยจากพื้นที่ของเทศบาลตำบลหน้าพระลานทั้งหมด ไม่มีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้ง และมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ 1,500 ตัน โดยเมื่อปี พ.ศ. 2567 ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสมโดยให้บริษัท อวตาร คอนสตรัคชั่น จำกัด รื้อร่อน คัดแยก และแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2567 รวมจำนวน 3,646.94 ตัน (เฉลี่ยประมาณ 607.83 ตันต่อเดือน)

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลหน้าพระลาน

1.2.2 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	พื้นที่เทกอง		<p>เทกองขยะมูลฝอยหลายหน้างาน โดยแบ่งออกเป็น 6 บ่อ ปัจจุบันใช้งานจำนวน 2 บ่อ</p>
2	ถนน		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
3	เครื่องจักรกล		ใช้งานได้

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลหน้าพระลาน

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลหน้าพระลาน และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลหน้าพระลาน เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พบการเทกองขยะมูลฝอยและมีขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในพื้นที่ โดยไม่มีโครงสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย อาทิ ระบบกันซึมของบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ บ่อระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอย และระบบบำบัดน้ำเสีย

2.1.2 ตั้งอยู่ใกล้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในระยะประมาณ 100- 500 เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้อยู่ห่างจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 1,000 เมตร อย่างไรก็ตาม พื้นที่ถนนทางเข้าสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ได้ขอความเห็นชอบการใช้ประโยชน์พื้นที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเรียบร้อยแล้ว (เพื่อเป็นพื้นที่กันชน ป้องกันประชาชนบุกรุกพื้นที่ป่า) โดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

- 2.2.1 ขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยถูกนำไปเทกองทั้งหมด
- 2.2.2 พบขยะมูลฝอยตกค้างสะสมจำนวนมาก และไม่มีการกลบทับขยะมูลฝอยรายวัน
- 2.2.3 พบขยะมูลฝอยปลิว และไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ โดยมีรั้วเพียงด้านหน้า 1 ด้าน และแนวถนนหน้าสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดสระบุรีมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานและผลักดันการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นพลังงานในภาพรวมของจังหวัด ภายใต้นโยบายสระบุรีเมืองคาร์บอนต่ำ (Saraburi Sandbox) ทำให้มีกลไกการดำเนินงานติดตามประเมินผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการมีบริษัทเอกชน/ โรงปูนซีเมนต์จำนวนหลายแห่งในจังหวัดที่ร่วมขับเคลื่อนการกำจัดขยะมูลฝอยโดยนำไปเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน

จัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ โดยให้เอกชนรื้อร่อน คัดแยก แปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF)

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน อยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งเสนอให้เทศบาลตำบลหน้าพระลานจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขนไปกำจัด ณ เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

- 4.1.1 เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง โดยให้เอกชนรื้อร่อน และคัดแยกเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) และกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามสัญญา รวมถึงจัดการเศษที่เหลือจากการรื้อร่อน
- 4.1.2 ปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และจัดทำแผนบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมลพิษจังหวัดสระบุรี
- 4.1.3 กำหนดมาตรการกำกับประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเผาระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง
- 4.1.4 ปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็น และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก
- 4.1.5 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เพื่อเผาระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.1.6 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับประชาชนในพื้นที่

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

นำเสนอวาระเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดสระบุรี เพื่อขอเป็นพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยแบบ Stand Alone

4.2.3 ระยะยาว

ยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยพิจารณาใช้เทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากการรื้อร่อนขยะมูลฝอยเป็นเพียงทางเลือกชั่วคราวเพื่อกำจัดขยะมูลฝอยตกค้าง

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลหน้าพระลาน

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
เทศบาลตำบลหน้าพระลาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อเสนอของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการดำเนินงานการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย 2. สนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำมากำจัด และยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการขอรับงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยด้วยเทคโนโลยีคาร์บอนต่ำ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลหน้าพระลาน

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตนะ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

สอ.จิระพงศ์ ทราบพรมราช

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่น

อำเภอ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี

นายธนวัฒน์ ดินแดง

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

นางสาวมิ่งขวัญ กระจง

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี

ภาคผนวก ง
การประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จังหวัดนครนายก

รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล
ผู้เดินระบบ	องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล
ผู้ให้ข้อมูล	นายดุลพินิจ จันทร์เกษม นายช่างโยธา กองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล
วันที่รายงาน	26 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดนครนายก มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 88,377.45 ตัน หรือ 242.13 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 66,148.95 ตัน หรือ 181.23 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 74.85 ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 4,208.45 ตัน หรือ 11.53 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 61,940.50 ตัน หรือ 169.71 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 70.09 ส่วนที่เหลือ 22,228.50 ตัน หรือ 60.90 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 25.15 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดจำนวน 39 แห่ง จากทั้งหมด 45 แห่ง หรือร้อยละ 86.67

จังหวัดนครนายกมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งหมด

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดนครนายก จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 32 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 18 แห่ง (รวมเจ้าภาพ) และไม่นำมารวมทิ้งอีกจำนวน 14 แห่ง โดยแบ่งเป็น

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ (อยู่ระหว่างจัดซื้อรถเก็บขนขยะ ในปี พ.ศ. 2568) องค์การบริหารส่วนตำบลบางลูกเสือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาษา

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster อื่นของจังหวัด จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลพิบูลออก องค์การบริหารส่วนตำบลนาหินลาด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ องค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลป่าชะ

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ตนเอง จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยไปกำจัดข้ามเขตจังหวัด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านนา และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพริก นำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster เทศบาล

เมืองทับทิม จังหวัดสระบุรี โดยผ่านความเห็นจากจังหวัดต้นทางและปลายทางแล้วเมื่อ ปี พ.ศ. 2567 และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองปราจีนบุรี ซึ่งยังไม่ได้ขอความเห็นจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยจังหวัดนครนายกและปราจีนบุรี ตามแนวทางที่กำหนด

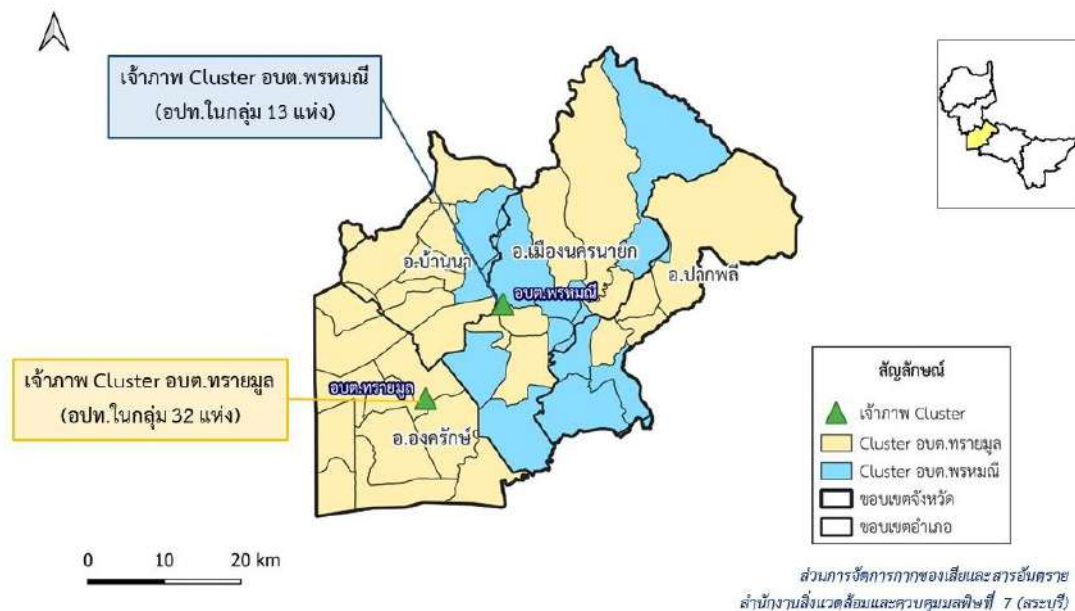
นอกจากนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่ม Cluster องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี นำขยะมูลฝอยมารวมกำจัด จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง และมีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้ง จำนวน 5 แห่ง

กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มนำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 8 แห่ง (รวมเจ้าภาพ) และไม่ได้นำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

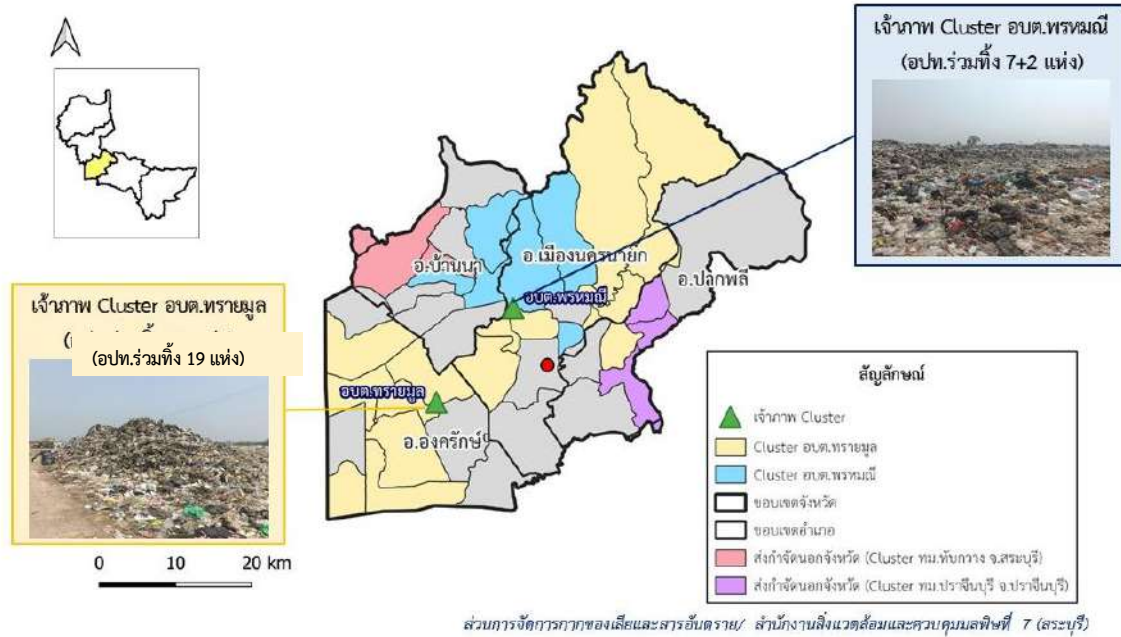
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยอ และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีจุฬา
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำขยะมูลฝอยไปกำจัดข้ามเขตจังหวัด โดยนำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster เทศบาลเมืองปราจีนบุรี จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลปากพลี องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะโพธิ์

นอกจากนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยจากจังหวัดปทุมธานีมารวมกำจัด จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลพีชอุดม

จังหวัดนครนายก มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงการจัดการขยะมูลฝอย แต่ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดตาม Cluster ที่กำหนดไว้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง ยังไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1 - 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 5,386 คน 2,024 หลังคาเรือน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 59 ตารางกิโลเมตร หรือ 36,584 ไร่ 11 หมู่บ้าน

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ประมาณ 4.90 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร ณ ธันวาคม 2567) ขยะมูลฝอยที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ประมาณ 0.73 ตันต่อวัน และขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดประมาณ 4.17 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลทรายมูล อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก รหัสไปรษณีย์ 26120 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Zone 47 Latitude 14.101416 Longitude 101.048988 ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ขนาด 77 ไร่ 2 งาน 12.5 ตารางวา (ใช้งานจริงประมาณ 20 ไร่) ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีระยะห่างจากที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ประมาณ 7 กิโลเมตร และบริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่รกร้าง สวนยูคาลิปตัส และอยู่ห่างจากแหล่งน้ำผิวดิน คลองบางนางเล็ก ประมาณ 450 เมตร และแม่น้ำนครนายก ประมาณ 800 เมตร เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538

องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีแผนก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และอยู่ระหว่างการขออนุญาตพื้นที่สาธารณประโยชน์ ในขั้นตอนการพิจารณาจากกรมป่าไม้ตามมาตรา 45 แห่ง พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484 และการจัดทำเอกสารเพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

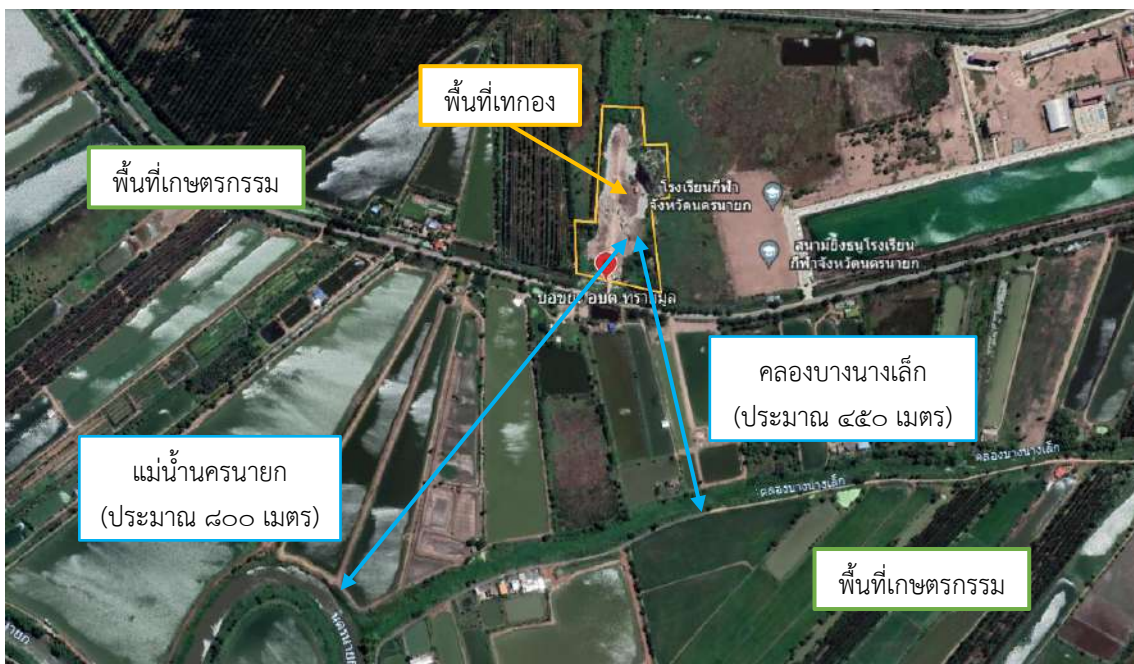
ขณะสำรวจพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ได้ว่าจ้างบริษัทเอส อาร์ ทู แอ็ดไวซ์ เซอร์วิซ จำกัด ดำเนินการตัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อผลิตเชื้อเพลิงขยะประเภทที่ 3 (RDF3) ส่งโรงปูนซีเมนต์ นครหลวง (ปูนอินทรี) ประมาณ 43 ตันต่อวัน และมีการเทกองขยะมูลฝอยที่เหลือจากการตัดแยก โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม **ประมาณ 3,318 ตัน**

ขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย **51.34 ตันต่อวัน** แบ่งเป็นขยะมูลฝอยของ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล 4.17 ตันต่อวัน และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน 19 แห่ง รวมประมาณ 43.02 ตันต่อวัน และหน่วยงานอื่น จำนวน 5 แห่ง ประมาณ 4.15 ตันต่อวัน โดยมีรายละเอียดดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณขยะมูลฝอยของหน่วยงานที่ส่งกำจัดยังองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล และค่าธรรมเนียม

หน่วยงาน	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ส่งกำจัด (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียม (บาท/เดือน)
อำเภอองค์กรักษ์		
1. องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล	4.17	-
2. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่	4.38	300
3. องค์การบริหารส่วนตำบลองค์กรักษ์	5.87	300
4. องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพล	1.70	300
5. องค์การบริหารส่วนตำบลพระอาจารย์	1.96	300
6. องค์การบริหารส่วนตำบลศิระกระเปือ	2.26	300
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบึงศาล	2.20	300
8. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์แทน	1.37	300
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลากด	4.79	300
10. เทศบาลตำบลองค์กรักษ์	3.96	300
อำเภอบ้านนา		
11. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาเพิ่ม	1.66	300
12. องค์การบริหารส่วนตำบลทองกลาง	0.98	300
อำเภอเมือง		
13. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนาวา	1.18	300
14. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง	1.84	300
15. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทราย	0.84	300
16. องค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง	4.52	300
17. เทศบาลตำบลท่าช้าง	0.67	300
อำเภอปากพลี		
18. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสง	1.18	300
19. เทศบาลตำบลเกาะหวาย	1.20	300
20. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย	0.52	300
หน่วยงานอื่น		
1. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตองค์กรักษ์	3.33	300

หน่วยงาน	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ส่งกำจัด (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียม (บาท/เดือน)
2. กรมราชทัณฑ์	0.23	300
3. ชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย อบต.องครักษ์	0.44	300
4. วัดชวดบัว	0.11	300
5. วิทยาลัยการอาชีพองครักษ์	0.04	300

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่ รายละเอียดดังตารางที่ 2 และรูปที่ 4 - 5

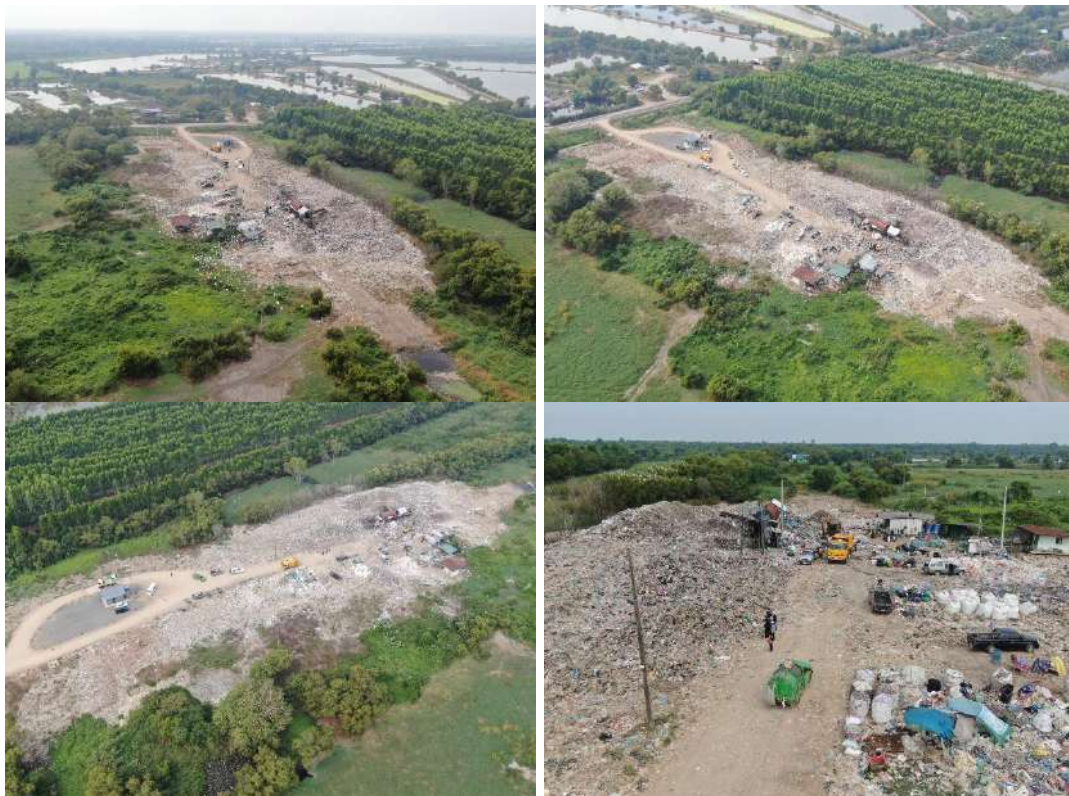
ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างพื้นฐานและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	พื้นที่เทกอง		-
2	เครื่องจักรคัดแยกเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF)		ใช้งานได้
3	เครื่องชั่งน้ำหนัก		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
4	ถนน		ใช้งานได้

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พื้นที่เทกองขยะมูลฝอยไม่เป็นสัดส่วน

2.1.2 ไม่มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ระบบกันซึมของบ่อฝังกลบ บ่อบำบัดน้ำเสีย โรงจอดและซ่อมบำรุง ลานล้างรถ บ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพในใต้ดิน ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ ระบบระบายน้ำฝน เป็นต้น

2.1.3 ไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 ไม่มีการฝังกลบขยะมูลฝอยที่เหลือจากการคัดแยกเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) และพบขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ อาจทำให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม รวมถึงอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์และแมลงนำโรคต่าง ๆ

2.2.2 พบขยะมูลฝอยปลิวทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

รูปที่ 6 ภาพปัญหาขยะมูลฝอยปลิว พื้นที่เทกองไม่เป็นสัดส่วน และประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดนครนายก เป็นจังหวัดเล็ก ซึ่งกำหนดให้มีเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่จำนวน 2 แห่ง โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหลักในจังหวัด ปัจจุบันมีเอกชนดำเนินการรื้อถอนขยะมูลฝอยเพื่อผลิตเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) เพื่อส่งยังโรงปูนซีเมนต์ในจังหวัดสระบุรี

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล

มีแผนก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และอยู่ระหว่างการขออนุญาตสภาพพื้นที่สาธารณประโยชน์ ในขั้นตอนการพิจารณาจากกรมป่าไม้ตามมาตรา 45 แห่ง พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484 และการจัดทำเอกสารเพื่อขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ กรมควบคุมมลพิษ (กันยายน 2567) สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล จัดอยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำในการก่อให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงมีข้อเสนอ ซึ่งเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล จัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เนื่องจากเป็นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 เร่งรัดจัดการขยะมูลฝอยตกค้างในพื้นที่ และกำกับการดำเนินงานของเอกสารให้เป็นไปตามสัญญา รวมถึงจัดการเศษที่เหลือจากการคัดแยกเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF)

4.1.2 จัดทำแผนการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การบริหารจัดการพื้นที่ที่หน้างานสำหรับขยะมูลฝอยที่เข้ามา และพื้นที่เทกองขยะมูลฝอยเศษเหลือจากการคัดแยกเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) แล้ว

4.1.3 ยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการในฐานะเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่

4.1.4 ปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็น และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก

4.1.5 จัดทำแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินของแหล่งน้ำใกล้เคียง เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.1.6 ควรให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง โดยเฉพาะขยะพลาสติกบรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มาร่วมทิ้ง

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

1) เร่งจัดทำเอกสารเพิ่มเติมในขั้นตอนการขออนุญาตสภาพพื้นที่สาธารณประโยชน์ เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และกรณีการขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ มาตรา 45 แห่ง พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. 2484

2) จัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดโครงการกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อเตรียมความพร้อมในระหว่างรอการอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่

3) องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ร่วมกับจังหวัดนครนายก หาข้อสรุปองค์ประกอบโครงสร้างท้องถิ่นที่เข้าร่วมกลุ่ม Cluster เพื่อวางแผนการบริหารจัดการโครงการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.2 ระยะเวลา

ก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยให้คำนึงถึงการออกแบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ อาทิ อาคารคัดแยกเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ระบบการฝังกลบเศษที่เหลือจากการคัดแยก ระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น โดยดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่การออกแบบก่อสร้างและการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์การออกแบบและก่อสร้างสถานที่คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะเบื้องต้น และกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยเร่งรัดจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะระดับของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลักดันการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด โดยทบทวนภาพรวมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดตามนโยบายการรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) เนื่องจากยังมีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่ไม่เก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดตาม Cluster ที่กำหนด 2. สนับสนุน/สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องเก็บขนมากำจัด 3. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด ตาม พรบ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการ และผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	<p>2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535</p> <p>4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ</p>
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก	<p>1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง</p> <p>2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย</p>
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตนะ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
นางสาวสัจจาพร เขยกีวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

นายสมบัติ พรหมณี	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก
นายนภัทร เตชะวัฒน์ะกิจกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก
นางอังศุมาลิน เชาวลิต	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก

รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร
ผู้เดินระบบ	องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร
ผู้ให้ข้อมูล	พ.อ.อ.หญิง ลัดดา รุ่งโรจน์ หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร
วันที่รายงาน	26 ธันวาคม 2567

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดนครนายก มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 88,377.45 ตัน หรือ 242.13 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 66,148.95 ตัน หรือ 181.23 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 74.85 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเป็นกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ 4,208.45 ตัน หรือ 11.53 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 4.76 และนำกลับมาใช้ประโยชน์ 61,940.50 ตัน หรือ 169.71 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 70.09 ส่วนที่เหลือ 22,228.50 ตัน หรือ 60.90 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 25.15 มีการกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในส่วนของการเก็บขนขยะมูลฝอย ณ ปี พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด 39 แห่ง จากทั้งหมด 45 แห่ง หรือร้อยละ 86.67

จังหวัดนครนายกมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน 3 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร โดยเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทั้งหมด

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดนครนายก จำนวน 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 32 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มนำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 18 แห่ง (รวมเจ้าภาพ) และไม่นำมารวมทิ้งอีกจำนวน 14 แห่ง ได้แก่

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 4 แห่ง (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ (อยู่ระหว่างจัดซื้อรถเก็บขนขยะ ในปี พ.ศ. 2568) องค์การบริหารส่วนตำบลบางลูกเสือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาษา)

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster อื่นของจังหวัด จำนวน 6 แห่ง (ได้แก่ เทศบาลตำบลพิบูลออก องค์การบริหารส่วนตำบลนาหินลาด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระ องค์การบริหารส่วนตำบลสาริกา องค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลป่าชะ)

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ตนเอง จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยไปกำจัดข้ามเขตจังหวัด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านนา และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพรึก นำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster เทศบาลเมืองทับกวาง จังหวัดสระบุรี โดยผ่านความเห็นชอบจากจังหวัดต้นทางและปลายทางแล้วเมื่อ ปี พ.ศ. 2567 และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองปราจีนบุรี

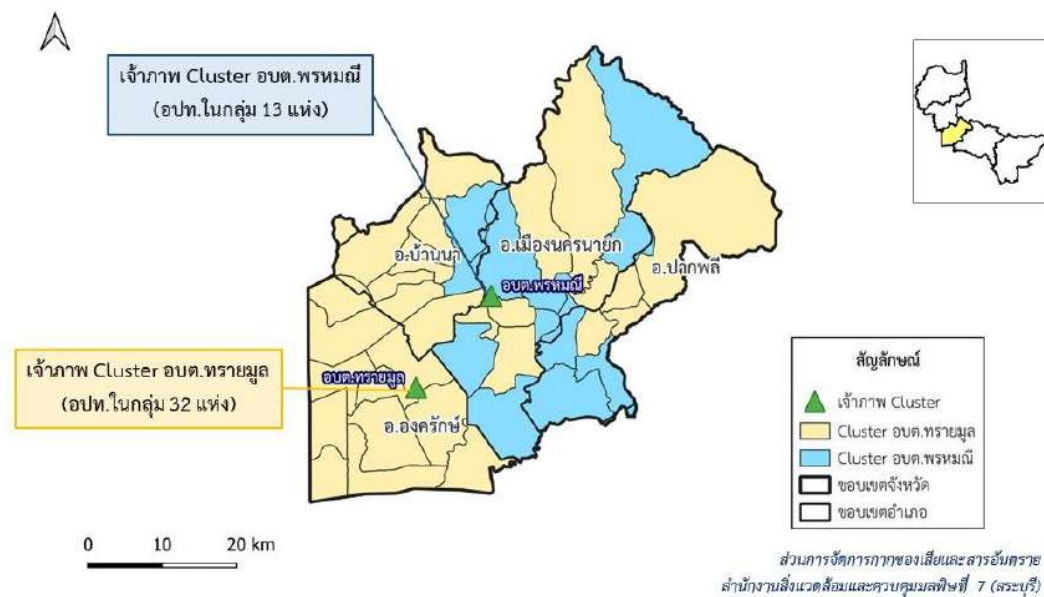
นอกจากนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนอกกลุ่ม Cluster นำขยะมูลฝอยมารวมกำจัด จำนวน 2 แห่ง (ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง) และมีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้งด้วย จำนวน 5 แห่ง

กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 13 แห่ง ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในกลุ่มนำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 8 แห่ง (รวมเจ้าภาพ) และไม่ได้นำขยะมารวมทิ้ง จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

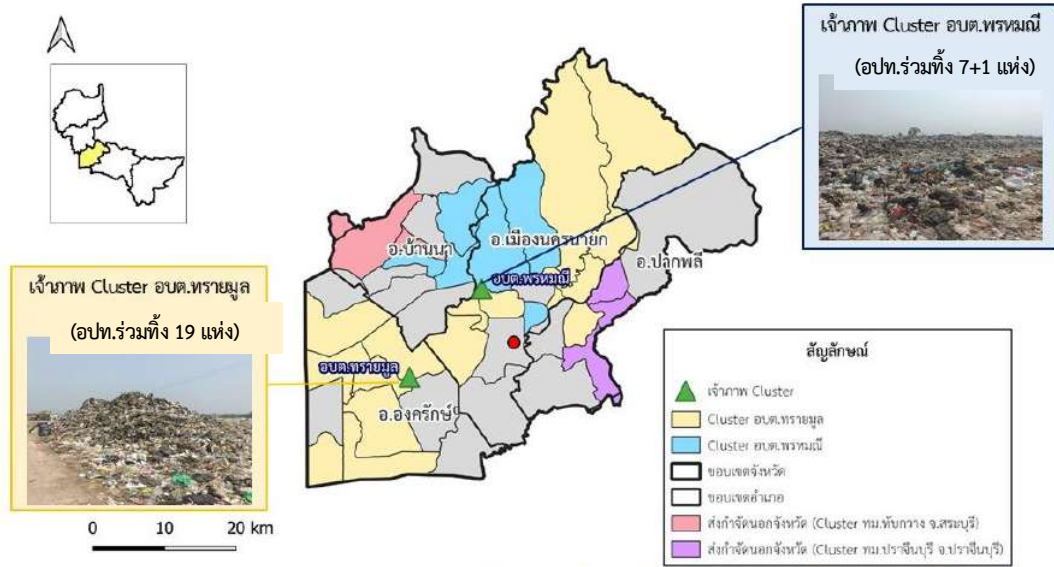
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีบริการเก็บขน จำนวน 2 แห่ง (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนยอ และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีจุฬา)
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นำขยะมูลฝอยไปกำจัดข้ามเขตจังหวัด โดยนำไปกำจัดร่วมกับกลุ่ม Cluster เทศบาลเมืองปราจีนบุรี จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลปากพลี องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะโพธิ์

นอกจากนี้ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะมูลฝอยจากจังหวัดปทุมธานีมารวมกำจัด จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลพีชอุดม

จังหวัดนครนายก มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงการจัดการขยะมูลฝอย แต่ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดตาม Cluster ที่กำหนดไว้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง ยังไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1 - 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามบันทึกข้อตกลง

ส่วนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย/ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดนครนายก ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร มีประชากรตามทะเบียนราษฎร ทั้งหมด 8,043 คน 3,127 หลังคาเรือน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 61.87 ตารางกิโลเมตร หรือ 38,668.75 ไร่ 13 หมู่บ้าน

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ประมาณ 7.32 ตันต่อวัน (ประมาณการจากจำนวนประชากร ณ ธันวาคม 2567) ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ ประมาณ 3.32 ตันต่อวัน และปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดประมาณ 4 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลดงละคร อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก รหัสไปรษณีย์ 26000 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 14.141912 Longitude 101.183274 ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ขนาด 3 ไร่ ซึ่งยังไม่ได้ได้รับอนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 โดยมีระยะห่างจากที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร ประมาณ 500 เมตร และบริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และติดคลองชลประทานสาขา ซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา และมีระยะห่างประมาณ 20 เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 100 เมตร และแหล่งน้ำดิบของโรงผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า 700 เมตร นอกจากนี้ยังตั้งอยู่ห่างจากคลองท่าอิฐ ระยะห่างประมาณ 220 เมตร และคลองเหมือง 370 เมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร เริ่มใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 และกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเทกอง (Open Dump) ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ขณะสำรวจพบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดมูลฝอย ประมาณ 4 ตันต่อวัน ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละครทั้งหมด ไม่มีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้ง และพบขยะมูลฝอยตกค้างสะสมประมาณ 300 ตัน ในส่วนการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย (Cluster) องค์การบริหารส่วนตำบลดงละครอยู่ในกลุ่ม พื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล ทั้งนี้ เมื่อเดือนตุลาคม 2566 เกิดเหตุน้ำท่วมสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จึงหยุดดำเนินการชั่วคราวและนำขยะมูลฝอยไปกำจัดยังกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณีเป็นการชั่วคราว เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะทางในการขนส่งและงบประมาณ จากนั้นกลับมาเปิดดำเนินการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2567 จนถึงปัจจุบัน

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ถนน พื้นที่เทกอง เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายการโครงสร้างและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	พื้นที่เทกอง		-

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
2	ถนน		ใช้งานได้ แต่ช่วงฤดูฝน พบปัญหา น้ำท่วม

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พื้นที่เทกองขยะมูลฝอยไม่เป็นสัดส่วน

2.1.2 ไม่มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ เครื่องชั่งน้ำหนัก ระบบกั้นซีมของบ่อฝังกลบ ระบบการรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอย บ่อบำบัดน้ำเสีย บ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ ระบบระบายน้ำฝนเป็นต้น

2.1.3 รื้อรอบพื้นที่ที่มีสภาพชำรุด ไม่มีพื้นที่กั้นชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบ

2.1.4 ไม่มีระบบไฟฟ้าและระบบประปา

2.2 ด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 พื้นที่ตั้งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

2.2.2 พบขยะมูลฝอยปลิวทั้งภายในและออกสู่ภายนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีพื้นที่กั้นชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยกับพื้นที่โดยรอบ

2.2.3 ไม่มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินงาน การกำหนดเวลาเข้าออก ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ไม่มีรายงานข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ชัดเจน

2.2.4 ที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา โดยมีระยะห่างประมาณ 20 เมตร น้อยกว่าที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 700 เมตร และมีปัญหาน้ำท่วมบ่อขยะ

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดนครนายก เป็นจังหวัดเล็ก ซึ่งกำหนดให้มีเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่จำนวน 2 แห่ง โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งสองแห่ง เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ทำให้ไม่สามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้ ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่บางแห่ง ไม่นำขยะมูลฝอยมาร่วมกำจัดตามข้อตกลง ดังนั้น นอกเหนือจากการให้เอกชนดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) เพื่อส่งไปยังโรงปูนซีเมนต์ในปัจจุบันแล้ว จังหวัดมีแผนงานการขับเคลื่อนการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอย โดยให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอื่น ๆ นำขยะมูลฝอยไปทิ้งร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร

มีแผนจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม โดยการกลบทับด้วยดิน ทุก 1 - 2 เดือน และยังไม่มีความนำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทรายมูล โดยเบื้องต้นเห็นว่าหากนำไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี จะมีความเป็นไปได้มากกว่า

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร อยู่ในกลุ่มที่ 4 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลดงละครจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และขนไปกำจัด ณ เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับคณะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบก่อสร้าง และการจัดการสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการเฝ้าระวัง ตรวจสอบติดตาม และบังคับใช้กฎหมายกับผู้ลักลอบทิ้งขยะมูลฝอย

4.1.2 จัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และจัดระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยไปส่งกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่ม Cluster ของจังหวัด และปลูกต้นไม้บนบ่อขยะที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว (Waste to Forest) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อน และสร้างทัศนียภาพที่ดี

4.1.3 จัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่หน้างาน โดยกำหนดจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่เข้าใหม่ เริ่มจากพื้นที่บริเวณบ่อขยะด้านในก่อน

4.1.4 ควรจัดเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ เช่น ประเมินการจากจำนวนเที่ยว และขนาดของรถเก็บขนขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.1.5 กำหนดมาตรการป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาลักลอบทิ้ง ทำความเข้าใจกับประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง

4.1.6 ปลูกต้นไม้/รั้วเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอกและลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

4.1.7 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินใกล้เคียง เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อม

4.1.8 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแยกทิ้งและรวบรวมของเสียอันตรายชุมชน เพื่อส่งกำจัดยังเจ้าภาพของจังหวัด (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก) ตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

1) พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เนื่องจากไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2) ปลูกต้นไม้/รั้วเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการเพื่อป้องกันกลิ่น และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอกและลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

4.2.2 ระยะยาว

1) เสนอปรับกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (Re-Cluster) โดยขนส่งขยะมูลฝอยที่เก็บขนในพื้นที่ไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลลงละครสามารถบริหารจัดการงบประมาณได้

2) ปลูกต้นไม้บนบ่อขยะที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว (Waste to Forest) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดภาวะโลกร้อน และสร้างทัศนียภาพที่ดี

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลลงละคร

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลลงละคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยเร่งรัดจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย โดยนำไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด (Cluster) 2. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิม
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลลงละคร 2. ผลักดันการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด โดยทบทวนภาพรวมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด ตามนโยบายการรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) เนื่องจากยังมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่ไม่เก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดตาม Cluster ที่กำหนด 3. สนับสนุน/สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขยะอินทรีย์ เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนนำมากำจัด 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด ตาม พรบ.รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก	1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการ และผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ของ พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก	1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง 2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	ให้การสนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตนะ

 นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์

 นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
 สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
ผู้ร่วมสำรวจ

นายณภัช เตชะวัฒน์กิจกุล

 นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครนายก

นางอังศุมาลิน เชาวสิต

 นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ
 สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครนายก

นายสมบัติ พรหมณี

 นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก

นางสาวพรรณิดา คงแก้ว

 นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
 องค์การบริหารส่วนตำบลดงละคร

ภาคผนวก จ
การประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดมูลฝอย ปี พ.ศ. 2568
จังหวัดสระแก้ว

รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	เทศบาลตำบลวัฒนานคร
ผู้เดินระบบ	บริษัท ท่าฉาง เอนเนอร์ยีโซลูชั่น จำกัด
ผู้ให้ข้อมูล	1) นายธนากร ประพฤติธรรม ตำแหน่ง นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
วันที่รายงาน	4 กุมภาพันธ์ 2568

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสระแก้วมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 195,009.88 ตัน หรือ 534.27 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 129,472.80 ตัน หรือ 354.72 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 66.39 ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยเป็นขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งหมด ไม่มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่วนที่เหลือ 65,537.08 ตัน หรือ 179.55 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 33.61 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ ปี พ.ศ. 2567 มีจำนวน 44 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง หรือร้อยละ 67.69

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลตำบลวัฒนานคร** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 23 แห่ง **รวมเจ้าภาพ** จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 40 แห่ง

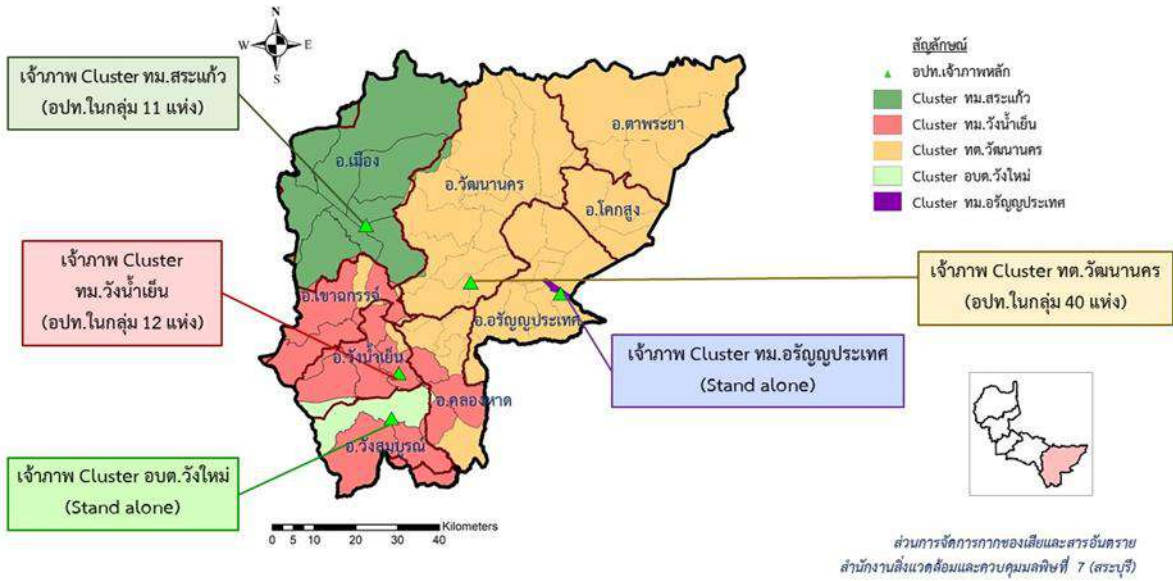
กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองสระแก้ว** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 9 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 11 แห่ง

กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 10 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 12 แห่ง

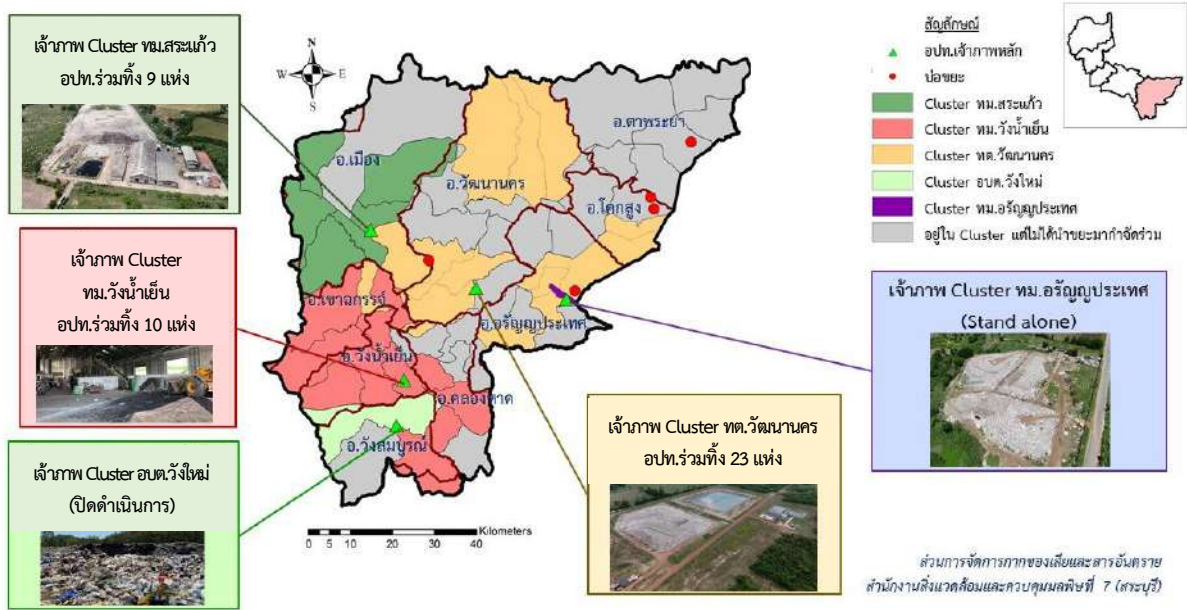
กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ** ไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมทั้ง

กลุ่มที่ 5 เจ้าภาพ คือ **องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่** ปัจจุบันปิดดำเนินการแล้ว และเก็บขนขยะไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพ Cluster เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น

จังหวัดสระแก้ว อยู่ระหว่างทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันคงเหลือ จำนวน 4 กลุ่ม โดยเมื่อปี พ.ศ. 2562 จังหวัดมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยมีคำสั่งจังหวัดสระแก้วแต่งตั้งคณะทำงานฯ จำนวน 5 ชุด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ตามบันทึกข้อตกลงที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 21 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง หรือร้อยละ 32.31 รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1 – 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลตำบลวัฒนานคร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งหมด 5,464 คน 3,154 หลังคาเรือน 8 หมู่บ้าน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 7,195.138 ตารางกิโลเมตร

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

เทศบาลตำบลพัฒนานคร มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 7.9 ตันต่อวัน ขยะมูลฝอยที่นำกลับไปใช้ประโยชน์ 0.9 ตันต่อวัน (ที่มา: ระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย (มฝ.2) ณ ธันวาคม 2567) และขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดประมาณ 7 - 8.38 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลพัฒนานคร ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลพัฒนานคร อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว รหัสไปรษณีย์ 27160 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 13.697878 Longitude 102.327380 ขนาดพื้นที่ 295 ไร่ ปัจจุบันใช้งานจริงประมาณ 65 ไร่ อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนานคร และมีระยะห่างจากที่ตั้งของเทศบาลตำบลพัฒนานคร ประมาณ 6.2 กิโลเมตร โดยเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 เรียบร้อยแล้ว บริเวณโดยรอบของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 โดยเทศบาลตำบลพัฒนานคร ได้ดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า ขนาดกำลังการผลิต 7.0 เมกะวัตต์ โดยใช้แก๊สสังเคราะห์ (Syngas) ที่ผลิตได้จากเตาเผาขยะแก๊สซิฟิเคชัน (Gasification) เป็นเชื้อเพลิงหม้อไอน้ำ ในส่วนของบ่อฝังกลบ เริ่มใช้งานตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 โดยมีบริษัท ท่าฉาง เอนเนอร์ยีโซลูชัน จำกัด เป็นผู้ดำเนินการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และมีศักยภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย 350 - 400 ตันต่อวัน

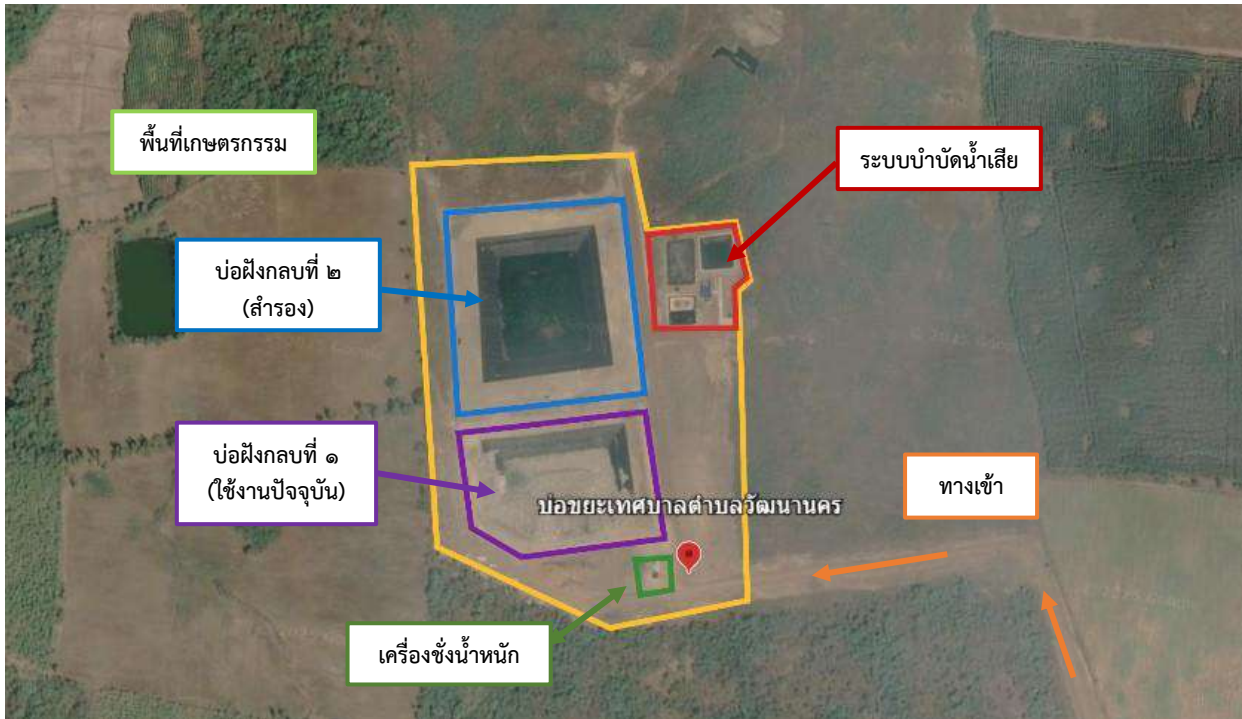
เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2566 บริษัทฯ ได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า PPA ปริมาณ 6 เมกะวัตต์ กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแล้ว และจัดทำรายงานประมวลหลักปฏิบัติ (Code of Practice หรือ CoP) โดยบริษัท แปซิฟิค แลบบอราทอรี จำกัด แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2567 ปัจจุบันอยู่ระหว่างยื่นขออนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ซึ่งประกอบด้วย 1. ใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน 2. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง.4) 3. ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.1) ซึ่งเมื่อได้รับอนุญาตประกอบกิจการพลังงานแล้ว บริษัทฯ จึงจะสามารถก่อสร้างโครงการได้ ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาก่อสร้างประมาณ 2 ปี นอกจากนี้ บริษัทฯ มีแผนก่อสร้างสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา

ขณะสำรวจ พบว่าเทศบาลตำบลพัฒนานคร เทกองขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งหมดลงในบ่อฝังกลบบ่อที่ 1 โดยไม่ได้กลบทับด้วยดินหรือใช้วัสดุที่มีความชื้นน้ำต่ำปิดคลุม และมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ประมาณ 60,000 ตัน

ขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทั้งหมด ประมาณ 87.49 ตันต่อวัน แบ่งเป็นขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลพัฒนานคร 8.38 ตันต่อวัน และขยะมูลฝอยจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จำนวน 22 แห่ง รวมประมาณ 73.24 ตันต่อวัน และเอกชน จำนวน 6 แห่ง ประมาณ 5.87 ตันต่อวัน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งกำจัดยังเทศบาลตำบลวัฒนานคร และค่าธรรมเนียม

หน่วยงาน	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ส่งกำจัด (ตัน/วัน)	ค่าธรรมเนียม (บาท/ตัน)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
1. เทศบาลตำบลเขาฉกรรจ์	4.06	550
2. เทศบาลบ้านใหม่หนองไทร	11.28	550
3. เทศบาลตำบลป่าไร่	6.28	550
4. เทศบาลตำบลบ้านด่าน	3.71	550
5. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมากฝ้าย	1.85	550
6. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเกวียน	3.67	550
7. เทศบาลตำบลฟากห้วย	4.48	550
8. องค์การบริหารส่วนตำบลวัฒนานคร	4.42	550
9. องค์การบริหารส่วนตำบลผ่านศึก	1.72	550
10. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาฉกรรจ์	1.53	550
11. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมูน	2.83	550
12. องค์การบริหารส่วนตำบลแซร์อ้อ	3.20	550
13. องค์การบริหารส่วนตำบลช่องกุ่ม	3.22	550
14. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม	0.06	550
15. เทศบาลตำบลท่าเกษม	2.74	550
16. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง (อ.โคกสูง)	2.22	550
17. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส	2.78	550
18. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสังข์	2.19	550
19. เทศบาลตำบลโคกสูง	3.16	550
20. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโจด	2.64	550
21. เทศบาลตำบลตาพระยา	3.52	550
22. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแฝ	1.68	550
เอกชน		
1. ตลาดเบญจวรรณ	5.87	550
2. นายวัชระ		550
3. บริษัท ยูโรเปียนฟู้ด จำกัด		550
4. ตลาดโรงเกลือ (อบจ.สระแก้ว)		550
5. RKC		550
6. ลูกค้าเงินสดรายย่อย		550

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลวัฒนานคร

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลวัฒนานคร ได้แก่ เครื่องชั่งน้ำหนัก ถนน พื้นที่เทกอง ระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 2 และรูปที่ 4 - 5

ตารางที่ 2 รายการโครงสร้างพื้นฐานและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	เครื่องชั่งน้ำหนัก		ใช้งานได้
2	ถนน		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
3	พื้นที่เทกอง	 <p>The images show a large pile of waste in the top left, a similar pile from a different angle in the top right, a wide view of the waste pile in the middle left, and a gravel area next to a pond in the middle right.</p>	ใช้งานได้
4	ระบบบำบัดน้ำเสีย	 <p>The images show a wastewater treatment plant with several rectangular tanks in the top left, a similar view from a different angle in the top right, and an aerial view of the facility in the middle.</p>	ใช้งานได้
5	ลานล้างล้อ/รถ	 <p>The image shows a dirt area with a small structure, likely used for washing vehicles.</p>	

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลวัฒนานคร

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลวัฒนานคร และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลวัฒนานคร เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พบการเทกองขยะมูลฝอย โดยไม่มีโครงสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย อาทิ ระบบรวมก๊าซ และบ่อดูดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เป็นต้น

2.1.2 ไม่มีพื้นที่กั้นชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.1.3 พบประชาชนเข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่

2.2 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 อยู่ระหว่างการขออนุญาตก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานขยะมูลฝอยชุมชน

2.2.2 ขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยถูกนำไปเทกองทั้งหมด โดยไม่ได้กลบทับด้วยดินหรือใช้วัสดุที่มีความชื้นน้ำต่ำปิดคลุม

2.2.3 พบขยะมูลฝอยปลิวในและนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีมาตรการป้องกันการปลิวของขยะมูลฝอย และไม่มีรั้ว/พื้นที่กั้นชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

รูปที่ 6 ภาพปัญหาขยะมูลฝอยปลิว และประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดสระแก้ว มีนโยบายที่ชัดเจนในการรวมกลุ่มพื้นที่ และมีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยชุมชน โดยมีเทศบาลตำบลวัฒนานครเป็นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ใหญ่ที่สุดของจังหวัด

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาลตำบลวัฒนานคร

มีแผนการเพิ่มคันดินบ่อฝังกลบที่ 1 เพื่อรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้ามาใหม่ ในระหว่างรอการก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชน

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) เทศบาลตำบลวัฒนานคร จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความพร้อมในการผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งเสนอให้เทศบาลตำบลวัฒนานคร ปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยโดยเร่งดำเนินการตามขั้นตอนโครงการโรงไฟฟ้า จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2567 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 จัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่หน้างาน โดยกำหนดจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่เข้าใหม่เริ่มจากพื้นที่บริเวณบ่อขยะด้านในก่อน และจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง โดยใช้วัสดุหรือพลาสติกที่มีความชื้นน้ำต่ำปิดคลุม เพื่อป้องกันการปลิวของขยะมูลฝอย น้ำฝน และป้องกันการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม รวมถึงอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์และแมลงนำโรคต่าง ๆ

4.1.2 ยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเร่งติดตามกระบวนการอนุญาตผลิตไฟฟ้า ดำเนินการตามขั้นตอนโครงการโรงไฟฟ้า และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

4.1.3 กำหนดมาตรการป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาลักลอบทิ้ง ทำความเข้าใจกับประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง

4.1.4 ปลุกต้นไม้/รั้วเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน และป้องกันปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอก

4.1.5 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน และน้ำชะขยะมูลฝอยเพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อม

4.1.6 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแยกทิ้งและรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

- 1) เร่งติดตามการขออนุญาตต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ซึ่งประกอบด้วย ใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (รง.4) และใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.1) และดำเนินการตามขั้นตอนโครงการโรงไฟฟ้า
- 2) เร่งแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างระหว่างรอก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชน

4.2.2 ระยะยาว

- 1) ก่อสร้างและดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนตามที่ได้ออกแบบไว้ รวมถึงการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อม
- 2) ร่วมกับจังหวัดเร่งรัดหาข้อสรุปเรื่องการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอย (Cluster) เพื่อให้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมตามบันทึกข้อตกลง และหาข้อสรุปเรื่องพื้นที่ตั้งสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลวัฒนานคร

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
เทศบาลตำบลวัฒนานคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการดำเนินงานตามการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2. สนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำมากำจัด เพื่อยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลวัฒนานคร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ สาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติ หน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว	1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่ กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของ เทศบาลตำบลพัฒนานคร

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
นางสาวกมลลา กงประโคน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

นายสันติ ทรัพย์โสม	นักส่งเสริมปกครองท้องถิ่นชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว
นายสัญญา ว่องไวอมรเวช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
นายสมโภชน์ เจริญยิ่ง	หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว
นายบรรคพร แสนประเสริฐ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ โรงพยาบาลพัฒนานคร

รายงานผลการติดตามตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	เทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ
ผู้เดินระบบ	เทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ
ผู้ให้ข้อมูล	นายอภัย มิตรประพันธ์ วิศวกรเครื่องกลชำนาญการ กองช่าง เทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ
วันที่รายงาน	4 กุมภาพันธ์ 2568

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

1.1 การจัดการขยะมูลฝอย และการรวมกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด

ในปี พ.ศ. 2567 จังหวัดสระแก้วมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 195,009.88 ตัน หรือ 534.27 ตันต่อวัน ในส่วนนี้ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพียง 129,472.80 ตัน หรือ 354.72 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 66.39 ของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยเป็นขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งหมด ไม่มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่วนที่เหลือ 65,537.08 ตัน หรือ 179.55 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 33.61 กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ ปี พ.ศ. 2567 มีจำนวน 44 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง หรือร้อยละ 67.69

การรวมกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ในการจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลตำบลวัฒนานคร** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 23 แห่ง **รวมเจ้าภาพ** จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 40 แห่ง

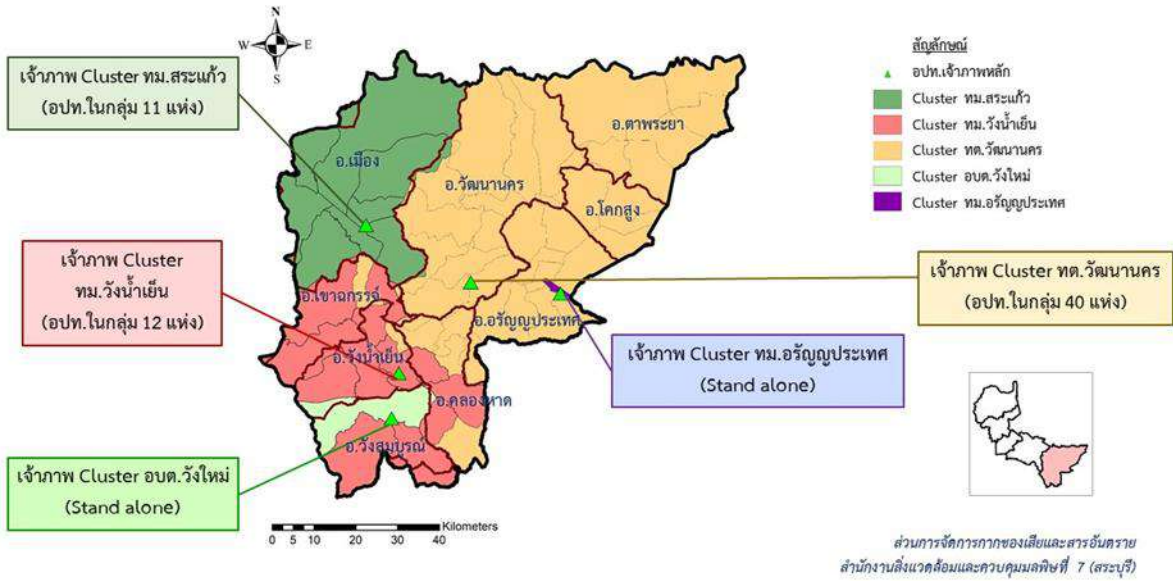
กลุ่มที่ 2 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองสระแก้ว** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 9 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 11 แห่ง

กลุ่มที่ 3 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มรวมเจ้าภาพ จำนวน 10 แห่ง จากที่ลงนามบันทึกข้อตกลง จำนวน 12 แห่ง

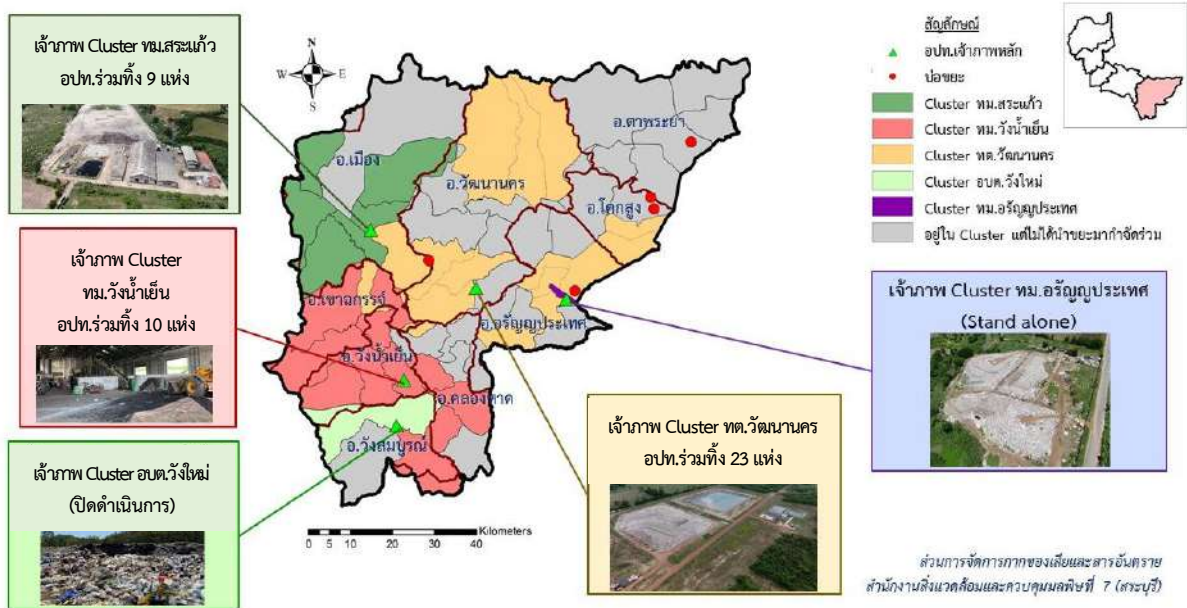
กลุ่มที่ 4 เจ้าภาพ คือ **เทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ** ไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมทั้ง

กลุ่มที่ 5 เจ้าภาพ คือ **องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่** ปัจจุบันปิดดำเนินการแล้ว และเก็บขนขยะไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพ Cluster เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น

จังหวัดสระแก้ว อยู่ระหว่างทบทวนการรวมกลุ่มพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันคงเหลือ จำนวน 4 กลุ่ม โดยเมื่อปี พ.ศ. 2562 จังหวัดมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงการรวมกลุ่มพื้นที่จัดการขยะมูลฝอยครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจังหวัด โดยมีคำสั่งจังหวัดสระแก้วแต่งตั้งคณะทำงานฯ จำนวน 5 ชุด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้นำขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ตามบันทึกข้อตกลงที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย จำนวน 21 แห่ง จากทั้งหมด 65 แห่ง หรือร้อยละ 32.31 รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1 – 2

รูปที่ 1 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามบันทึกข้อตกลง

รูปที่ 2 แผนที่แสดงการรวมกลุ่มพื้นที่การจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดสระแก้ว ตามสถานการณ์จริง

1.2 ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ มีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งหมด 15,471 คน 11,857 หลังคาเรือน (ที่มา: กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2567) มีขนาดพื้นที่รับผิดชอบ 5 ตารางกิโลเมตร

1.2.1 ข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอย

เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 40 ตันต่อวัน ขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์ 2.26 ตันต่อวัน (ที่มา: ระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย (มฝ.2) ณ ธันวาคม 2567) และขยะมูลฝอยที่เก็บขนไปกำจัดประมาณ 37.74 - 40 ตันต่อวัน

1.2.2 ข้อมูลสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ ตั้งอยู่ที่ กม.5 ตำบลอรัญญูประเทศ อำเภออรัญญูประเทศ จังหวัดสระแก้ว รหัสไปรษณีย์ 27120 ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์ Latitude 13.669391 Longitude 102.527941 มีขนาดพื้นที่ 25 ไร่ เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่อยู่ระหว่างขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินและพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ โดยมีระยะห่างจากที่ตั้งของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ ประมาณ 3.5 กิโลเมตร และบริเวณโดยรอบของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและแหล่งน้ำสาธารณะ (ห้วยพรมโหด) ระยะห่างประมาณ 30 เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 100 เมตร

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 วงเงิน 6,000,000 บาท ก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มใช้งานตั้งแต่ พ.ศ. 2544 โดยมีเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศเป็นผู้บริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

ขณะสำรวจพบว่ากำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเทกอง (Open Dump) ซึ่งเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยประมาณ 40 ตันต่อวัน ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศทั้งหมดไม่มีหน่วยงานอื่นร่วมทิ้งและพบขยะมูลฝอยตกค้างสะสม มากกว่า 50,000 ตัน และอยู่ระหว่างการทำสัญญาให้เอกชน รื้อร่อนคัดแยก และแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) และก่อสร้างเครื่องชั่งน้ำหนักขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

รูปที่ 3 ภาพถ่ายทางอากาศของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองอัญญประเทศ

1.2.3 โครงสร้าง รายละเอียด และสภาพพื้นที่

โครงสร้างพื้นฐานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองอัญญประเทศ ได้แก่ พื้นที่เทกอง เครื่องชั่งน้ำหนัก ถนน เครื่องจักร และบ่อบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น รายละเอียดดังตารางที่ 1 และรูปที่ 4 – 5

ตารางที่ 1 รายการโครงสร้างพื้นฐานและสภาพพื้นที่การใช้งาน

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
1	พื้นที่เทกอง		ใช้งานได้
2	เครื่องชั่งน้ำหนัก		อยู่ระหว่างก่อสร้าง
3	ถนน		ใช้งานได้

ลำดับ	โครงสร้างพื้นฐาน	ภาพประกอบ	สภาพการใช้งาน
4	เครื่องจักร		ใช้งานได้
5	บ่อบำบัดน้ำเสีย		ใช้งานได้/ ควรปรับปรุง ประสิทธิภาพ

รูปที่ 4 ภาพการลงพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ

รูปที่ 5 ภาพถ่ายมุมสูงของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ และพื้นที่โดยรอบ โดยอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)

2. ปัญหาที่พบ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว ลงพื้นที่ประเมินสถานภาพการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ร่วมกับ กองช่าง เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568 สามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1.1 พบการเทกองขยะมูลฝอยเต็มพื้นที่ โดยไม่มี ระบบกันซึม ระบบรวบรวมก๊าซจากบ่อฝังกลบ ระบบรวบรวมน้ำชะขยะมูลฝอย และบ่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน เป็นต้น

2.1.2 ไม่มีพื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.1.3 พบน้ำชะขยะมูลฝอยในพื้นที่เทกอง

2.1.4 พบประชาชนเข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่

2.2 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ

2.2.1 พื้นที่ตั้งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งยังไม่ได้รับอนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

2.2.2 ที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 เนื่องจาก ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ ในระยะ 30 เมตร (น้อยกว่าที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 100 เมตร)

2.2.3 เทกองขยะมูลฝอย โดยไม่ได้กลบทับด้วยดินรายวัน และไม่มี การแบ่งพื้นที่ดำเนินงาน เป็นสัดส่วน และมีขยะมูลฝอยตกค้างปริมาณมากกว่า 50,000 ตัน

2.2.4 พบขยะมูลฝอยปลิวทั้งภายในและนอกพื้นที่ เนื่องจากไม่มีมาตรการป้องกันการปลิว ของขยะมูลฝอย และไม่มีรั้ว/พื้นที่กันชนระหว่างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและพื้นที่โดยรอบ

2.2.5 ไม่มี การเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

รูปที่ 6 ภาพปัญหาขยะมูลฝอยปลิว และพื้นที่เทกองไม่เป็นสัดส่วน

รูปที่ 7 ภาพปัญหาน้ำชะขยะมูลฝอย ประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่

3. แผนการแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาในภาพรวมของจังหวัด

จังหวัดสระแก้ว มีนโยบายที่ชัดเจนในการรวมกลุ่มพื้นที่และมีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจากขยะมูลฝอยชุมชน โดยมีเทศบาลตำบลวัฒนานครเป็นเจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ใหญ่ที่สุดของจังหวัด

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ

มีแผนจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม โดยให้เอกชนรื้อร้อนเป็นเชื้อเพลิงขยะมูลฝอย (RDF) ซึ่งได้รับความเห็นจากคณะกรรมการการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดสระแก้วแล้ว เมื่อปลายปี พ.ศ. 2567

4. ข้อเสนอการพัฒนา/ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

จากข้อเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 (กันยายน 2567) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ อยู่ในกลุ่มที่ 3 สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งเสนอให้เทศบาลเมืองอรัญญูประเทศ เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและขนไปกำจัด ณ เจ้าภาพกลุ่มพื้นที่ของจังหวัด (เทศบาลตำบลวัฒนานคร) หรือปรับเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อส่งกำจัดยังโรงไฟฟ้าที่จะสร้างขึ้น ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2567 ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 การปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย (Operation)

4.1.1 เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และกำกับการดำเนินงานของเอกชนให้เป็นไปตามสัญญา รวมถึงจัดการเศษที่เหลือจากการรื้อร้อน

4.1.2 จัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่หน้างาน โดยกำหนดจุดทิ้งขยะมูลฝอยที่เข้าใหม่ เริ่มจากพื้นที่บริเวณบ่อขยะด้านในก่อน

4.1.3 เมื่อก่อสร้างเครื่องชั่งน้ำหนักแล้วเสร็จ ควรจัดเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

4.1.4 พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และจัดระบบเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อส่งกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่ม Cluster ของจังหวัด และปลูกต้นไม้บนบ่อขยะที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว (Waste to Forest) หรือปรับเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อส่งไปยังโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดที่จะสร้างขึ้น

4.1.5 กำหนดมาตรการป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาลักลอบทิ้ง ทำความเข้าใจกับประชาชนที่เข้ามาคัดแยกขยะรีไซเคิลในพื้นที่ รวมทั้งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังไฟไหม้บ่อขยะ ห้ามการเผาทุกชนิด และการป้องกันไฟลามจากพื้นที่รอบข้าง

4.1.6 ปลูกต้นไม้/รั้วเพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) บริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นรบกวน และลดปัญหาขยะมูลฝอยปลิวออกสู่ภายนอกและลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

4.1.7 ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งรองรับน้ำเสียจากชุมชนและน้ำขยะมูลฝอยจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

4.1.8 ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินบริเวณใกล้เคียง คุณภาพน้ำใต้ดิน และน้ำชะขยะมูลฝอย เพื่อเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษสิ่งแวดล้อม

4.1.9 ควรให้ความสำคัญกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การนำขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิลกลับมาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะขยะพลาสติก บรรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขน โดยรณรงค์กับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแยกทิ้งและรวบรวมของเสียอันตรายชุมชนตามแนวทางที่กำหนด

4.2 การเพิ่มประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.1 ระยะสั้น

1) เร่งจัดการขยะมูลฝอยตกค้าง และปรับปรุงยกระดับการดำเนินงานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม

2) เร่งติดตามการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 และพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484

3) ปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียซึ่งรองรับน้ำเสียจากชุมชนและน้ำขยะมูลฝอยจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

4.2.2 ระยะยาว

พิจารณาปิดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และจัดระบบการเก็บขนขยะมูลฝอยเพื่อส่งกำจัดร่วมกับเจ้าภาพกลุ่ม Cluster ของจังหวัด และปลูกต้นไม้บนบ่อขยะที่ไม่ได้ใช้งานแล้ว (Waste to Forest) หรือปรับเป็นสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย เพื่อส่งไปยังโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดที่จะสร้างขึ้น

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. ปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรมควบคุมมลพิษ 3. ติดตามตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการดำเนินงานตามการรวมกลุ่มของพื้นที่เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2. สนับสนุนการคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นทางโดยเฉพาะขยะอินทรีย์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำมากำจัด เพื่อยืดอายุการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. กำกับและติดตามการแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้คำแนะนำ อปท. ในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ดำเนินการและผู้อาศัยอยู่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 2. กำกับการดำเนินงานของ อปท. ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560 หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3. เป็นที่ปรึกษาให้กับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นเรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 4. ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ตามมาตรา 17/3 (5) ตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ อปท. เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดทราบ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนทางวิชาการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย 2. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย 3. ให้คำแนะนำและสนับสนุนการขอรับสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ (หากจำเป็น)
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)	สนับสนุนทางวิชาการในการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองอรัญญประเทศ

*****

ผู้สำรวจ

นางสาวสัจจาพร เขยกิจวงษ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
นางสาวกมลลา กงประโคน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

ผู้ร่วมสำรวจ

นายสันติ ทรัพย์โสม	นักส่งเสริมปกครองท้องถิ่นชำนาญการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว
นายสัญญา ว่องไวอมรเวช	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระแก้ว
นายสมโภชน์ เจริญยิ่ง	หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายเสกสรร แสงดาว

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7

ผู้จัดทำ

นางสาวสุนิรัตน์ รัตน์ะ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการส่วนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

นางสาวสัจจาพร เขยกีวงษ์

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นางสาวกมลลา กงประโคน

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

นางสาวณัฐกาญจน์ สนธิคุณ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ส่วนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 7 (สระบุรี)

12 หมู่ 2 ถนนสายคู่ ตำบลพระพุทธรบาท อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี 18120

โทรศัพท์ 0 3626 6202

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : epo7.msw@pcd.go.th

Website: <https://epo07.pcd.go.th>

ส่วนการจัดการกากของเสียและสารอันตราย
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและความคุ้มครองมลพิษที่ 7 (สระบุรี)
12 หมู่ 2 ถนนสายคู่ ตำบลพระพุทธรบาท อำเภอพระพุทธรบาท
จังหวัดสระบุรี 18120

epo7.msw@gmail.com

epo07.pcd.go.th

สำนักงานสิ่งแวดล้อมและความคุ้มครองมลพิษที่ 7 (สระบุรี)